

แผนการจัดการเรียนรู้
วิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

นางประพิน อินใจ
ตำแหน่ง ครู
วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเมืองрадวิทยาคม
ตำบลนาซำ อำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้

ความเห็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นางประพิน อินไข)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ความเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นางรัชฎ บัวพันธ์)

หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ความเห็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ เดชะรัตนางกูร)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

ความเห็นผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นายไพโรจน์ ทองเพ็ญ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม

คำนำ

แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ๗๒๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จัดทำขึ้นโดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาแกนกลาง พุทธศักราช ๒๕๕๑ และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเมืองราดวิทยาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑ เป็นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยมุ่งเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ยึดสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง เพื่อให้เข้าใจตนเอง รู้วิธีแก้ไขปัญหโดย วิธีการคิดแบบบูรณาการโดยองค์ความรู้ทั่วไป

ผู้จัดทำมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เมื่อผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้สาระต่าง ๆ จนครบกระบวนการแล้ว ผู้เรียน จะเกิดการพัฒนาคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองราดวิทยาคม คณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้ คำแนะนำ กำลังใจและความร่วมมือพร้อมทั้งสนับสนุนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จนเสร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

นางประพิน อินใจ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้	
คำนำ	
สารบัญ	
การวิเคราะห์หลักสูตร	๖
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้	๑๐
คำอธิบายรายวิชา	๑๑
หน่วยการเรียนรู้	๑๒
การวัดผลประเมินผล	๑๓
หน่วยที่ ๑ หลักภาษานำมาวิเคราะห์	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การสร้างคำสมาส	๑๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ประโยคในภาษาไทย	๒๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ คำราชาศัพท์	๓๔
หน่วยที่ ๒ ไพเราะเสนาะเสียงอ่าน	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว	๔๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว	๕๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การอ่านออกเสียงร้อยกรอง	๕๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ การอ่านออกเสียงร้อยกรอง	๖๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ การอ่านจับใจความสำคัญ	๖๘
หน่วยที่ ๓ ขำนาฏการเขียน	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การคัดลายมือ	๗๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การเขียนบรรยายและพรรณนา	๘๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การเขียนย่อความ	๙๖
หน่วยที่ ๔ เร่งเรียนวลี	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การพูดสรุปความ	๑๐๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู	๑๑๓
หน่วยที่ ๕ วรรณคดีมรดก	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	๑๒๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	๑๒๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	๑๓๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	๑๓๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ โคลงภาพพระราชพงศาวดาร	๑๓๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ บทเสภาสามัคคีเสวก ตอนวิศกรรมา	? ๑๔๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ บทเสภาสามัคคีเสวก ตอนสามัคคีเสวก	๑๕๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ ศิลจารึกหลักที่ ๑	๑๖๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก	๑๖๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก	๑๗๔

วิเคราะห์หลักสูตร

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๒	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยายและบทพรรณนา - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนนิทาน กลอนเพลงยาว และ กาพย์ห่อโคลง
	๒. จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน ๓. เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่าง ๆ ที่อ่าน ๔. อภิปรายแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ๕. วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน ๖. ระบุข้อสังเกตการชวนเชื่อ การโน้มน้าวหรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> วรรณคดีในบทเรียน บทความ บทโฆษณา บันทึกเหตุการณ์ บทสนทนา งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ งานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง เรื่องราวจากบทเรียน ● กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	๗. อ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลายและประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสือที่นักเรียนสนใจ และเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	๘. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๒	๑. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	● การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	๒. เขียนบรรยายและพรรณนา	● การเขียนบรรยายและพรรณนา
	๓. เขียนเรียงความ	● การเขียนเรียงความเกี่ยวกับประสบการณ์
	๔. เขียนย่อความ	● การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน คำสอน บทความทางวิชาการ บันทึกเหตุการณ์ เรื่องราวในบทเรียนในกลุ่มสาระอื่น นิทานชาดก
	๕. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า	● การเขียนรายงาน - การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า - การเขียนรายงานโครงการ
	๖. เขียนจดหมายกิจธุระ	● การเขียนจดหมายกิจธุระ - จดหมายเชิญวิทยากร - จดหมายขอความอนุเคราะห์
	๗. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล	● การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งจากสื่อต่างๆ เช่น บทความ บทเพลง หนังสืออ่านนอกเวลา สารคดี บันทึกคดี
	๘. มีมารยาทในการเขียน	● มารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๒	๑. พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู	● การพุดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู
	๒. วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อต่างๆ ๓. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	● การพุดวิเคราะห์และวิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู
	๔. พุดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์	● การพุดในโอกาสต่างๆ เช่น การพุดอวยพร การพุดโน้มน้าว การพุดโฆษณา
ม.๒	๕. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา	● การพุดในโอกาสต่างๆ เช่น การพุดอวยพร การพุดโน้มน้าว การพุดโฆษณา ● การพุดรายงานการศึกษาค้นคว้า จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
	๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพุด	● มารยาทในการฟัง การดู และการพุด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๒	๑. สร้างคำในภาษาไทย	● การสร้างคำสมาส
	๒. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน	● ลักษณะของประโยคในภาษาไทย ประโยคสามัญ ประโยครวม ประโยคซ้อน
	๓. แต่งบทร้อยกรอง	● กลอนสุภาพ
	๔. ใช้คำราชาศัพท์	● คำราชาศัพท์
	๕. รวบรวมและอธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	● คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
ม.๒	๑. สรุปเนื้อหาของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น	● วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม สุภาษิต คำสอน เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ บันเทิงคดี บันทึกการเดินทาง
	๒. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ	● การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจาก วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น
	๓. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	
	๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
	๕. ท่องจำอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	● บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า <ul style="list-style-type: none"> - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทอาขยานตามความสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑** ม.๒/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
- ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน
- ม.๒/๓ เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆที่อ่าน
- ม.๒/๔ อภิปรายแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้ง เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
- ท ๒.๑** ม.๒/๑ คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
- ม.๒/๒ เขียนบรรยายและพรรณนา
- ม.๒/๓ เขียนเรียงความ
- ม.๒/๔ เขียนย่อความ
- ท ๓.๑** ม.๒/๑ พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู
- ม.๒/๒ วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ
- ม.๒/๓ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- ท ๔.๑** ม.๒/๑ สร้างคำในภาษาไทย
- ม.๒/๒ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน
- ม.๒/๔ ใช้คำราชาศัพท์
- ท ๕.๑** ม.๒/๑ สรุปเนื้อหาของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น
- ม.๒/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ
- ม.๒/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
- ม.๒/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท๒๑๑๐๑ ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ฝึกอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เขียนแผนผังความคิด แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งจากการอ่าน ฝึกคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เขียนบรรยาย พรรณนา เรียงความ ย่อความ พุดสรุปใจความสำคัญจากการฟังและการดู วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิจาร์ณเรื่องที่ฟังและดูได้อย่างมีเหตุผล สร้างคำสมาส วิเคราะห์โครงสร้างของประโยค ฝึกการใช้คำราชาศัพท์ สรุปเนื้อหา วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

โดยใช้กระบวนการทางภาษา การสืบค้นความรู้ การจดบันทึก ใช้ความสามารถในการคิด การอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการเรียนรู้ ใช้ความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นให้เข้าใจตรงกัน เห็นคุณค่าของภาษาไทย นำความรู้ไปในการแก้ปัญหาให้เกิดประโยชน์ในชีวิต

เป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด เห็นคุณค่าภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาคภูมิใจในภาษาไทย และรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔

ท ๒.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔

ท ๓.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓

ท ๔.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๔

ท ๕.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓

รวม ๑๗ ตัวชี้วัด

หน่วยการเรียนรู้

รายวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาษาไทย

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	หลักภาษา นำมา วิเคราะห์	ท ๔.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๔	- การสร้างคำสมาสในภาษาไทย - การวิเคราะห์โครงสร้าง ประโยคสามัญ ประโยครวม และ ประโยคซ้อน - การใช้คำราชาศัพท์	๑๐	๒๐
๒	ไพเราะ เสนาะเสียง อ่าน	ท ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม. ๒/๓ ม. ๒/๔	- การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง - การอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่างๆ - การแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งจาก การอ่าน	๑๐	๒๐
๓	ชำนาญการ เขียน	ท ๒.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ท ๑.๑ ม.๒/๓	- การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ตามรูปแบบการเขียนอักษรไทย - การเขียนบรรยายและพรรณนา - การเขียนเรียงความ - การเขียนย่อความ - การเขียนผังความคิด	๑๐	๑๕
๔	เร่งเรียนวี	ท ๓.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓	- การพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู - การพูดวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากเรื่องที่ฟังและดู - การวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู	๑๐	๑๕
๕	วรรณคดี มรดก	ท ๕.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ท๑.๑ ม.๒/๒ ม.๒/๕	- การสรุปเนื้อหาจากวรรณคดีและวรรณกรรม - วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรมและ วรรณกรรมท้องถิ่น - สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	๖	๑๕
รวมระหว่างภาค				๕๖	๗๐
วัดผลและประเมินผล				๔	๓๐
รวมทั้งสิ้น				๖๐	๑๐๐

การวัดผลประเมินผล

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินผลด้านความรู้ ได้กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมินดังนี้

๑.๑ ประเมินเนื้อหา หลักภาษาและการใช้ภาษา

- หลักไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค คำศัพท์ สำนวน
- การใช้ภาษา ทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน

๑.๒ ประเมินสมรรถภาพทางภาษา

- การใช้ภาษาในการฟัง พูด อ่าน เขียนให้เหมาะสมกับบุคคลและเกณฑ์ทางสังคม
- ประเมินสมรรถภาพทางการเรียงร้อยถ้อยคำ
- ประเมินสมรรถภาพการใช้ภาษาในการสื่อสาร

๑.๓ ประเมินการเรียนรู้ภาษา

- ความสามารถในการใช้พจนานุกรม
- ความสามารถในการหาความหมายของคำศัพท์ สำนวน
- ความสามารถในการใช้ภาษาถาม-ตอบและการอภิปราย

๑.๔ ประเมินทักษะการเรียนรู้ทั่วไป

- การทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม
- ประเมินความรู้ตนเอง
- การแสวงหาข้อมูลความรู้

เครื่องมือวัดและประเมินผล

มีรูปแบบการประเมินดังนี้

๑. ข้อทดสอบ

- ๑.๑ แบบปรนัย ได้แก่ แบบจับคู่ แบบเลือกตอบ แบบถูก-ผิด แบบเติมคำ
- ๑.๒ แบบอัตนัย ได้แก่ แบบอธิบาย แบบบรรยาย แบบพรรณนา

๒. ตรวจผลงานการเขียน ได้แก่ โครงงาน รายงาน แฟ้มสะสมผลงาน บทร้อยกรอง บทละคร บทความ บันทึก

๓. การปฏิบัติ ได้แก่ การรายงานด้วยวาจา การอ่าน การอภิปราย การโต้วาที การแสดง การสาธิต

๔. กระบวนการ ได้แก่ บันทึกการเรียน การตอบคำถาม การสังเกตสัมภาษณ์ การสนทนา

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

กำหนดคะแนนในการวัดผล ๑๐๐ คะแนน โดยแบ่งดังนี้

คะแนนระหว่างภาค โดยทดสอบที่หน่วยการเรียนรู้ ๗๐ คะแนน

คะแนนปลายภาค ๓๐ คะแนน โดยทดสอบแบบปรนัยและอัตนัย ๒๕ : ๕ คะแนน

กำหนดจำนวนคะแนนเป็นช่วงและประเมินค่า ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับผลการเรียน	คุณภาพ
๘๐-๑๐๐	๔	ดีเยี่ยม
๗๖-๗๙	๓.๕	ดีมาก
๗๐-๗๕	๓	ดี
๖๖-๖๙	๒.๕	ค่อนข้างดี
๖๐-๖๕	๒	น่าพอใจ
๕๖-๕๙	๑.๕	พอใช้
๕๐-๕๕	๑	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
๐-๔๙	๐	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

๒. การประเมินผลด้านทักษะ

๑. การปฏิบัติจริง ได้แก่ ผลงาน(งานเดี่ยวและงานกลุ่ม) โครงการ การสนทนา การสาธิต การเขียนเรียงความ/รายงาน การนำเสนอผลงาน คลิปวีดีโอ จัดนิทรรศการ การแสดงบทบาทสมมติ
๒. การมีส่วนร่วม ได้แก่ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน บันทึกพฤติกรรม
๓. การสื่อสารส่วนบุคคล ได้แก่ การอธิบายกลุ่มย่อย การสัมภาษณ์ การบันทึกการเรียนรู้
แฟ้มสะสมงาน

เครื่องมือวัดผลและประเมินผล

- แบบประเมินผล
- แบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน
- แบบประเมินการทำงาน (รายกลุ่ม/รายบุคคล)

๓. การประเมินผลด้านคุณลักษณะ

ประเมินคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน - ผู้มีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง
- เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ มีเกียรติและเสียสละ - เป็นผู้รักความเป็นไทย
- เป็นผู้สนใจและให้ความร่วมมือในการทำงาน

เครื่องมือวัดผลและประเมินผล

- แบบสังเกตพฤติกรรม
- แบบสัมภาษณ์

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

ช่วงคะแนน	คุณภาพ
๐-๔	ปรับปรุง
๕-๖	พอใช้
๗-๘	ดี
๙-๑๐	ดีเยี่ยม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	หลักภาษานำมาวิเคราะห์	เรื่อง การสร้างคำสมาส
รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑	รายวิชา ภาษาไทย	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒	ภาคเรียนที่ ๑	เวลา ๓ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ การสร้างคำในภาษาไทย

สาระสำคัญ

การสร้างคำในภาษาไทยมีทั้งคำที่สร้างมาจากคำภาษาไทย และคำที่ยืมมาจากภาษาต่างประเทศซึ่งการสร้างคำในภาษาไทย มีวิธีการสร้างคำหลายวิธีทำให้มีคำใหม่ใช้ในภาษาไทยมากขึ้น เพราะฉะนั้นการศึกษาทั้งการสร้างคำและประโยคจะช่วยให้สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

สาระการเรียนรู้ / เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

หลักการสร้างคำสมาส

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

ทักษะการรวบรวมข้อมูล

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

การสร้างคำสมาสมีวิธีการสร้างอย่างไร

ชิ้นงานหรือภาระงาน

สมุดเล่มเล็ก เรื่อง การสร้างคำสมาส

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ ๖0 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๑	ใบงานที่ ๑.๑	ร้อยละ ๖0 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน : ใบงาน

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้องทุกข้อ	๕
ตอบคำถามในใบงานได้ ๘ ข้อ	๔
ตอบคำถามในใบงานได้ ๖ ข้อ	๓
ตอบคำถามในใบงานได้ ๔ ข้อ	๒
ตอบคำถามในใบงานได้ ๒ ข้อ	๑

เกณฑ์การประเมินผล : การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์ การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การเข้าร่วม กิจกรรม	กระตือรือร้นให้ ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมทุกครั้ง	กระตือรือร้นให้ ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมบ้างครั้ง	ให้ความสนใจเข้าร่วม กิจกรรมตามบทบาท หน้าที่	ขาดความกระตือรือร้น และไม่สนใจเข้าร่วม
๒.การตรง ต่อเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อย ก่อนเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อย ตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตาม เวลาที่กำหนดบ้าง	ผลงานเสร็จเรียบร้อย หลังเวลาที่กำหนด
๓.การแสดง ความคิดเห็น	มีการแสดงความ คิดเห็นมากและ ยอมรับในข้อยุติ ด้วยดี	มีการแสดงความ คิดเห็นมากแต่ยัง หาข้อยุติไม่ได้	มีการแสดงความ คิดเห็นบ้าง	ไม่มีการแสดง ความคิดเห็น
๔.กล้าคิด กล้าแสดงออก	กล้าคิดกล้า แสดงออกตาม บทบาทหน้าที่ได้ อย่างสร้างสรรค์	มีการหมุนเวียน บทบาทหน้าที่ได้ อย่างเหมาะสม	แสดงพฤติกรรมตาม บทบาทหน้าที่ดี	แสดงพฤติกรรม เป็นไปตามบทบาท หน้าที่

กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีการสอนแบบบรรยาย และวิธีการสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ, กระบวนการสืบค้น
ข้อมูล)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ชั่วโมงที่ ๑-๒

๑. ครูยกตัวอย่างชื่อร้านค้าในชุมชน แล้วถามนักเรียนว่า ชื่อร้านค้าที่นักเรียนได้ฟังมีลักษณะการสร้างคำ
อย่างไร

๒. ครูนำสิ่งของต่างๆ มา ๒๐ ชิ้น ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนตั้งชื่อเรียกสิ่งของต่างๆ เหล่านั้น

๓. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๑๐ คน และให้นักเรียนบอกชื่อสิ่งของที่นักเรียนตั้งชื่อว่า นักเรียนเรียกว่าอะไรบ้าง แล้วครูถามนักเรียนว่า มีวิธีการตั้งชื่อสิ่งของ ๒๐ ชิ้นอย่างไร จากนั้นครูสรุปวิธีการตั้งชื่อ แล้วเข้าสู่เนื้อหาของบทเรียน

๔. ครูอธิบายเรื่อง ที่มาของการสร้างคำ และสาเหตุที่ต้องสร้างคำ ให้นักเรียนฟัง และอธิบายเพิ่มเติมว่าการสร้างคำตามหลักเกณฑ์ทางภาษาในภาษาไทย มี ๔ ประเภท ได้แก่ คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ และคำสมาส (ครูอธิบายคำแต่ละประเภทอย่างละเอียด เพราะนักเรียนอาจจะแยกแยะระหว่างคำกับกลุ่มคำไม่ได้ และคำแต่ละชนิดมีวิธีการประกอบคำคล้ายกันเพียงแต่ต่างกันที่ความหมายของคำที่สร้างขึ้นมานั้น) โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน เช่น ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำแต่ละประเภท เพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน

๕. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ชนิดของคำ โดยให้นำคำที่ครูกำหนดเขียนลงในกรอบ เพื่อจำแนกประเภทของคำ เมื่อทำเสร็จแล้วครูถามนักเรียนว่า ทุกคำสามารถระบุว่าเป็นคำประเภทใดได้ใช่หรือไม่ และมีคำใดบ้างที่เป็นคำประสม คำซ้อน คำซ้ำ และคำสมาส โดยครูสุ่มเรียกนักเรียน ๔-๕ คนตอบคำถาม แล้วครูและเพื่อนนักเรียนคอยตรวจสอบความถูกต้อง และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๖. ครูอธิบายเรื่อง การสร้างคำ อีกครั้ง แล้วให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำแต่ละประเภท เพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

๗. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน แล้วครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันรวบรวมคำแต่ละประเภท ประเภทละ ๑๕ คำ พร้อมแต่งประโยคที่มีคำประเภทนั้นปรากฏอยู่ โดยให้เขียนคำแต่ละคำพร้อมตัวอย่างประโยคลงในกระดาษขนาด ๓๗x๑๐ เซนติเมตร (แต่ละกลุ่มห้ามใช้คำซ้ำกัน) ทำเป็นการบ้าน แล้วนำมาส่งในชั่วโมงเรียนต่อไป

ชั่วโมงที่ ๓

๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน คละกันตามความสามารถ จากนั้นครูเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง (ครูสามารถเลือกเพลงได้ตามความเหมาะสม) แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันจำแนกว่าในเพลงนั้นมีคำประเภทใดบ้าง และแต่ละประเภทมีกี่คำ กลุ่มใดหาคำตอบเสร็จแล้วให้ยกมือขึ้น กลุ่มใดตอบคำถามได้ถูกต้องและรวดเร็วที่สุด เป็นฝ่ายชนะ

๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งการบ้านที่ครูมอบหมายในชั่วโมงที่แล้ว ครูตรวจสอบความถูกต้องเสร็จแล้วนำบัตรคำเหล่านั้นมาให้นักเรียนช่วยกันแยกประเภทของคำ เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนของห้องเรียน

๓. ครูถามนักเรียนถึงปัญหาในการแยกประเภทของคำว่ามีหรือไม่ เพราะเหตุใด แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย

๔. ครูทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน โดยนำบัตรคำมาวางคละกัน แล้วครูหยิบบัตรคำ ๑ ใบอ่านออกเสียง และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มยกมือตอบประเภทของคำ กลุ่มใดยกมือขึ้นตอบก่อน และตอบได้ถูกต้องจะได้ ๑ คะแนน กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุด กลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและทบทวนความรู้เรื่อง การสร้างคำ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๒
๒. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
  - (๑) กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น (๑๙๗๗), ๒๕๕๒.
  - (๒) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาภาษาไทย ๓ หน่วยที่ ๙-๑๕. พิมพ์ครั้งที่ ๗. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๙.
  - (๓) สถาบันภาษาไทย. หนังสือชุดอุเทศภาษาไทย ชุด บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๒ : คำการสร้างคำ และการยืมคำ. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๙.
๓. ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ชนิดของคำ

ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ชนิดของคำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดเขียนลงในกรอบ เพื่อจำแนกประเภทของคำ

แปดเปื้อน นักมวย บ้านริมน้ำ จักรยาน แมวมอง โทรศัพท์มือถือ เกือบๆ นมเปรี้ยว
ตากล้อง กาดัมน้ำ หมูเห็ดแปดโก๋ เราๆ ท่านๆ บิวตี้ความงาม ขจัดปัดเป่า จะจะ
ภารกิจการ ด้วยความคิดถึง น้ำแข็งใส นิตยสาร เด็กๆ คุณพระช่วย มองๆ โบราณคดี
เรื่อยๆ รุ่งตัวอ้วน กล้วยๆ รูปร่าง ศิลปกรรม นกน้อยทำรัง ละเอียดลออ เอกราช

คำประสม

Empty box for classifying compound words.

คำซ้อน

Empty box for classifying reduplication words.

คำซ้ำ

Empty box for classifying repetition words.

คำสมาส

Empty box for classifying compound words.

วลี

Large empty box for classifying phrases.

เฉลยใบงานที่ เฉลยใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ชนิดของคำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดเขียนลงในกรอบ เพื่อจำแนกประเภทของคำ

แปดเปื้อน นักมวย บ้านริมน้ำ จักรยาน แมวมอง โทรศัพท์มือถือ เกือบๆ นมเปรี้ยว
ตากล่อง กาทัดน้ำ หมูเห็ดเปิดไก่ เราๆ ท่านๆ บิวตี้ความงาม ขจัดปัดเป่า จะจะ
ภารกิจ ด้วยความคิดถึง น้ำแข็งใส นิตยสาร เด็กๆ คุณพระช่วย มองๆ โบราณคดี
เรื่อยๆ รุ่งตัวอ้วน กล้วยๆ รูปร่าง ศิลปกรรม นกน้อยทำรัง ละเอียดลออ เอกราช
เพิ่มเติม ประชาชน ที่สุดของหัวใจ เล็กใหญ่ นามบัตร พุดคุย

คำประสม

แมวมอง กาทัดน้ำ นักมวย น้ำแข็งใส
โทรศัพท์มือถือ นมเปรี้ยว ตากล่อง

คำซ้อน

หมูเห็ดเปิดไก่ เพิ่มเติม รูปร่าง

คำซ้ำ

เด็กๆ มองๆ เรื่อยๆ เราๆ ท่านๆ

คำสมาส

ศิลปกรรม โบราณคดี เอกราช ภารกิจ
นิตยสาร ประชาชน นามบัตร จักรยาน

วลี

นกน้อยทำรัง รุ่งตัวอ้วน บ้านริมน้ำ ที่สุดของหัวใจ ด้วยความคิดถึง คุณพระช่วย!

แบบทดสอบเรื่อง การสร้างคำ (คำสมาส)

รายวิชาภาษาไทย ๗๒๒๑๐๑

๑) จงแยกคำสมาสจากคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

๑. สิริ + อากร	=	๒. พล + อิศร	=
๓. ธาตุ + อากร	=	๔. มติ + อธิบาย	=
๕. จักขุ + อินทรีย์	=	๖. มห + อัศจรรย์	=
๗. มห + อรรณพ	=	๘. หัตถ์ + อาจารย์	=
๙. นิล + อุบล	=	๑๐. ราชินี + อุปลัมภ	=
๑๑. มหา + อัศจรรย์	=	๑๒. มหา + อรรณพ	=
๑๓. อัคคี + โภศาส	=	๑๔. มนส + ภาพ	=
๑๕. รหส + ฐาน	=	๑๖. ยสส + ธร	=
๑๗. สี่ + มติ	=	๑๘. สี่ + นิษฐาน	=
๑๙. สี่ + เทศ	=	๒๐. สี่ + ผัส	=

๒) ต่อไปนี้มีทั้งคำสมาส สนธิ และคำประสม จงขีดเส้นใต้คำสมาส

๑. พเนจร ธนาณัติ มฤคมาศ	๒. เมฆนาท สนธยากาล มโหระทึก
๓. วิทยาทาน วิทยาลัย ประวัติชีวิต	๔. สังฆาธิการ รุกขมูล สมจร
๕. สัจเจตนา วิชากรรม ทรัพย์สมบัติ	๖. เคมีภัณฑ์ จรรยาบัน มัณฑนศิลป์
๗. สันโดษ สหประชาชาติ ยานพาหนะ	๘. มูลผลา บาทะยัก สนเทศ
๙. ครูกรรม ครูโวปกรณ์ ชากศพ	๑๐. บรรณศาลา บรรณาการ บรรณารักษ์
๑๑. แพทย์สัตว์ สังสารชาติวุฒิ	๑๒. คเชนทร์ กุญชรชาติ วิเชียรโชติ
๑๓. มังสวิวัติ พลเมือง ศาลทหาร	๑๔. กรณิพิพาท วิทยุฒิ ไพธอนันต์
๑๕. เจตนากรรม เจตนารมณิ์ เจตนากร	๑๖. อิทธิบาท นรากร เทพนม
๑๗. กรรมวิธี คติแห่ง ธนาลัย	๑๘. เทพประทาน ญาณวิถี พิธีพราหมณิ์
๑๙. วิชชุบตี บาทหลวง สมทาน	๒๐. จามเทวี เตโชธาตุ นครภัณท์

เฉลยแบบฝึกหัด เรื่อง คำสมาส

๑) จงแยกคำสนธิต่อไปนี้ให้ถูก

ตัวอย่าง	สามัคยาจารย์ = สามัคคี + อาจารย์
๑. สิริยากร	= สิริ + อากร
๒. พลิสร	= พล + อิศร
๓. ชาติวากร	= ชาติ + อากร
๔. มตยาธิบาย	= มติ + อธิบาย
๕. จักขุนทรีย์	= จักขุ + อินทรีย์
๖. ภยุ่ปวันตราย	= มห + อัศจรรย
๗. สิทธิัตถะ	= มห + อรรณพ
๘. หัตถาจารย์	= หัตถ์+อาจารย์
๙. นิโลบล	= नील + อุบล
๑๐. ราชินูปถัมภ์	= ราชินี+อุปถัมภ์
๑๑. มหัจฉรรย	= มหา+อัศจรรย
๑๒. มหรรณพ	= มหา+อรรณพ
๑๓. อัคโยภาส	= อัคคี + โยภาส
๑๔. มโนภาพ	= मनस् + ภาพ
๑๕. รโหฐาน	= รหส + ฐาน
๑๖. ยโสธร	= ยสส + ธร
๑๗. สมมุตติ	= ส + มุตติ
๑๘. สันนิษฐาน	= ส + นิษฐาน
๑๙. สนเทศ	= ส + เทศ
๒๐. สัมผัส	= ส + ผัส

๒) ต่อไปนี้มีทั้งคำสมาส สนธิ และคำประสม จงขีดเส้นใต้คำสมาส

๑. <u>พเนจร</u> ฌาณัติ มฤคมาศ	๒. <u>เมฆนาท</u> สนธยากาล มโหระทึก
๓. <u>วิทยาทาน</u> วิทยาลัย ประวัติชีวิต	๔. <u>สังฆาธิการ</u> รุกขมูล สมจร
๕. <u>สัตยูเจตนา</u> <u>วิบากกรรม</u> ทรัพย์สมบัติ	๖. <u>เคมีภัณฑ์</u> จรรยาบัน <u>มณฑลศิลป์</u>
๗. <u>สันโดษ</u> <u>สหประชาชาติ</u> ยานพาหนะ	๘. <u>มูลผลา</u> บาดทะยัก สนเทศ
๙. <u>ครุกรรม</u> <u>ครุโวปกรณ์</u> ซากศพ	๑๐. <u>บรรณศาลา</u> บรรณาการ บรรณารักษ์
๑๑. แพทย์สัตว์ <u>สังสาร</u> <u>ชาติวุฒิ</u>	๑๒. <u>คเชนทร์</u> <u>กุญชรชาติ</u> วิเชียรโชติ
๑๓. <u>มังสวัรีตี</u> พลเมือง ศาลทหาร	๑๔. <u>กรณีพิพาท</u> <u>วิยวุฒิ</u> ไพโรจน์นัต์
๑๕. <u>เจตนากรรม</u> เจตนากรรมณ์ เจตนากร	๑๖. <u>อิทธิบาท</u> นรากร เทพนม
๑๗. <u>กรรมวิธี</u> คดีแพ่ง ฌนาลัย	๑๘. เทพประทาน <u>ญาณวิถิ</u> พิธีพราหมณ์
๑๙. <u>วิชชุบดี</u> บาทหลวง สมาทาน	๒๐. <u>จามเทวี</u> <u>เตโชธาตุ</u> <u>นครภัณฑ์</u>

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นาง)ระพิน อินไช
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ หลักภาษานำมาวิเคราะห์ เรื่อง ประโยคสามัญ ประโยครวมและประโยคซ้อน
 รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลัง
 ของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๒ วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยค

สาระสำคัญ

ประโยคที่เราใช้สื่อสารกันทั่วไป มีทั้งประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน ซึ่งอาจมีขนาด
 สั้นหรือยาวก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้สื่อสาร ประโยคแต่ละชนิดจะมีโครงสร้างแตกต่างกันออกไป

สาระการเรียนรู้ / เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

ลักษณะของประโยคในภาษาไทย

- ประโยคสามัญ
- ประโยครวม
- ประโยคซ้อน

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

กระบวนการปฏิบัติ ทักษะทางภาษา

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

ประโยคสามัญ ประโยครวม ประโยคซ้อน มีลักษณะสำคัญอย่างไร

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การทำใบงาน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๒.๑	ใบงานที่ ๒.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๒.๒	ใบงานที่ ๒.๒	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ ๖0 ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน:ใบงาน

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้องทุกข้อ	๕
ตอบคำถามในใบงานได้ ๘ ข้อ	๔
ตอบคำถามในใบงานได้ ๖ ข้อ	๓
ตอบคำถามในใบงานได้ ๔ ข้อ	๒
ตอบคำถามในใบงานได้ ๒ ข้อ	๑

เกณฑ์การประเมินผล : การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑. การเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมบ้างครั้ง	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่	ขาดความกระตือรือร้นและไม่สนใจเข้าร่วม
๒. การตรงต่อเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนดบ้าง	ผลงานเสร็จเรียบร้อยหลังเวลาที่กำหนด
๓. การแสดงความคิดเห็น	มีการแสดงความคิดเห็นมากและยอมรับในข้อยุติด้วยดี	มีการแสดงความคิดเห็นมากแต่ยังหาข้อยุติไม่ได้	มีการแสดงความคิดเห็นบ้าง	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น
๔. กล้าคิดกล้าแสดงออก	กล้าคิดกล้าแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างสร้างสรรค์	มีการหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	แสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ดี	แสดงพฤติกรรมเป็นไปตามบทบาทหน้าที่

เกณฑ์การประเมินผล : การนำเสนอผลงานกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การนำเสนอผลงาน	นำเสนอผลงานใช้ภาษาได้เหมาะสมถูกต้องชัดเจนดีมาก	นำเสนอผลงานใช้ภาษาได้เหมาะสมถูกต้องชัดเจนดี	นำเสนอผลงานใช้ภาษาได้เหมาะสมแต่ไม่ชัดเจน	นำเสนอผลงานไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน
๒.การลำดับขั้นตอน	ลำดับขั้นตอนดีมากสื่อความชัดเจนเข้าใจง่าย	ลำดับขั้นตอนดี สื่อความชัดเจนเข้าใจง่าย	ลำดับขั้นตอนดีมากสื่อความไม่ค่อยชัดเจน	ลำดับขั้นตอนและการ สื่อความสับสนเข้าใจยาก
๓. ประโยชน์การนำไปใช้	มีประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม	มีประโยชน์ต่อส่วนรวม	มีประโยชน์ต่อตนเอง	ประโยชน์ที่ได้รับยังไม่ชัดเจน
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานนำเสนอใจมีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ไม่เหมือนใคร	ผลงานนำเสนอใจมีความแปลกใหม่บ้าง	ผลงานนำเสนอใจแต่เลียนแบบตามตัวอย่าง	ผลงานไม่น่าสนใจไม่แสดงความคิดแปลกใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และวิธีการสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ)

ชั่วโมงที่ ๑-๒

๑. ครูพูดประโยคให้นักเรียนฟังว่า “ตามแนวๆ” (ครูสามารถแต่งประโยคขึ้นมาได้ตามความเหมาะสม) แล้วครูถามนักเรียนว่า รู้หรือไม่ว่า ประโยคที่ครูพูดต้องการสื่อถึงอะไร และถือว่ามีใจความสมบูรณ์หรือไม่ เพราะเหตุใด จากนั้นครูสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ กลุ่ม ออกมาแสดงความคิดเห็นที่หน้าชั้นเรียน

๒. ครูอธิบายว่า ในการสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างกันนั้น จำเป็นต้องใช้ข้อความที่เป็นประโยคที่มีใจความสมบูรณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

๓. ครูอธิบายความรู้เรื่อง ความหมายของประโยค และส่วนประกอบของประโยคที่ประกอบด้วย ภาคประธานและภาคแสดง ซึ่งในส่วนภาคประธานและภาคแสดงสามารถมีบทขยายได้เพื่อให้ความนั้นชัดเจน โดยครูยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

๔. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แล้วให้นักเรียนแต่ละคนคิดประโยคสั้นๆ คนละ ๑ ประโยค จากนั้นให้คู่ของตนเขียนบทขยายหรือส่วนขยายให้ประโยคนั้น โดยครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความรู้เรื่อง ชนิดของประโยค ในหนังสือเรียน แล้วให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง โครงสร้างของประโยค โดยให้แยกโครงสร้างของประโยคที่กำหนดให้

๖. ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาเฉลยคำตอบที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียนตรวจสอบความถูกต้อง

๗. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้แต่ละกลุ่มเขียนประโยคสามัญ ประโยคกรรม และประโยคซ้อน อย่างละ ๕ ประโยค เสร็จแล้วให้แลกกับเพื่อนกลุ่มอื่นดู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์โครงสร้างประโยคของกลุ่มเพื่อน

๘. เมื่อกลุ่มใดวิเคราะห์ประโยคเสร็จ กลุ่มที่เป็นเจ้าของประโยคส่งตัวแทนออกมาเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง โดยครูคอยเดินตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

๙. ครูมอบหมายการบ้านให้นักเรียนแต่ละคนหาบทสนทนาจากนิทาน นวนิยาย เรื่องสั้น และละครโทรทัศน์ มาคนละ ๑๐ ประโยค เพื่อทำกิจกรรมในชั่วโมงเรียนต่อไป

ชั่วโมงที่ ๓-๔

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เรื่อง ชนิดของประโยค

๒. ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาแต่งประโยคที่หน้าชั้นเรียน โดยให้แต่งประโยคที่มีเจตนาของผู้ส่งสารที่บอกเล่าหรือแจ้งให้ทราบ ปฏิเสธ ถามให้ตอบ บังคับ ขอร้อง และชักชวน แล้วให้เพื่อนนักเรียนช่วยกันตอบว่า เพื่อนแต่งประโยคได้ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

๓. ครูอธิบายหน้าที่ของประโยคว่า ประโยคสามารถแบ่งได้ตามหน้าที่และลักษณะที่ใช้ในการสื่อสาร โดยแบ่งออกเป็น ๔ ลักษณะ ได้แก่ บอกเล่าหรือแจ้งให้ทราบ ปฏิเสธ ถามให้ตอบ และบังคับ ขอร้อง และชักชวน จากนั้นครูยกตัวอย่างประโยคแต่ละลักษณะให้นักเรียนฟัง เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของประโยคแบบต่างๆ

๔. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคที่ตนเองหา มา ๑๐ ประโยค ว่าเป็นประโยคลักษณะใด จากนั้นให้

นักเรียนจับคู่กัน แล้วแลกเปลี่ยนที่ทำเพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง

๕. ครูให้นักเรียนแต่ละคนคิดและเขียนประโยค ๓ ชนิด ได้แก่ ประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน อย่างละ ๓ ประโยค ซึ่งต้องมีลักษณะ ๔ ลักษณะ ได้แก่ บอกเล่าหรือแจ้งให้ทราบ ปฏิเสธ ถามให้ตอบ บังคับ ขอร้อง และชักชวน ลงในกระดาษ

๖. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมช่วยกันทำใบงานที่ ๒.๒ เรื่อง การเรียบเรียงประโยคเป็นเรื่องราว โดยให้นำประโยคของแต่ละคนมาร้อยเรียงเป็นเรื่อง พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน

๗. ครูทบทวนความรู้เรื่อง การสร้างคำและประโยค อีกครั้ง

๘. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมช่วยกันจัดทำสมุดเล่มเล็ก เรื่อง การสร้างคำและประโยค โดยนำความรู้ที่ได้เรียนมาทั้งหมด รวบรวมและนำเสนอในรูปแบบที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย โดยให้ครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

- ๑) การสร้างคำ
- ๒) ประโยคในภาษาไทย
- ๓) คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

๙. ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดระยะเวลาในการส่งผลงาน จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนนักเรียนร่วมกันประเมินผล

- **นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน**

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๒
๒. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
๓. ใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง โครงสร้างของประโยค
๔. ใบงานที่ ๒.๒ เรื่อง การเรียบเรียงประโยคเป็นเรื่องราว
๕. แหล่งการเรียนรู้ ห้องสมุด

ใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง โครงสร้างของประโยค

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกโครงสร้างของประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. คุณแม่ทำกับข้าวหลายอย่าง

.....
.....
.....

๒. แจงอ่านหนังสือการ์ตูนที่บ้านเพื่อน

.....
.....
.....

๓. เด็กผู้หญิงผมยาวกำลังกินกล้วยเดี่ยวอย่างเอร็ดอร่อย

.....
.....
.....

๔. นิดตั้งใจเรียนจึงได้คะแนนสูงสุด

.....
.....
.....

๕. แก้วจะไปร้านหนังสือแต่น้องจะไปตลาดนัด

.....
.....
.....

ใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง โครงสร้างของประโยค

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกโครงสร้างของประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. คุณแม่ทำกับข้าวหลายอย่าง

ภาคประธาน	ภาคแสดง	
ประธาน	กริยา	บทขยายกริยา
คุณแม่	ทำกับข้าว	หลายอย่าง

๒. แจงอ่านหนังสือการ์ตูนที่บ้านเพื่อน

ภาคประธาน	ภาคแสดง		
ประธาน	กริยา	กรรม	บทขยายกริยา (สถานที่)
แจง	อ่าน	หนังสือการ์ตูน	ที่บ้านเพื่อน

๓. เด็กผู้หญิงผมยาวกำลังกินกล้วยเดี่ยวอย่างเอร็ดอร่อย

ภาคประธาน		ภาคแสดง		
ประธาน	บทขยายประธาน	กริยา	กรรม	บทขยายกริยา
เด็กผู้หญิง	ผมยาว	กำลังกิน	กล้วยเดี่ยว	อย่างเอร็ดอร่อย

๔. นิดตั้งใจเรียนจึงได้คะแนนสูงสุด

ภาคประธาน	ภาคแสดง				
ประธาน	กริยา	คำเชื่อม	กริยา	กรรม	บทขยายกรรม
นิด	ตั้งใจเรียน	จึง	ได้	คะแนน	สูงสุด

๕. แก้วจะไปร้านหนังสือแต่น้องจะไปตลาดนัด

ภาคประธาน	ภาคแสดง			ภาคประธาน	ภาคแสดง	
ประธาน	กริยา	กรรม	คำเชื่อม	ประธาน	กริยา	กรรม
แก้ว	จะไป	ร้านหนังสือ	แต่	น้อง	จะไป	ตลาดนัด

แบบทดสอบ เรื่อง ประโยคในภาษาไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดคือความหมายของประโยคสามัญ ก. ประโยคที่เป็นข้อความสั้นๆ ข. ประโยคที่เป็นข้อความเดียว ค. ประโยคที่มีประธานคนเดียวเท่านั้น ง. ประโยคที่มีใจความสมบูรณ์เพียงใจความเดียว ๒. ข้อความใดคือความหมายของประโยคซ้อน ก. ประโยคที่มีความบริบูรณ์หลายความ ข. ประโยคที่มีความเชื่อมระหว่างประโยคต่อ ค. ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคหลักและประโยคย่อย ง. ประโยคที่ประกอบด้วย ประธาน ภาคแสดง และส่วนขยาย ๓. ข้อใดคือความหมายของประโยครวม ก. ประโยคที่มีใจความสมบูรณ์เพียงความเดียว ข. ประโยคที่มีส่วนขยายทั้งประธาน กริยา และกรรม ค. ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคหลักและประโยคย่อย ง. ประโยคที่มีความสมบูรณ์มากกว่าหนึ่งใจความ มีสันธานเชื่อม ๔. ข้อใดเป็นประโยคสามัญ ก. เพลงร่ำวงนิมร้องข้าไปมา ข. เขาเป็นไข้เพราะเดินตากฝน ค. ใช้ดินสอหรือปากเขียนก็ได้ ง. เธอจะจดจ้อหรือจดจำก็เลือกเอา ๕. ข้อใดเป็นประโยคความรวมแบบคล้องตาม ก. แม้มไม่กินข้าวแต่ดื่มกาแฟในตอนเช้า ข. ฉันไม่ชอบอ่านหนังสือแต่ชอบฟังครู ค. หนูชอบคิดตามเวลาฟังจึงตอบได้เร็ว ง. เขาพูดแล้วก็จะทำตามที่เขาพูดทุกครั้ง	๖. “พ่อและน้องไปตลาด” ข้อใดมีโครงสร้างประโยคคล้ายกับประโยคข้างต้นนี้ ก. โรงเรียนเปิดสอนชดเชยในวันเสาร์นี้ ข. นักกีฬาโรงเรียนถูกให้ใบแดงในสนาม ค. เขาไม่เอาหนังสือมาจึงต้องยืมจากเพื่อน ง. ชาวว่าเงรแอบกินมามาเป็นชาวลือ ๗. ข้อใดเป็นประโยคสามัญ ก. คืนหนึ่งเดือนหงาย ป่ากับหลานนั่งชมจันทร์อยู่ที่ลานบ้าน ข. คำแต่ละคำแม้จะมีเสียงสระ พยัญชนะอย่างเดียวกันความหมายก็ต่างกันได้ ค. ประโยคบางประโยคตีความหมายได้หลายแง่หลายความหมาย ง. บางครั้งการใช้คำที่มีความหมายคลุมเครืออาจถูกใจผู้ฟังยิ่งกว่าใช้คำที่มีความหมายแน่ชัด ๘. ข้อใดไม่ใช่เป็นประโยคซ้อน ก. ต้อยตังได้ที่เล่นที่ถูกใจบนดาดฟ้า ข. สัตว์เลี้ยงของผมเป็นสัตว์ป่าที่เชื่องแล้ว ค. ถ้าฝนไม่ตกหนัก น้ำก็ไม่ท่วมมากอย่างนี้ ง. โคมไฟที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังต้นไม้ ทำให้เกิดเงาที่กำพาง ๙. ข้อใดเป็นประโยคสามัญ ก. ผู้หญิงชอบดอกกุหลาบสีแดง ข. ผู้หญิงชอบดอกไม้ ส่วนเด็กๆ ชอบของเล่น ค. ผู้หญิงชอบดอกไม้ที่อยู่ในแจกัน ง. เด็กๆ พวกนั้นชอบของเล่นที่พ่อแม่ซื้อมาฝาก ๑๐. ข้อใดเป็นประโยคซ้อน ก. ข้าพเจ้าจะพยายามเรียนให้ดีที่สุดจนเพื่อนๆ ยอมรับในความสามารถ ข. ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีเสียงวรรณยุกต์สูงต่ำ ค. คนแต่ละชาติมีความเห็นเรื่องความไพเราะของภาษาต่างกัน ง. ภาษาอังกฤษมีท่วงทำนองสง่างาม

๑๑. ประโยคซ้อนในข้อใดที่ประโยคย่อยให้รายละเอียดเกี่ยวกับชมพูที่สมชายชอบ

- ก. สมชายชอบชมพูที่มีรสหวาน
- ข. ชมพูที่สมชายชอบมีรสหวาน
- ค. สมชายชอบที่ชมพูมีรสหวาน
- ง. ชมพูมีรสหวาน สมชายจึงชอบ

๑๒. ข้อใดมีลักษณะเนื้อความขัดแย้ง

- ก. กว่าถั่วจะสุกงาก็ไหม้
- ข. พอมาถึงฝนก็เริ่มตก
- ค. ถ้าเธอเห็นด้วย ฉันจะรีบติดต่อไปทันที
- ง. เธอต้องตัดสินใจมิฉะนั้นเธอจะไปไม่ทันรถ

๑๓. ข้อความในข้อใดที่ผู้พูดใช้ประโยคซ้อน

- ก. แม่ไปซื้อผ้าและไปตัดผม
- ข. แม่ครัวไปซื้อกับข้าวที่ตลาด
- ค. แม่ไปซื้อผ้าแต่แม่ครัวไปที่ตลาด
- ง. แม่ครัวไปหาเพื่อนที่ขายอาหารอยู่ที่ตลาด

๑๔. ข้อใดเป็นประโยครวม

- ก. เขายื่นคำร้องต่อศาลคดีเด็กและเยาวชน
- ข. ผมรู้จักคุณสมศักดิ์ตั้งแต่ก่อนเข้าทำงาน
- ค. เจ้าหน้าที่ซื้อปลาจากแหล่งเพราะพันธุ์ปลา
- ง. การเดินเล่นตอนเช้าเป็นการออกกำลังกาย

๑๕. ข้อใดเป็นอนุประโยคหรือประโยคย่อยของประโยคต่อไปนี้

“เด็กๆ ที่อยู่ในวัยเรียนควรรับผิดชอบงานเล็กๆ น้อยๆ”

- ก. เด็กๆ
- ข. เด็กๆ ควรรับผิดชอบ
- ค. อยู่ในวัยเรียน
- ง. งานเล็กๆ น้อยๆ

เฉลยแบบทดสอบ

๑. ง ๒. ค ๓. ง ๔. ก ๕. ง ๖. ค ๗. ก ๘. ข ๙. ก ๑๐. ก ๑๑. ข ๑๒. ก ๑๓. ง ๑๔. ข ๑๕. ค

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
 (นางประพิน อินไข)
 ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ หลักภาษานำมาวิเคราะห์

เรื่อง คำราชาศัพท์

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลัง
ของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๓ ใช้คำราชาศัพท์

สาระสำคัญ

คำราชาศัพท์ เป็นระเบียบของภาษาที่ต้องใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับฐานะของบุคคล เนื่องจากเรามีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นประมุข คำราชาศัพท์จึงเป็นภาษาที่คนไทยควรศึกษาและใช้ให้ถูกต้องตามฐานะและกาลเทศะ

สาระการเรียนรู้ / เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

คำราชาศัพท์

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทักษะการจำแนกประเภท
- ทักษะการนำความรู้ไปใช้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

คำราชาศัพท์มีความหมายและความสำคัญอย่างไรและใช้อย่างไรจึงจะถูกต้อง
ขึ้นงานหรือภาระงาน

รวบรวมคำราชาศัพท์

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๓.๑	ใบงานที่ ๓.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน:ใบงาน

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้องทุกข้อ	๕
ตอบคำถามในใบงานได้ ๘ ข้อ	๔
ตอบคำถามในใบงานได้ ๖ ข้อ	๓
ตอบคำถามในใบงานได้ ๔ ข้อ	๒
ตอบคำถามในใบงานได้ ๒ ข้อ	๑

เกณฑ์การประเมินผล : การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมบ้างครั้ง	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่	ขาดความกระตือรือร้นและไม่สนใจเข้าร่วม
๒.การตรงต่อเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนดบ้าง	ผลงานเสร็จเรียบร้อยหลังเวลาที่กำหนด
๓.การแสดงความคิดเห็น	มีการแสดงความคิดเห็นมากและยอมรับในข้อยุติด้วยดี	มีการแสดงความคิดเห็นมากแต่ยังหาข้อยุติไม่ได้	มีการแสดงความคิดเห็นบ้าง	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น
๔.กล้าคิดกล้าแสดงออก	กล้าคิดกล้าแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างสร้างสรรค์	มีการหมุ่นเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	แสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ดี	แสดงพฤติกรรมเป็นไปตามบทบาทหน้าที่

เกณฑ์การประเมินผล : การนำเสนอผลงานกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การนำเสนอผลงาน	นำเสนอผลงานใช้ภาษาได้เหมาะสมถูกต้องชัดเจนดีมาก	นำเสนอผลงานใช้ภาษาได้เหมาะสมถูกต้องชัดเจนดี	นำเสนอผลงานใช้ภาษาได้เหมาะสมแต่ไม่ชัดเจน	นำเสนอผลงานไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน
๒.การลำดับขั้นตอน	ลำดับขั้นตอนดีมากสื่อความชัดเจนเข้าใจง่าย	ลำดับขั้นตอนดี สื่อความชัดเจนเข้าใจง่าย	ลำดับขั้นตอนดีมากสื่อความไม่ค่อยชัดเจน	ลำดับขั้นตอนและการสื่อความสับสนเข้าใจยาก
๓. ประโยชน์การนำไปใช้	มีประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม	มีประโยชน์ต่อส่วนรวม	มีประโยชน์ต่อตนเอง	ประโยชน์ที่ได้รับยังไม่ชัดเจน
๔. ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานน่าสนใจมีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ไม่เหมือนใคร	ผลงานน่าสนใจมีความแปลกใหม่บ้าง	ผลงานน่าสนใจแต่เลียนแบบตามตัวอย่าง	ผลงานไม่น่าสนใจไม่แสดงความคิดแปลกใหม่

กิจกรรมการเรียนรู้

• นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ชั่วโมงที่ ๑-๒

๑. ครูถามนักเรียนว่า ได้ดูข่าวในพระราชสำนักบ้างหรือไม่ แล้วนักเรียนพบการใช้คำราชาศัพท์ประเภทใดบ้าง และนักเรียนคิดว่า ละครจักรๆ วงศ์ๆ หรือลิเก ใช้คำราชาศัพท์ถูกต้องหรือไม่
๒. ครูถามนักเรียนว่า เหตุใดในสังคมไทยจึงต้องมีคำราชาศัพท์ และนักเรียนคิดว่า การศึกษาคำราชาศัพท์มีประโยชน์อย่างไร
๓. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างคำราชาศัพท์ที่นักเรียนรู้จัก อย่างน้อยคนละ ๒ คำ โดยไม่ให้ซ้ำกัน
๔. ครูอธิบายถึงระดับภาษาและวัฒนธรรมการใช้ภาษาในสังคมไทย เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงที่มาและความสำคัญของคำราชาศัพท์
๕. ครูอธิบายคำนำหน้าพระนามแสดงความเป็นเครือญาติกับพระมหากษัตริย์ และยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจได้มากขึ้น (ครูสามารถศึกษาข้อมูลได้จากคำราชาศัพท์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน)
๖. ครูอธิบายคำราชาศัพท์สำหรับบุคคลต่างๆ คำกริยารราชาศัพท์ คำสรรพนาม และคำในหมวดต่างๆ แล้วครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับคำราชาศัพท์ ในใบความรู้เพิ่มเติม
๗. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน คละกันตามความสามารถ แล้วครูแจกบัตรคำที่เขียนคำราชาศัพท์ จำนวน ๒๐ คำ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันจำแนกบัตรคำราชาศัพท์เหล่านั้นตามหมวดหมู่ กลุ่มใดทำเสร็จให้ยกมือขึ้น ครูตรวจสอบความถูกต้อง กลุ่มที่ทำได้ถูกต้องและรวดเร็วที่สุด เป็นฝ่ายชนะ
๘. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจดบันทึกคำราชาศัพท์ที่ได้จัดหมวดหมู่ไว้ในกลุ่มของตนเองลงในสมุด เมื่อจดบันทึกเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนไปยังกลุ่มอื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนคำราชาศัพท์กันดู
๙. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำกล่องบัตรคำราชาศัพท์ โดยแยกเป็นหมวดหมู่ต่างๆ เพื่อใช้เป็นสื่อการสอนและชิ้นงานประจำห้องเรียน
๑๐. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านหรือดูข่าวในพระราชสำนักจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือแหล่งข้อมูลสารสนเทศ แล้วจดบันทึกคำราชาศัพท์ที่พบ อย่างน้อย ๒๐ คำ พร้อมยกตัวอย่างข้อความที่มีคำราชาศัพท์คำนั้น ทำเป็นการบ้าน แล้วเตรียมออกมานำเสนอที่หน้าชั้นเรียนในชั่วโมงเรียนต่อไป

ชั่วโมงที่ ๓

๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูถามนักเรียนแต่ละกลุ่มว่ามีคำราชาศัพท์คำใดบ้าง และให้สังเกตการใช้คำราชาศัพท์ว่าเป็นอย่างไร ใช้ได้ถูกต้องหรือไม่ ครูและนักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
๒. ครูอธิบายถึงคำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระภิกษุ หรือที่เรียกว่า สมณโวหาร ที่หมายถึง ถ้อยคำที่ควรแก่สมณะ มีอยู่ ๓ ชนิด ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม และคำกริยา

๓. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างคำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระภิกษุและบอกความหมายของคำนั้น

๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ที่มาและความสำคัญของคำราชาศัพท์ และการใช้คำราชาศัพท์สำหรับบุคคลต่างๆ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๒

๒. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

(๑) ราชบัณฑิตยสถาน. **ราชาศัพท์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๐.

(๒) ประเทือง โปธิ์ชะออน. **ราชาศัพท์ : ความหมาย ที่มา การใช้ที่ถูกต้อง และพระราชพิธีอันสำคัญต่างๆ (ฉบับสมบูรณ์)**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า ๒๐๐๐, ๒๕๕๑.

๓. กล้องและบัตรคำราชาศัพท์

๔. สื่อต่างๆ อาทิ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์

๕. ใบความรู้ เรื่อง หลักการใช้ “ทรง” และ “การใช้สมณโวหาร”

๖. ห้องสมุด

๗. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/คำราชาศัพท์>

ใบความรู้ เรื่อง หลักการใช้ “ทรง”

หลักการของการใช้ “ทรง” นำหน้าคำ เพื่อให้เป็นคำกริยาราชศัพท์นั้น มีอยู่ 4 หลัก ดังนี้

๑. ใช้นำหน้าคำกริยาสามัญ เช่น ทรงฟัง ทรงยินดี ทรงขอบใจ ทรงโปรดปราน ทรงทราบ ทรงมี ทรงบำเพ็ญ ทรงแต่ง ทรงจาม (หรือทรงพระกรรสะ) ฯลฯ

๒. ใช้นำหน้าคำนามสามัญ เช่น ทรงม้า ทรงรถ ทรงช้าง ทรงเรือ ทรงปืน (ยิงปืน) ทรงศีล (รักษาศีล) ทรงธรรม (ฟังเทศน์) ทรงบาตร ทรงศร ทรงเครื่อง (แต่งตัว) ทรงราชย์ (ครองราชสมบัติ) ฯลฯ

๓. ใช้นำหน้าคำนามที่เป็นราชศัพท์อยู่แล้ว เช่น ทรงพระอักษร (อ่าน-เขียน-เรียนหนังสือ) ทรงพระราชนิพนธ์ (แต่งเรื่อง) ทรงพระดำริ (คิด) ทรงพระสรวล (หัวเราะ) ทรงพระแสงปืน (ยิงปืน) ทรงพระสุบิน (ฝัน) ทรงพระปรีชาสามารถ ทรงพระนาม ฯลฯ

๔. ห้ามใช้ “ทรง” นำหน้าคำกริยาที่เป็นกริยาราชศัพท์อยู่แล้ว เช่น เสด็จ เสวย บรรทม ตรัส ตรัสรู้ ปรีชาญาณ ประพาस (ไปเที่ยว) ประภาษ (พูด) ประทับ (นั่ง) รับสั่ง ผนวช ถวายโปรด (แต่ “โปรดปราน” ใช้ “ทรงโปรดปราน”) ประทาน (ให้) ทอดพระเนตร ต้องพระประสงค์ (อยากได้) ประทาน (ให้) สวรรคต ทิวศต สิ้นพระชนม์ สิ้นชีพิตักษัย ฯลฯ

ที่มา : สุดสงวน. การใช้ “ทรง” และบทกวีถวายชัยมงคล. สกุลไทย ฉบับที่ 2467

ปีที่ 48 ประจำวันอังคารที่ 29 มกราคม 2545

บัตรคำราชาศัพท์
คำนามราชาศัพท์

	พระฉาย	พระกลด
	เครื่องต้น	เรือหลวง

คำกริยาราชศัพท์

	กริ้ว	เสด็จ
	เสวย	สวรรคต

คำสรรพนามราชาศัพท์ (หมวดเครื่องราชูปโภค และเครื่องอุปโภคบริโภค)

	พระเชนย	พระมาลา
	สนับเพลา	พระวิสูตร

คำสรรพนามราชาศัพท์ (หมวดอวัยวะ)

	พระโอษฐ์	พระทนต์
	พระกรรณ	พระขานู

คำสรรพนามราชาศัพท์ (หมวดเครื่องญาติ)

	พระสัสสุ	พระปัยกะ
	พระสุณิสสา	พระอัยกะ

คำสรรพนามราชาศัพท์ (หมวดคำกริยาสามัญ)

	ประทับ	ตรัส
	ทรง	ประจวร

ใบงานที่ ๓.๑ เรื่อง การใช้คำสุภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสุภาพให้ถูกต้อง

๑. ขนมหี้หนุ

๒. กลัวยไไข

๓. เต่า

๔. เจ็ดอย่าง

๕. ปลาสลิด

๖. หัวปลี

๗. แต่งโม

๘. ไล่เดือน

๙. กะปี

๑๐. เห็ดโคน

๑๑. ฟักทอง

๑๒. ปลาร้า

๑๓. ถั่วงอก

๑๔. ต้นตำแย

๑๕. ผักตบ

ใบงานที่ ๓.๑ เรื่อง การใช้คำสุภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำสุภาพให้ถูกต้อง

๑. ขนมหี่หนู	<i>ขนมหทราย...ขนมหดอกเหล็ก</i>
๒. กล้วยไข่	<i>กล้วยเปลือกนาง...กล้วยกระ</i>
๓. เต่า	<i>จิตรจุล...จิตรจุล</i>
๔. เจ็ดอย่าง	<i>เจ็ดประการ</i>
๕. ปลาสด	<i>ปลาใบไม้</i>
๖. หัวปลี	<i>ปลีกล้วย</i>
๗. แต่งโม	<i>ผลอุลิต</i>
๘. ไล่เดือน	<i>รากดิน</i>
๙. กะปิ	<i>เยื่อเคย</i>
๑๐. เห็ดโคน	<i>เห็ดปลวก</i>
๑๑. ฟักทอง	<i>ฟักเหลือง</i>
๑๒. ปลาร้า	<i>ปลาน้จ้ฉะ</i>
๑๓. ถังอก	<i>ถังพะวะ</i>
๑๔. ต้นตำแย	<i>ต้นอเนกคุณ</i>
๑๕. ผักตบ	<i>ผักสามทาว</i>

แบบทดสอบ เรื่อง คำราชาศัพท์

รายวิชาภาษาไทย ๗๒๒๑๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

<p>๑. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของคำราชาศัพท์ถูกต้อง</p> <p>ก. คำศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระมหากษัตริย์เท่านั้น</p> <p>ข. คำสุภาพที่สามารถใช้ได้กับบุคคลทุกระดับ</p> <p>ค. คำที่ใช้ในการกราบทูลพระเจ้าแผ่นดินหรือพระบรมวงศานุวงศ์</p> <p>ง. คำที่ใช้เฉพาะพระเจ้าแผ่นดิน เจ้านาย ภิษุข้าราชการ และสุภาพชน</p> <p>๒. คำสรรพนามบุรุษที่ ๒ คำใดที่สามัญชนใช้แก่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี</p> <p>ก. ฝ่าพระบาท</p> <p>ข. ใต้ฝ่าพระบาท</p> <p>ค. ใต้ฝ่าละอองพระบาท</p> <p>ง. ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท</p> <p>๓. คำใดใช้ ไม่ถูกต้อง</p> <p>ก. ทรงเรือ ข. ทรงโปรตปราน</p> <p>ค. ทรงพระอักษร ง. ทรงตรัส</p> <p>๔. คำใด ไม่ใช่คำกริยารราชาศัพท์</p> <p>ก. พระดำรัสปฏิสันถาร ข. ทรงพระนิพนธ์</p> <p>ค. ทอดพระเนตร ง. โดยเสด็จ</p> <p>๕. เวลา ๑๔.๑๐ น. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ.....โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากลานเฮลิคอปเตอร์ทุ่งคราชนิเวศน์.....สถานีเกษตรหลวงป่าดะ ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง และศูนย์รวมพันธุ์กุหลาบโครงการหลวงตำบลบ้านปาง อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่ ข้อใดคือคำตอบที่ถูกต้อง</p> <p>ก. พระราชดำเนิน - ทรงไปเยี่ยม</p> <p>ข. เสด็จพระราชดำเนิน - ไปทรงเยี่ยม</p> <p>ค. พระราชดำเนิน - ไปทรงเยี่ยม</p> <p>ง. เสด็จพระราชดำเนิน - ทรงไปเยี่ยม</p>	<p>๖. พระวิภะ หมายถึง อวัยวะส่วนใด</p> <p>ก. ไต ข. ตับ</p> <p>ค. ลำไส้ใหญ่ ง. กระเพาะอาหาร</p> <p>๗. คำใดเป็นคำราชาศัพท์ของคำว่า “รูปถ่าย”</p> <p>ก. พระรูป</p> <p>ข. พระบรมสาทิสลักษณ์</p> <p>ค. พระบรมฉายาลักษณ์</p> <p>ง. พระบรมฉายาทิสลักษณ์</p> <p>๘. คำว่า “จดหมาย” ที่ใช้แก่สมเด็จพระสังฆราช คือคำใด</p> <p>ก. พระราชลิขิต ข. พระบรมลิขิต</p> <p>ค. พระลิขิต ง. ลิขิต</p> <p>๙. ข้อใดเป็นคำสรรพนามบุรุษที่ ๒ ที่ใช้แก่พระราชอาคันตุักชั้น</p> <p>ก. ท่าน ข. พระคุณเจ้า</p> <p>ค. พระคุณท่าน ง. พระเดชพระคุณท่าน</p> <p>๑๐. คำสุภาพคำใดที่หมายความถึง “หนู”</p> <p>ก. มุสิกะ ข. ชัลลุกะ</p> <p>ค. จิตรจุล ง. มัจฉะ</p> <p style="text-align: center;">เฉลย</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>๑. ง</td> <td>๒. ค</td> <td>๓. ง</td> <td>๔. ก</td> <td>๕. ข</td> </tr> <tr> <td>๖. ก</td> <td>๗. ค</td> <td>๘. ค</td> <td>๙. ข</td> <td>๑๐. ก</td> </tr> </table>	๑. ง	๒. ค	๓. ง	๔. ก	๕. ข	๖. ก	๗. ค	๘. ค	๙. ข	๑๐. ก
๑. ง	๒. ค	๓. ง	๔. ก	๕. ข							
๖. ก	๗. ค	๘. ค	๙. ข	๑๐. ก							

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นางประพิน อินไข)
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ไพเราะเสนาะเสียง
รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนกรอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้จัดสนใจในการดำเนินชีวิต
และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ม.๒/๘ มีมารยาทในการอ่าน

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความรู้พื้นฐานในการอ่านช่วยให้อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง และมีมารยาท
ในการอ่าน

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

- ๑) การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย
  - บทร้อยแก้ว
  - บทร้อยกรอง

- ๒) มารยาทในการอ่าน

ด้านทักษะ-กระบวนการ

- ๑) ทักษะการเปรียบเทียบ
- ๒) ทักษะการวิเคราะห์
- ๓) ทักษะการจำแนกประเภท
- ๔) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

การอ่านมีความสำคัญอย่างไร

ชิ้นงาน/ภาระงาน

กิจกรรมใบงานที่ ๑/๑

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงานที่ ๑.๑	ใบงานที่ ๑.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน : ใบงาน

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้องทุกข้อ	๕
ตอบคำถามในใบงานได้ ๘ ข้อ	๔
ตอบคำถามในใบงานได้ ๖ ข้อ	๓
ตอบคำถามในใบงานได้ ๔ ข้อ	๒
ตอบคำถามในใบงานได้ ๒ ข้อ	๑

เกณฑ์การประเมินผล : การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมบางครั้ง	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่	ขาดความกระตือรือร้นและไม่สนใจเข้าร่วม
๒.การตรงต่อเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนดบ้าง	ผลงานเสร็จเรียบร้อยหลังเวลาที่กำหนด
๓.การแสดงความคิดเห็น	มีการแสดงความคิดเห็นมากและยอมรับในข้อยุติด้วยดี	มีการแสดงความคิดเห็นมากแต่ยังหาข้อยุติไม่ได้	มีการแสดงความคิดเห็นบ้าง	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น
๔.กล้าคิดกล้าแสดงออก	กล้าคิดกล้าแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างสร้างสรรค์	มีการหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	แสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ดี	แสดงพฤติกรรมเป็นไปตามบทบาทหน้าที่

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องความสำคัญของการอ่าน
๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านของคนในสมัยปัจจุบันว่า คนไทยเป็นนักอ่านหรือไม่ เพราะเหตุใด
๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า ในสถานการณ์ปัจจุบันผู้อ่านหนังสือไม่ออกน่าจะมีปัญหาในการดำเนินชีวิตหรือไม่ เพราะเหตุใด
๔. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละกันตามความ สามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการอ่าน จากหนังสือเรียน
๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการอ่าน โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหาคำตอบด้วยตนเองจนครบทุกข้อ จากนั้นจับคู่กับเพื่อนในกลุ่มผลัดกันอธิบายคำตอบให้คู่ของตนเองฟัง (สมาชิกกลุ่มอีกคู่หนึ่งก็ปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกัน)
๗. นักเรียนรวมกลุ่ม ๔ คน ให้แต่ละคู่ผลัดกันอธิบายคำตอบให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งในกลุ่มฟัง เพื่อช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๘. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน ๑-๑ กลุ่ม ออกมานำเสนอคำตอบใน ใบงานที่ ๑.๑ หน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนนักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
๙. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ผู้ที่กวาดสายตาได้อย่างรวดเร็วเป็นผลดีต่อการอ่านอย่างไร
๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปองค์ความรู้พื้นฐานในการอ่าน

สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๒
- ๒) ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการอ่าน

แหล่งการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(นางประพิน อินใจ)

ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

ใบงานที่ ๑.๑ ความรู้พื้นฐานในการอ่าน

คำชี้แจง   ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การอ่านในใจแตกต่างจากการอ่านออกเสียงอย่างไร

.....
.....
.....
.....

๒. การอ่านมีความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....
.....

๓. การอ่านหนังสือในห้องสมุดต้องปฏิบัติอย่างไร จึงจะถูกต้องตามมารยาทในการอ่าน

.....
.....
.....
.....

๔. การอ่านที่มีประสิทธิภาพ มีปัจจัยพื้นฐานอย่างไร

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ ๑.๑ ความรู้พื้นฐานในการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การอ่านในใจแตกต่างจากการอ่านออกเสียงอย่างไร

.....การอ่านในใจเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจข้อความตัวอักษรและสัญลักษณ์ต่างๆ ส่วนการอ่านออกเสียงเป็นการเปล่งเสียงตามตัวอักษรและสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายซึ่งอาจมีจุดมุ่งหมายต่างกัน
๒. การอ่านมีความสำคัญอย่างไร
  - .....๑) การอ่านหนังสือทำให้ผู้อ่านได้รับสาระความรู้ต่างๆ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ ทันความคิด
    - .....๑) หนังสือเป็นสื่อที่ดีที่สุด ใช้ง่ายและมีราคาถูก บุคคลทั่วไปสามารถใช้เพื่อการศึกษาหาความรู้และเพลิดเพลินได้
    - .....๓) การอ่านหนังสือเป็นการฝึกกระบวนการคิดผ่านทางสมอง ทำให้เกิดสมาธิ ถ้ามีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เกิดการพัฒนาและสัมฤทธิ์ผล
    - .....๔) ผู้ที่อ่านหนังสือจะได้ทั้งความคิดและจินตนาการ การอ่านหนังสือทำให้ผู้อ่านมีอิสระทางความคิด ได้ดีกว่า การใช้สื่อชนิดอื่น
๓. การอ่านหนังสือในห้องสมุดต้องปฏิบัติอย่างไร จึงจะถูกต้องตามมารยาทในการอ่าน
  - .....๑) ไม่อ่านเสียงดังสร้างความรำคาญให้แก่ผู้อื่น
  - .....๑) ไม่ใช้อุปกรณ์สื่อสารภายในห้องสมุด
  - .....๓) ไม่นำอาหารและเครื่องดื่มเข้าไปรับประทานขณะอ่านหนังสือในห้องสมุด
  - .....๔) เมื่ออ่านหนังสือเสร็จแล้วให้นำไปวางไว้ตรงจุดที่บรรณารักษ์กำหนด
  - .....๕) ไม่ฉีกหนังสือ พับมุม หรือทำให้หนังสือยับ ขำรุค สกปรก ถ้าต้องการข้อความหรือรูปภาพจากหนังสือควรใช้วิธีคัดลอกหรือถ่ายเอกสารด้วยความระมัดระวัง
  - .....๖) การใช้หนังสือพิมพ์ เมื่ออ่านจบแล้วให้จัดเรียงหน้าตามเดิม และเก็บให้เรียบร้อย
๔. การอ่านที่มีประสิทธิภาพ มีปัจจัยพื้นฐานอย่างไร
  - .....๑) ฝึกใช้สายตา โดยใช้สายตากวาดตามข้อความจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง การกวาดสายตาจะช่วยให้อ่านหนังสือได้รวดเร็ว
    - .....๑) ฝึกใช้เสียง การใช้เสียงต้องมีพลัง มีน้ำหนัก มีเสียงดังให้ได้ยินทั่วถึง ใช้น้ำเสียงหนักเบาเพื่อเน้นความสำคัญของข้อความให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
    - .....๓) ฝึกการใช้อารมณ์ต้องสอดคล้องกับอารมณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและเจตนาของผู้เรียน
    - .....๔) ฝึกอ่านให้คล่องและถูกต้องตามอักขรวิธี โดยเฉพาะ ร ล คำควบกล้ำต้องออกเสียงให้ชัดเจน
    - .....๕) ฝึกใช้อวัยวะในการออกเสียง เสียงเกิดจากอวัยวะในช่องปากและลำคอ การฝึกฝนอวัยวะต่างๆ ให้ทำงานได้ถูกต้อง จะทำให้เสียงที่เปล่งออกมาชัดเจนและถูกต้องตามอักขรวิธี
    - .....๖) ฝึกการวางบุคลิกภาพ ควรวางท่าทางให้สง่างามทั้งการนั่งอ่านและการยืนอ่าน จับหนังสือให้ถูกต้องห่างจากสายตาประมาณ ๑. ฟุต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ไพเราะเสนาะเสียง
 รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจในการดำเนินชีวิต
 และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การมีความรู้เรื่องหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วช่วยให้อ่านได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

- ๑) การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย
  - บทร้อยแก้ว
  - มารยาทในการอ่าน

ด้านทักษะ-กระบวนการ

- ๑) ทักษะการเปรียบเทียบ
- ๒) ทักษะการวิเคราะห์
- ๓) ทักษะการจำแนกประเภท
- ๔) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

หลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้วมีอะไรบ้าง

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ใบงานที่ ๑.๒

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๑	ใบงานที่ ๑.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน : ใบงาน

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้องทุกข้อ	๕
ตอบคำถามในใบงานได้ ๘ ข้อ	๔
ตอบคำถามในใบงานได้ ๖ ข้อ	๓
ตอบคำถามในใบงานได้ ๔ ข้อ	๒
ตอบคำถามในใบงานได้ ๒ ข้อ	๑

เกณฑ์การประเมินผล : การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมบางครั้ง	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่	ขาดความกระตือรือร้นและไม่สนใจเข้าร่วม
๒.การตรงต่อเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนดบ้าง	ผลงานเสร็จเรียบร้อยหลังเวลาที่กำหนด
๓.การแสดงความคิดเห็น	มีการแสดงความคิดเห็นมากและยอมรับในข้อยุติด้วยดี	มีการแสดงความคิดเห็นมากแต่ยังหาข้อยุติไม่ได้	มีการแสดงความคิดเห็นบ้าง	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น
๔.กล้าคิดกล้าแสดงออก	กล้าคิดกล้าแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างสร้างสรรค์	มีการหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	แสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ดี	แสดงพฤติกรรมเป็นไปตามบทบาทหน้าที่

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนฟังซีดีการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วที่อ่านได้ไพเราะ ถูกต้องตามหลักการอ่าน หรือครูอ่านให้นักเรียนฟัง

๑. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วจากสื่อที่ฟัง

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด นักเรียนคิดว่า ถ้าอ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี นับเป็นความสำเร็จในการอ่านบทร้อยแก้วหรือไม่ อย่างไร

๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑) ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว จากหนังสือเรียน

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว โดยให้สมาชิกจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม แล้วให้นักเรียนคนหนึ่งยกตัวอย่างวิธีอ่านที่ ๑ ในข้อที่ ๑ และนักเรียนอีกคนหนึ่งเป็นฝ่ายสังเกต (สมาชิกอีกคู่หนึ่งที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันก็ปฏิบัติกิจกรรมในทำนองเดียวกัน)

๖. นักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายสังเกต จะทำหน้าที่ตรวจสอบ และแสดงความคิดเห็นด้วย เมื่อตรวจสอบว่าเป็นตัวอย่างที่ถูกต้องพร้อมแสดงความยินดี

๗. นักเรียนแต่ละคู่เปลี่ยนบทบาทกันในวิธีอ่านเดียวกันในข้อ ๑ และวิธีอ่านต่อไปจนครบทุกวิธี โดยสลับหน้าที่จากผู้ที่ยกตัวอย่างวิธีอ่านเป็นผู้สังเกต และจากผู้สังเกตเป็นผู้ยกตัวอย่างวิธีอ่าน

๘. เมื่อจบการยกตัวอย่างวิธีอ่านทุกวิธีแล้วให้นักเรียนแต่ละคู่รวมกลุ่มกันตามเดิม แล้วนำตัวอย่างวิธีอ่านมาเปรียบเทียบกัน และช่วยกันอธิบายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อความกระจ่างชัดจนสรุปเป็นของกลุ่ม

๙. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอตัวอย่างวิธีอ่านในใบงาน ที่ ๑.๑ หน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นให้ตัวแทนนักเรียนเก็บรวบรวมใบงานส่งครู

๑๐. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดการอ่านโดยการสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกให้สัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน มีความจำเป็นในการอ่านบทร้อยแก้วอย่างไร

๑๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

สื่อการเรียนรู้

๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๒

๑) ซีดีการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

๓) ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นางประพิน อินไช)
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

ใบงานที่ ๑.๒ หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

คำชี้แจง   ให้นักเรียนยกตัวอย่างการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ตามวิธีอ่านที่กำหนด

ข้อ	วิธีอ่าน	ตัวอย่าง
ตัวอย่าง	อ่านตามอักขรวิธี	สวัสดิ์ อ่านว่า สะ-หวัด-ดี (อ่านออกเสียงอักษรนำ)
๑	อ่านตามอักขรวิธี	๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. ....
๒	อ่านตามความนิยม	๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. ....
๓	อ่านตัวย่อ	๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. ....
๔	อ่านตัวเลขและ เครื่องหมายต่างๆ	๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. ....
๕	อ่านนามเฉพาะ	๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. ....

เฉลยใบงานที่ ๑.๒ หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

คำชี้แจง   ให้นักเรียนยกตัวอย่างการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว ตามวิธีอ่านที่กำหนด

ข้อ	วิธีอ่าน	ตัวอย่าง
ตัวอย่าง	อ่านตามอักขรวิธี	สวัสดิ์ อ่านว่า สะ-หวัด-ดี (อ่านออกเสียงอักษรนำ)
๑	อ่านตามอักขรวิธี	๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. ....
๒	อ่านตามความนิยม	๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. ....
๓	อ่านตัวย่อ	๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. ....
๔	อ่านตัวเลขและ เครื่องหมายต่างๆ	๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. ....
๕	อ่านนามเฉพาะ	๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. ....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ไพเราะเสนาะเสียง
 รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรอง
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจในการดำเนินชีวิต
 และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองที่ถูกต้องนั้นต้องมีความรู้เรื่องหลักการอ่านออกเสียง

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

- ๑) การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย
  - บทร้อยกรอง

- ๒) มารยาทในการอ่าน

ด้านทักษะ-กระบวนการ

- ๑) ทักษะการจับใจความ
- ๒) ทักษะการวิเคราะห์
- ๓) ทักษะการจำแนกประเภท
- ๔) ทักษะการประเมิน

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

การอ่านออกเสียงร้อยกรองต่างจากการอ่านออกเสียงร้อยแก้วอย่างไร

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ทดสอบการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๓	ใบงานที่ ๑.๓	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน : ใบงาน

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้องทุกข้อ	๕
ตอบคำถามในใบงานได้ ๘ ข้อ	๔
ตอบคำถามในใบงานได้ ๖ ข้อ	๓
ตอบคำถามในใบงานได้ ๔ ข้อ	๒
ตอบคำถามในใบงานได้ ๒ ข้อ	๑

เกณฑ์การประเมินผล : การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมบางครั้ง	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่	ขาดความกระตือรือร้นและไม่สนใจเข้าร่วม
๒.การตรงต่อเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนดบ้าง	ผลงานเสร็จเรียบร้อยหลังเวลาที่กำหนด
๓.การแสดงความคิดเห็น	มีการแสดงความคิดเห็นมากและยอมรับในข้อยุติด้วยดี	มีการแสดงความคิดเห็นมากแต่ยังหาข้อยุติไม่ได้	มีการแสดงความคิดเห็นบ้าง	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น
๔.กล้าคิดกล้าแสดงออก	กล้าคิดกล้าแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างสร้างสรรค์	มีการหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	แสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ดี	แสดงพฤติกรรมเป็นไปตามบทบาทหน้าที่

กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลตัวอย่างการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

๒. ครูสุ่มเลขที่นักเรียน ๑-๑ คน นำเสนอตัวอย่างการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๓. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองของเพื่อน

๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดบทร้อยกรองแตกต่างจากบทร้อยแก้วอย่างไร

.... ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑) ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง จากหนังสือเรียน

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่อง หลักการฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง จนมีความเข้าใจ

๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ ๑.๓ เรื่อง หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง โดยให้สมาชิกแต่ละคนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

๑) สมาชิกคนที่ ๑ เขียนคำตอบในข้อ ๑ แล้วส่งให้สมาชิกคนที่ ๑

๑) สมาชิกคนที่ ๑ ตรวจสอบคำตอบในข้อ ๑ แล้วเขียนคำตอบในข้อ ๑ จากนั้นส่งให้สมาชิกคนที่ ๓

๓) สมาชิกคนที่ ๓ ตรวจสอบคำตอบในข้อ ๑ แล้วเขียนคำตอบในข้อ ๓ จากนั้นส่งให้สมาชิกคนที่ ๔

๔) สมาชิกคนที่ ๔ ตรวจสอบคำตอบในข้อ ๓ แล้วเขียนคำตอบในข้อ ๔

สมาชิกแต่ละคนที่ตรวจสอบคำตอบ ถ้าเห็นว่าคำตอบยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์ก็ให้เขียนคำตอบเพิ่มเติม

๘. สมาชิกในแต่ละกลุ่มจะได้มีโอกาสอ่านและเขียนคำตอบหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ จนเสร็จ กล่าวคือสามารถตอบคำถามได้ชัดเจนครบถ้วนทุกคำถาม

๙. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแนะนำเสนอคำตอบในใบงาน ที่ ๑.๓ หน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นกล่าวชมเชยตัวแทนกลุ่มที่นำเสนอคำตอบได้ถูกต้องทุกข้อ เพื่อเสริมสร้างกำลังใจ

๑๐. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า ปัญหาสำคัญที่สุดในการอ่านบทร้อยกรองคือปัญหาด้านใด และแก้ไขได้อย่างไร

๑๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปองค์ความรู้เรื่อง หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง และแนวทางในการนำความรู้ไปใช้

สื่อการเรียนรู้

๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๒

๑) ใบงานที่ ๑.๓ เรื่อง หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

แหล่งการเรียนรู้

- แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- http://www.myfirstbrain.com/student_view.aspx?ID=๖๕๑๖๕

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นางประพิน อินใจ)
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

ใบงานที่ ๑.๓ หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายหลักการอ่านต่อไปนี้มาสั้นๆ พอเข้าใจ

1. หลักการอ่านกลอนบทละคร

.....

.....

.....

.....

.....

๑. หลักการอ่านกลอนเพลงยาว

.....

.....

.....

.....

.....

๓. หลักการอ่านกลอนนิทาน

.....

.....

.....

.....

.....

๔. หลักการอ่านกาพย์ห่อโคลง

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๑.๓ หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายหลักการอ่านต่อไปนี้มาสั้นๆ พอเข้าใจ

1. หลักการอ่านกลอนบทละคร

.....

.....

.....

.....

.....

๑. หลักการอ่านกลอนเพลงยาว

.....

.....

.....

.....

.....

๓. หลักการอ่านกลอนนิทาน

.....

.....

.....

.....

.....

๔. หลักการอ่านกาพย์ห่อโคลง

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ไพเราะเสนาะเสียง เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรอง
 รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เวลา ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ประเภทกลอนต้องอ่านให้ถูกต้องตามหลักการอ่านและมีมารยาทในการอ่านออกเสียง

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

- ๑) การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย
  - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนนิทาน และกลอนเพลงยาว

- ๒) มารยาทในการอ่าน

ด้านทักษะ-กระบวนการ

- ๑) ทักษะการตั้งเกณฑ์
- ๒) ทักษะการวิเคราะห์
- ๓) ทักษะการจำแนกประเภท
- ๔) ทักษะการประเมิน

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรองให้ไพเราะ ต้องปฏิบัติอย่างไร

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ทดสอบการอ่านร้อยกรอง

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง	แบบประเมินการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นใน การทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมิน การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับ
คะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ถูกต้องตาม ลักษณะ คำประพันธ์				การแบ่ง วรรคตอน				ออกเสียง ชัดเจน				การใช้ น้ำเสียง				รวม ๑๖ คะแนน	
		๔	๓	๑	๑	๔	๓	๑	๑	๔	๓	๑	๑	๔	๓	๑	๑		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

..... /..... /.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติได้ถูกต้อง	ให้ ๔ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องปานกลาง	ให้ ๑ คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องมาก	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14 - 16	ดีมาก
11 - 13	ดี
8 - 10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเรื่อง หลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
๑. ครูให้นักเรียนฟังตัวอย่างการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอนจากซีดี หรือครูอ่านให้ฟัง แล้วให้นักเรียนสังเกตว่า การอ่านที่ถูกต้องไพเราะน่าฟัง มีลีลาตามเนื้อหาอารมณ์นั้นทำอย่างไร
๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า ตัวอย่างการอ่านมีจุดเด่นที่นักเรียนนำไปใช้ได้ในเรื่องใดบ้าง
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑) ร่วมกันฝึกอ่านบทร้อยกรองประเภทกลอน ชุดที่ ๑ ตามตัวอย่างจากซีดี หรือจากที่ครูอ่านให้ฟังที่ละวรรค จนสามารถอ่านได้ถูกต้องคล่องแคล่ว และชัดเจน
๕. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดการอ่านกลอนที่มีคำมากให้มีความไพเราะ ต้องอ่านต่างจากกลอนที่มีคำน้อยอย่างไร
๖. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มฝึกอ่านบทร้อยกรองประเภทกลอน ชุดที่ ๑ โดยไม่มีแบบ เป็นการฝึกให้ทำเอง ตั้งแต่ต้นจนจบ
๗. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดถ้ามีผู้อ่านกลอนโดยครั้นเสียง ทำเสียงสะดุด และทอดเสียงในตอนท้าย แสดงว่ากลอนตอนนั้นแสดงอารมณ์อย่างไร สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มฝึกอ่านบทร้อยกรองประเภทกลอน ชุดที่ ๓ ให้เกิดความชำนาญ
๘. นักเรียนทดสอบการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอน นอกเวลาเรียนกับครูเป็นรายบุคคล เพื่อให้ครูประเมินผล

สื่อการเรียนรู้

- ๑) บทอ่านร้อยกรองประเภทกลอน ชุดที่ ๑-๓
- ๑) ซีดีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอน

แหล่งการเรียนรู้

—

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นางประพิน อินใจ)
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

บทอ่านร้อยกรองประเภทกลอน ชุดที่ ๑

สงสารนักภักดีเจ้าพี่เอ๋ย	เป็นคู่เซยเคียงชิดพิสมัย
ถึงรูปชั่วตัวดำแต่ใจ	จะหาไหนได้เหมือนเจ้าเยาวมาลย์
ตั้งแต่นี้มีแต่จะเลยลับ	จนสิ้นดับกาลาปาวสาน
จนม้วยดินสิ้นฟ้าแลบาดาล	มิได้พาลพบสมรแต่ก่อนมา
พี่แบ่งบุญบรรพชิตอุทิศให้	เจ้าจงไปสู่สวรรค์ให้บรรพชา
อันชาตินี้มีกรรมจำนิรา	เพื่อชาติหน้าขอให้พบประสบกัน
เป็นมนุษย์ครุฑาเทวาธิราช	อย่ารู้ขาดเสนหาจนอาสัญ
ให้สมวงศ์พงศ์ประยูรตระกูลกัน	อย่าต่างพันธุ์ผิดเพื่อนเหมือนเช่นนี้
	ที่มา : พระอภัยมณี ของสุนทรภู่

บทอ่านร้อยกรองประเภทกลอน ชุดที่ ๑

อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ	ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก
สงวนคมสมนึกใครฮึกฮัก	จึงค่อยชักเชือดฟันให้บรรลัย
จับให้มันคั่นหมายให้วายวอด	ช่วยให้รอดรักให้ชิดพิสมัย
ตัดให้ขาดปรารถนาหาสิ่งใด	เพียรจงได้ตั้งประสงค์ที่ตรงดี
ธรรมดาว่ากษัตริย์อดีตเรก	เป็นองค์เอกอำนาจดังราชสีห์
เสียงสังหารผลาญสัตว์ในปฐพี	เหตุเพราะมีลมปากนั้นมากนัก
เหมือนหน่อเนื้อเชื้อวงศ์ที่องอาจ	ย่อมเปรี๊ยะปราชญ์ปรากฏเพราะยศศักดิ์
ผู้ใหญ่ผู้น้อยพลอยมาสามีภักดี	ได้พร้อมพริกทั้งปัญญาบารมี
ถ้าเกียดคร้านเกียรติยศก็ถดถอย	ข้าไทพลอยแพลงพลิกออกหลีกหนี
ต้องเศร้าสร้อยน้อยหน้าทั้งตาปี	ทูลดั่งนี้กลัวจะเป็นเหมือนเช่นนั้น
ด้วยไหนไหนก็ได้มาสามีภักดี	หมายจะรักพระไปกว่าจะอาสัญ
จึงทูลความตามจริงทุกสิ่งอัน	ล้วนสำคัญขออย่าให้ผู้ใดฯ
	ที่มา : เพลงยาวถวายโอวาทของสุนทรภู่

บทอ่านร้อยกรองประเภทกลอน ชุดที่ ๓

ปางอิเหนาเศร้าสุดถึงบุษบา	นिरาสร้างห่างเหินหน้าหา
ตะลึงเหลียวเปลี่ยวเปล่าให้เหงาหงิม	พระพายพาพัดน้องเที่ยวล่องลอย
ไอ้เย็นค่าน้ำค้างลงพร่างพร้อย	สุขลปรึมเปี่ยมเหยอะเผาะเผาะผอย
หรือเทวัญชั้นฟ้ามาพาน้องไป	น้องจะลอยลมบนไปไหนใด
แม่น้องน้อยลอยถึงชั้นตรึงส์ตรัย	ไว้ห้องช่องสวรรค์ที่ขึ้นไหน
หรือไปปะพระอาทิตย์พิศवास	สหัสสนัยน์จะช่วยรับประทับประคอง
หรือเมขลาพาชวนนวลละออง	ไปร่วมอาสน์เวชยันต์ผันผยอง
หรือไปปรึมหิมพานต์ขานไกรลาส	เที่ยวล่องเลียบฟ้าชมสาคร
ไอ้ลมแดงแสงแดดจะแผดส่อง	บริเวณเมรุมาศราชสิงขร
จะดันหมอกออกเมฆวิเวกใจ	จะมัวหมองมิงขวัญจะหวั่นไหว
	นี้เวรใดเด็ดสวาทให้คลาดคลาฯ
	ที่มา : นีราศอิเหนา ของสุนทรภู่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ไพเราะเสนาะเสียง
 รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 เวลา ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจในการดำเนินชีวิต
 และมีนิสัยรักการอ่าน
 ตัวชี้วัด

ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่าง ๆ ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการอ่านจับใจความสำคัญ

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น บทความ

ด้านทักษะ

- ๑) ทักษะการเชื่อมโยง
- ๒) ทักษะการสรุปย่อ

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑ .มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญมีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร

ชิ้นงาน

ใบงานที่ ๒.๒

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงานที่ ๑.๑	ใบงานที่ ๑.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๑	ใบงานที่ ๑.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๑ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๑	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
๑	ความถูกต้องของเนื้อหา				
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
..... /..... /.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ ๔ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้ ๓ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้ ๑ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการจับใจความสำคัญ เพื่อทบทวนความรู้ที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว

๑. ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน มีความจำเป็นในการเรียนอย่างไร

๔. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน โดยเรียงตามลำดับเลขที่ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ จากหนังสือเรียน และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

๕. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอธิบายความรู้ที่ได้ศึกษามาเพื่อทำความเข้าใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เมื่อทำเสร็จแล้วให้นำส่ง

ครูตรวจ

๗. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดการสร้างพื้นฐานการอ่านที่ดี นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร

๘. ครูให้นักเรียนค้นคว้าบทความที่นักเรียนสนใจ คนละ ๑ เรื่อง แล้วมานำเสนอให้เพื่อนในกลุ่มฟัง โดยให้เจ้าของบทความชี้แนะถึงคุณประโยชน์และความน่าสนใจของบทความที่เลือกมา

๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกบทความที่สมาชิกนำเสนอ เพื่อนำมาประกอบการทำใบงานที่ ๑.๑

๑๐. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การอ่าน จับใจความสำคัญจากบทความ

๑๑. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า บทความที่น่าสนใจควรมีลักษณะอย่างไร

๑๑. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอการจับใจความสำคัญจากบทความในใบงานที่ ๑.๑

หน้าชั้นเรียน

๑๓. ครูตรวจสอบความถูกต้อง รวมถึงการให้คำแนะนำในการพัฒนางาน

สื่อการเรียนรู้

๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๑

๑) ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

๓) ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ

แหล่งการเรียนรู้

แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://kunkrunongkran.wordpress.com/ภาษาไทย-ม-๑/การอ่านจับใจความ/>

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นางประพิน อินใจ)
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

ใบงานที่ ๒.๑ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๒. การอ่านจับใจความสำคัญ มีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๓. นักเรียนสามารถนำเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิชาต่างๆ ได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

๔. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีหลักการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๕. นักเรียนคิดว่า หลักการอ่านจับใจความสำคัญมีความสัมพันธ์กับการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๒.๑ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีลักษณะอย่างไร

.....การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ซึ่งผู้เขียนต้องการสื่อ
โดยในย่อหน้าหนึ่งจะมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว นอกจากนั้นจะเป็นผลความหรือส่วนประกอบ ผู้อ่านต้อง
พิจารณาทั้งสองประเด็นเพื่อให้จับใจความสำคัญได้เร็วขึ้น

๒. การอ่านจับใจความสำคัญ มีความสำคัญอย่างไร

.....การอ่านจับใจความสำคัญ มีความสำคัญดังนี้

.....๑) เป็นพื้นฐานของการอ่าน สามารถนำไปต่อยอดเป็นการวิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน
เพราะการอ่าน...เพื่อจับใจความสำคัญ ช่วยให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นว่า เป็นเรื่องของใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร

.....๑) เป็นการรับทราบข้อมูลในระยะเวลาลัด เพราะการอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านอย่างคร่าวๆ
เพื่อค้นหาเพียงใจความสำคัญที่สุดผู้อ่านจึงใช้เวลาในการอ่านสั้น และรับสารได้ตรงประเด็น

.....๓) เป็นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การอ่านจับใจความสำคัญทำให้ทราบความคิดและ
ความรู้ที่ผู้เขียน ถ่ายทอด เมื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินค่าสารนั้นแล้ว ก็สามารถเลือกสรรสิ่งที่มีประโยชน์มาใช้
ในชีวิตประจำวันได้

๓. นักเรียนสามารถนำเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิชาต่างๆ ได้อย่างไร

.....(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๔. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีหลักการอย่างไร

.....การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ มีหลักการดังนี้

.....๑) อ่าน ทำความเข้าใจเนื้อหา จับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า

.....๑) คิด คิดตั้งคำถามว่าจะอะไรเป็นจุดสำคัญหรือใจความสำคัญของเรื่อง

.....๓) เขียน รวบรวมข้อความที่ได้อ่านโดยสรุปไว้เป็นตอนๆ

.....๔) เรียบเรียง นำข้อความที่สรุปไว้มาเรียบเรียงให้เป็นข้อความ โดยใช้ภาษาของตนเอง

๕. นักเรียนคิดว่า หลักการอ่านจับใจความสำคัญมีความสัมพันธ์กับการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนอย่างไร

.....(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่ ๒.๒ การอ่านจับใจความจากสารคดี

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกบทความ ๑ เรื่อง นำมาติดลงในกรอบ แล้วจับใจความสำคัญ

จากบทความเรื่อง .....

สรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

๑. จับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า

ย่อหน้าที่ ๑

.....

.....

.....

.....

ย่อหน้าที่ ๒

.....
.....
.....
.....

ย่อหน้าที่ ๓

.....
.....
.....
.....

ย่อหน้าที่ ๔

.....
.....
.....
.....

เขียนเรียบเรียงใหม่

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบทดสอบ การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว-ร้อยกรอง

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วต้องใช้ใช้น้ำเสียงและจังหวะ

ในการอ่านอย่างไร

- ก. ให้มีความแตกต่างไปตามอารมณ์ของผู้อ่าน
- ข. ให้มีความถูกต้องตามแบบแผนไวยากรณ์
- ค. ให้เป็นไปเหมือนกับการพูดตามปกติ
- ง. เน้นเสียงสูงต่ำให้น่าสนใจ

๒. ถ้านักเรียนต้องการฝึกใช้เสียงในการอ่านออกเสียง จะต้องฝึกอย่างไร

- ก. ฝึกใช้เสียงให้สามารถกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกผู้ฟัง
- ข. ฝึกใช้เสียงให้มีความนุ่มนวล ไพเราะ
- ค. ฝึกใช้เสียงแบบต่าง ๆ ให้น่าสนใจ
- ง. ฝึกใช้เสียงให้มีพลัง มีน้ำหนัก

๓. การอ่านออกเสียงให้ไพเราะ มีกลวิธีอย่างไร

- ก. อ่านออกเสียงถูกต้องชัดเจน สอดแทรกอารมณ์ตามลักษณะของเรื่องที่อ่าน
- ข. อ่านออกเสียงโดยเน้นอารมณ์ความรู้สึกเพื่อสื่อไปยังผู้ฟัง
- ค. อ่านออกเสียงให้ถูกต้องตามลักษณะของงานเขียน
- ง. อ่านออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธี

๔. การฝึกอ่านบทร้อยกรองเรื่องใดมีความสำคัญมากที่สุด

- ก. ทำนองลีลา ลักษณะคำประพันธ์
- ข. การเอื้อนเสียง
- ค. วรรคตอน
- ง. อักขรวิธี

๕. การกวาดสายตาในขณะที่อ่านเป็นผลดีอย่างไร

- ก. คาดเดาเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านล่วงหน้าได้
- ข. จับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
- ค. อ่านหนังสือได้รวดเร็ว
- ง. เข้าใจเรื่องที่อ่าน

๖. การอ่านทำยบพโคลงสี่สุภาพให้ทำอย่างไร

- ก. ให้หลบเสียง
- ข. ให้ครั้นเสียง
- ค. ให้ทอดเสียง
- ง. ให้รวบคำ

๗. การกระทำใดเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการอ่าน
- การคัดลอกข้อความจากหนังสือในร้านขายหนังสือ
  - การอ่านหนังสือของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
  - การไม่เก็บหนังสือที่อ่านแล้วในจุดที่กำหนด
  - การส่งเสียงดังในห้องสมุด
๘. คำใดอ่านแบบเรียงพยางค์
- พุทธศาสนา อ่านว่า พุ-ด-ทะ-สา-ด-สะ-ห-นา
  - โบราณคดี อ่านว่า โบ-ราน-นะ-คะ-ดี
  - โจรสลัด อ่านว่า โจ-น-สะ-หลัด
  - สมาคม อ่านว่า สะ-มา-คม
๙. “อุปกรณ์ที่ใช้ในการเขียนภาพพระบายสี ประกอบด้วย กระจก 100 ปอนด์ สีไม้ ดินสอ ยางลบ ฯลฯ” เครื่องหมาย ฯลฯ ให้อ่านออกเสียงว่าอย่างไร
- ไป-ยาน-น้อย
  - และ-อื่น-อื่น
  - ละ-ถึง
  - ละ
๑๐. การปรับระดับเสียงที่สูงหรือต่ำเกินไปให้พอดีกับระดับเสียงของตน เรียกว่าอย่างไร
- การหลบเสียง
  - การครั้นเสียง
  - การทอดเสียง
  - การรวบคำ

เฉลย

๑.ค ๒.ง ๓.ก ๔.ก ๕.ค ๖.ค ๗.ข ๘.ง ๙.ข ๑๐.ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	ชำนาญการเขียน	เรื่อง การคัดลายมือ
รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑	รายวิชา ภาษาไทย	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ภาคเรียนที่ ๑	เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๒/๑ คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

สาระสำคัญ

การคัดลายมือให้ถูกต้องและสวยงาม ช่วยให้การสื่อสารไปยังผู้อ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งรูปแบบการคัดลายมือที่สวยงาม มีหลายแบบแตกต่างกันออกไป

สาระการเรียนรู้ / เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

- การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

ทักษะการเขียน

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

การคัดลายมือ

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ฝึกทักษะการคัดลายมือ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๑	ใบงานที่ ๑.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	แบบประเมินการคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน : ใบงาน

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้องทุกข้อ	๕
ตอบคำถามในใบงานได้ ๘ ข้อ	๔
ตอบคำถามในใบงานได้ ๖ ข้อ	๓
ตอบคำถามในใบงานได้ ๔ ข้อ	๒
ตอบคำถามในใบงานได้ ๒ ข้อ	๑

เกณฑ์การประเมิน : การคัดลายมือ

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
๑. คัดได้สวยงาม รูปร่างตัวอักษรสวยงาม สม่าเสมอ เป็นแบบเดียวกัน (๓๐ คะแนน) ๑) รูปร่างตัวอักษร ๒) ขนาดตัวอักษรทั้งความสูงและความกว้าง ๓) คุณภาพของเส้น	๑๔ ๘ ๘
๒. คัดได้ถูกต้อง (๒๐ คะแนน) ๑) สะกดผิด ๑ ที่ หัก ๒ คะแนน ๒) คัดตก / เกิน ๑ ที่ หัก ๒ คะแนน	๒๐
๓. การวางตัวอักษร สระ วรรณยุกต์ถูกต้อง (๒๐ คะแนน) ๑) วางสระผิด ๑ ที่ หัก ๒ คะแนน ๒) วางวรรณยุกต์ไม่ถูกที่ ๑ ที่ หัก ๒ คะแนน	๒๐
๔. การเว้นช่องไฟและการเว้นวรรคที่เหมาะสม (๑๔ คะแนน) - เว้นวรรคไม่ถูกต้อง ๑ ที่ หัก ๒ คะแนน	๑๔
๕. สะอาดเรียบร้อย (๑๖ คะแนน) - ชูต ลบ ชีต ฆ่า ๑ ที่ หัก ๒ คะแนน	๑๖

เกณฑ์การประเมินผล : การสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นให้ความสนใจ เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมบ้าง ครั้ง	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่	ขาดความกระตือรือร้น และไม่สนใจเข้าร่วม
๒.การตรงต่อเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนดบ้าง	ผลงานเสร็จเรียบร้อยหลังเวลาที่กำหนด
๓.การแสดงความคิดเห็น	มีการแสดงความคิดเห็นมาก และยอมรับในข้อยุติด้วยดี	มีการแสดงความคิดเห็นมากแต่ยังหาข้อยุติไม่ได้	มีการแสดงความคิดเห็นบ้าง	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น
๔.กล้าคิดกล้าแสดงออก	กล้าคิดกล้าแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างสร้างสรรค์	มีการหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	แสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ดี	แสดงพฤติกรรมเป็นไปตามบทบาทหน้าที่

กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีการสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ)

- **นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน**

ชั่วโมงที่ ๑-๒

๑. ครูสุ่มเรียกตัวแทนนักเรียน ๒-๓ คน ออกมาที่หน้าชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนแต่ละคนคัดลายมือบน กระดาษตามประโยคที่ครูบอก

๒. ครูให้เพื่อนในชั้นเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า การคัดลายมือของตัวแทนนักเรียนทั้ง ๓ คน มีลักษณะอย่างไร

๓. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แล้วช่วยกันอ่านและวิเคราะห์คำประพันธ์ “ลูกผู้ชาย ลายมือนั้นคือยศ” แล้วครูถามนักเรียนว่า นักเรียนเห็นด้วยกับคำประพันธ์หรือไม่ อย่างไร

“ลูกผู้ชายลายมือนั้นคือยศ
ค่าจะหมดจะมีอยู่ที่เขียน
จะคัดส่งเขี่ยส่งจงให้เนียน
เพราะความเพียรถูกอักษรสะท้อนคน”

๔. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๓-๔ คู่ ออกมานำเสนอผลการอภิปรายที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียน แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๕. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง ความสำคัญของลายมือ ในหนังสือเรียนเพิ่มเติม

๖. ครูนำตัวอย่างการคัดลายมือในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ตัวอักษรประเภทหัวเหลี่ยม และตัวอักษรประเภท หัวกลม มาให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่า เคยเห็นลายมือในรูปแบบดังกล่าวหรือไม่ แล้วเคยเห็นที่ไหนบ้าง โดย ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

๗. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง หลักการคัดลายมือ ในหนังสือเรียน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีข้อ สงสัยหรือไม่เข้าใจซักถามเพิ่มเติม

๘. ครูอธิบายว่า การจะคัดลายมือให้ถูกต้องและสวยงามนั้น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการ คัดลายมือและหมั่นฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

๙. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง รูปแบบตัวอักษร ในหนังสือเรียน เมื่อศึกษาจบแล้วให้นักเรียนทำใบงาน ที่ ๑.๑ เรื่อง การคัดลายมือ โดยให้นำเอาวรรณคดีที่นักเรียนชื่นชอบ มา ๑ บท ฝึกคัดลายมือตัว บรรจงครึ่งบรรทัดในรูปแบบที่ครูกำหนด ทำเป็นการบ้าน และนำมาส่ง ในชั่วโมงเรียนต่อไป

ชั่วโมงที่ ๓

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน ให้แต่ละคนนำผลงานที่ครูมอบหมายให้ทำในชั่วโมงเรียนที่ผ่านมา แลกเปลี่ยนกันดู แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานของเพื่อนสมาชิก และตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้เพื่อนนักเรียนสามารถนำไปปรับปรุงการคัดลายมือให้ดียิ่งขึ้น

๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกผลงานของสมาชิกในกลุ่มที่คัดลายมือได้ถูกต้องและสวยงาม ทั้ง ๓ รูปแบบ พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม

๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลงานของกลุ่มที่คัดเลือกมาผลัดกันดูระหว่างกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

๕. ครูถามนักเรียนว่า จากการศึกษาความรู้และการฝึกคัดลายมือ นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรบ้าง และการคัดลายมือจำเป็นต่องานเขียนประเภทต่างๆ หรือไม่ อย่างไร

๖. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน ออกมาแสดงความคิดเห็นที่หน้าชั้นเรียน โดยครูเปิดโอกาสให้เพื่อนนักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๗. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนสื่อสารด้วยลายมือ ในหนังสือเรียนเพิ่มเติม

๘. ครูให้นักเรียนเลือกพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มา ๑ บท โดยมีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ บรรทัด มาคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบที่นักเรียนคิดว่า คัดได้ถูกต้องตามหลักการและสวยงามที่สุด ลงในกระดาษ A๔ ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดระยะเวลาในการส่งผลงาน

๙. ครูให้นักเรียนรวบรวมผลงานการคัดลายมือมาจัดป้ายนิเทศที่หน้าชั้นเรียน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๒

๒. ตัวอย่างการคัดลายมือแบบต่าง ๆ

๓. ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การคัดลายมือ

ตัวอย่างการคัดลายมือแบบต่าง ๆ

ตัวอักษรแบบหัวเหลี่ยม

พยัญชนะ								
ก	ข	ช	ค	ศ	ฆ	ง	จ	ฉ
ช	ซ	ฌ	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ฑ	ฒ
ณ	ด	ต	ถ	ท	ธ	น	บ	ป
ผ	ฝ	พ	ฟ	ภ	ม	ย	ร	ล
ว	ศ	ษ	ส	ห	ฬ	อ	ฮ	
สระ								
ะ	ั	ุ	า	ำ	ิ	ึ	ุ	เ
เ	อ	ุ	เ	แ	อ	โ	ใ	
ไ	ย	ฤ	ฤ	ฌ	ฌ			
รูปวรรณยุกต์								
।	๒	๓	+					

ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

พยัญชนะ								
ก	ข	ช	ค	ศ	ฆ	ง	จ	ฉ
ช	ซ	ฌ	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ฑ	ฒ
ณ	ด	ต	ถ	ท	ธ	น	บ	ป
ผ	ฝ	พ	ฟ	ภ	ม	ย	ร	ล
ว	ศ	ษ	ส	ห	ฬ	อ	ฮ	
สระ								
ะ	ั	ุ	า	ำ	ิ	ึ	ุ	เ
เ	อ	ุ	เ	แ	อ	โ	ใ	
ไ	ย	ฤ	ฤ	ฌ	ฌ			
วรรณยุกต์								
।	๒	๓	+					

ตัวอักษรแบบคณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พยัญชนะ								
ก	ข	ช	ค	ศ	ฆ	ง	จ	ฉ
ช	ซ	ฌ	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ฑ	ฒ
ณ	ด	ต	ถ	ท	ธ	น	บ	ป
ผ	ฝ	พ	ฟ	ภ	ม	ย	ร	ล
ว	ศ	ษ	ส	ห	ฬ	อ	ฮ	
สระ								
ะ	ั	ุ	า	ำ	ิ	ึ	ุ	เ
เ	อ	ุ	เ	แ	อ	โ	ใ	
ไ	ย	ฤ	ฤ	ฌ	ฌ			
วรรณยุกต์								
।	๒	๓	+					

ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การคัดลายมือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำเอาบรรทัดของในวรรณคดีที่นักเรียนชื่นชอบ มา ๑ บท ฝึกคัดลายมือตัวบรรจง
ครึ่งบรรทัดในรูปแบบที่ครูกำหนด

การคัดลายมือตัวอักษรแบบหัวเหลี่ยม

การคัดลายมือตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

การคัดลายมือตัวอักษรแบบคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นางประพิน อินใจ)
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ขำนาถุการเขียน

เรื่อง การเขียนบรรยายและพรรณนา

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๒/๒ เขียนบรรยายและพรรณนา

ม.๒/๓ เขียนเรียงความ

สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายและพรรณนาต้องใช้ภาษาที่สื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ ส่วนการเขียนเรียงความเป็นการเขียนที่ต้องอาศัยการเรียบเรียงข้อมูลอย่างเป็นระบบและใช้ศิลปะในการเขียน

สาระการเรียนรู้ / เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

- ๑) การเขียนบรรยายและพรรณนา
- ๒) การเขียนเรียงความเกี่ยวกับประสบการณ์

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

ทักษะการเขียน

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. ตรงต่อเวลา
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

การเขียนบรรยาย การเขียนพรรณนา การเขียนเรียงความ

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การเขียนบรรยาย การเขียนพรรณนา การเขียนเรียงความ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๒.๑	ใบงานที่ ๒.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการเขียนบรรยายและพรรณนาภาพ	แบบประเมินการเขียนบรรยายและพรรณนาภาพ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการเขียนเรียงความ จากประสบการณ์เกี่ยวกับคุณธรรม	แบบประเมินการเขียนเรียงความ จากประสบการณ์เกี่ยวกับคุณธรรม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน : ใบงาน

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้องทุกข้อ	๕
ตอบคำถามในใบงานได้ ๘ ข้อ	๔
ตอบคำถามในใบงานได้ ๖ ข้อ	๓
ตอบคำถามในใบงานได้ ๔ ข้อ	๒
ตอบคำถามในใบงานได้ ๒ ข้อ	๑

เกณฑ์การประเมินผล : การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมบ้างครั้ง	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่	ขาดความกระตือรือร้นและไม่สนใจเข้าร่วม
๒.การตรงต่อเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนดบ้าง	ผลงานเสร็จเรียบร้อยหลังเวลาที่กำหนด
๓.การแสดงความคิดเห็น	มีการแสดงความคิดเห็นมากและยอมรับในข้อยุติด้วยดี	มีการแสดงความคิดเห็นมากแต่ยังหาข้อยุติไม่ได้	มีการแสดงความคิดเห็นบ้าง	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น
๔.กล้าคิดกล้าแสดงออก	กล้าคิดกล้าแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างสร้างสรรค์	มีการหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	แสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ดี	แสดงพฤติกรรมเป็นไปตามบทบาทหน้าที่

เกณฑ์การประเมินผล : การเขียนเรียงความ

รายการบันทึก	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑. องค์ประกอบ และความคิด สร้างสรรค์	มีค่านำ เนื้อเรื่อง สรุป การนำเสนอ น่าสนใจมีข้อเท็จจริง ที่เชื่อถือได้และมี ความคิดสร้างสรรค์	ขาดค่านำ แต่การ นำเสนอน่าสนใจ มี ข้อเท็จจริงที่เชื่อถือ ได้บ้างมีความคิด สร้างสรรค์	ขาดค่านำ ขาดส่วน สรุป แต่การนำเสนอ น่าสนใจมีข้อเท็จจริง ที่เชื่อถือได้บ้าง แสดง ความคิดสร้างสรรค์ น้อย	การเขียนไม่ลำดับ ตามองค์ประกอบการ นำเสนอไม่น่าสนใจ ขาดหลักฐาน ข้อเท็จจริงและ ความคิดสร้างสรรค์
๒. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสัมพันธ์กับชื่อ เรื่อง มีประเด็น น่าสนใจ มีหลักฐาน ข้อเท็จจริงที่สามารถ พิสูจน์อ้างอิงได้	เนื้อหาสัมพันธ์กับชื่อ เรื่อง มีประเด็น น่าสนใจ มีหลักฐาน ข้อเท็จจริงที่เพียง บางส่วน	เนื้อหาไม่สัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง มีหลักฐาน ข้อเท็จจริงเพียง บางส่วน	ได้สาระน้อย ไม่มี หลักฐานข้อเท็จจริง
๓. สำนวนภาษา	สำนวนภาษาสุภาพ สละสลวย ใช้ถ้อยคำ เหมาะสม สื่อ ความหมายตรงการ ลำดับความชัดเจนไม่ วกวน	สำนวนภาษาสุภาพ สละสลวย ใช้ถ้อยคำ ไม่เหมาะสมไม่เกิน ๑ - ๒ แห่ง การ ลำดับความไม่วกวน	สำนวนภาษาสุภาพ สละสลวย ใช้ถ้อยคำ ไม่เหมาะสมไม่เกิน๓ -๕ แห่ง การลำดับ ความไม่วกวน	สำนวนภาษาไม่ สละสลวย ใช้ถ้อยคำ ไม่ตรงความหมาย การลำดับข้อความ สับสนวกวน
๔. อักษรวิธี	ใช้อักษรวิธีต่างๆ และ สะกดคำถูกต้อง ทั้งหมด	ใช้อักษรวิธีต่างๆ และ สะกดคำผิด ๑-๕ แห่ง	ใช้อักษรวิธีต่างๆ และ สะกดคำผิด ๖ - ๑๐ แห่ง	ใช้อักษรวิธีต่างๆ และ สะกดคำผิด ๑๑ - ๑๕ แห่ง
๕. ความสะอาด เรียบร้อย	สะอาดไม่มีรอยลบ ใช้เลขไทย ตัวอักษร สม่ำเสมอ เป็น ระเบียบอ่านง่าย	มีรอยลบ ๒ แห่ง ใช้ เลขไทย ตัวอักษร สม่ำเสมอ เป็น ระเบียบอ่านง่าย	มีรอยลบ ๓ -๕ แห่ง ใช้เลขไทยบ้าง ตัวอักษรไม่สม่ำเสมอ	มีรอยลบตั้งแต่ ๖ แห่ง ไม่ใช้เลขไทย ตัวอักษรไม่สม่ำเสมอ อ่านยาก

กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีการสอนแบบอุปนัย และวิธีการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูถามนักเรียนว่า การเขียนกับการอ่านมีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ให้ผลัดกันอภิปราย พร้อมยกตัวอย่างประกอบทีละคน จนครบทั้งกลุ่ม แล้วสมาชิกในกลุ่มทุกคน ช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญ

๒. ครูสุ่มเรียกตัวแทนนักเรียน ๒-๓ กลุ่ม ออกมานำเสนอผลการอภิปรายที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๓. ครูอธิบายให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของการเขียนกับการอ่าน แล้วให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ของการเขียนกับการอ่าน ในหนังสือเรียนเพิ่มเติม

๔. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การใช้คำในประโยค ในหนังสือเรียน เมื่อศึกษาจบแล้ว ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ หรือตอบเป็นรายบุคคล เช่น

- คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน มีหลักในการใช้คำอย่างไร
- การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย ควรระมัดระวังในการใช้อย่างไร
- การใช้คำเชื่อมด้วยคำบุพบท และคำสันธาน มีความแตกต่างกันอย่างไร
- การเรียงคำเข้าประโยคมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร

๕. ครูสุ่มเรียกนักเรียน โดยละความสูงกัน จำนวน ๔ คน ออกมาที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนถือข้อความ คนละ ๑ ข้อความ ดังนี้

๑) คนที่เตี้ยที่สุด	- คนเรามีใช้จะพึงตนเองได้เสมอไป
๒) คนที่สูงปานกลาง	- คนมั่งมีก็อาจยากจนลงได้
๓) คนที่สูงมาก	- คนแข็งแรงยังมีเวลาเจ็บไข้
๔) คนที่สูงที่สุด	- การที่จะทนงตนไม่ต้องพึ่งผู้อื่นเป็นความประมาท

๖. ครูให้นักเรียนทั้งหมดยืนคละกัน แล้วให้นักเรียนในชั้นเรียนช่วยกันอ่านข้อความ แล้วเรียงข้อความให้เป็นเรื่องราวที่ถูกต้อง

๗. ครูให้นักเรียนสังเกตว่า การเรียงเรียงข้อความก็เหมือนกับการยืนเรียงแถวตามลำดับความสูงที่ก่อให้เกิดความสวยงามและเป็นระเบียบ ดังนั้นนักเรียนจึงควรใส่ใจในการเรียงเรียงข้อความซึ่งจะทำให้งานเขียนมีคุณภาพและน่าอ่าน

ชั่วโมงที่

๑. ครูนำภาพมาให้ให้นักเรียนดูที่หน้าชั้นเรียน แล้วให้อาสาสมัครนักเรียนออกมาบรรยายภาพที่ครูนำมาแสดงที่หน้าชั้นเรียน โดยภาพที่ใช้ควรเป็นภาพที่มีองค์ประกอบสมบูรณ์ สามารถบรรยายและผูกเป็นเรื่องราวได้ เช่น ภาพชานากำลังลงแขกเกี่ยวข้าว ภาพกระท่อมปลายนาที่มีคนอาศัยอยู่และมีสัตว์เลี้ยง

๒. ครูให้นักเรียนสังเกตการบรรยายภาพของเพื่อนว่า สามารถบอกรายละเอียดหรือบอกเล่าเรื่องราวของภาพได้ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

๓. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า การใช้ภาษาในการบรรยายภาพ เป็นสิ่งที่สามารถทำให้คนฟังหรือคนอ่านเกิดจินตนาการจากภาพประกอบคำบรรยายได้ ซึ่งจัดเป็นวิธีการแสดงความคิดเห็นอีกแบบหนึ่ง

๔. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนบรรยาย ในหนังสือเรียน เมื่อศึกษาจบแล้ว ให้นักเรียนสังเกตตัวอย่างการเขียนบรรยายข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ในหนังสือเรียนโดยครูคอยอธิบายและบอกข้อสังเกตการใช้ภาษาในการเขียนบรรยาย

๕. ครูถามนักเรียนว่า เคยไปงานวันลอยกระทงหรือไม่ แล้วครูให้นักเรียนเขียนบรรยายบรรยากาศในงานวันลอยกระทงที่นักเรียนเคยไป ประมาณ ๘-๑๐ บรรทัด

๖. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนผลัดกันแลกเปลี่ยนผลงานกันดู โดยให้วิจารณ์ผลงานของเพื่อนว่าเขียนได้ตรงตามหลักการเขียนบรรยายหรือไม่ อย่างไร

๗. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๓-๔ คู่ ออกมานำเสนอผลการอภิปรายที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การเขียนบรรยาย

๙. ครูมอบหมายให้นักเรียนหาบทความ เรื่องสั้น หรือบทในวรรณคดีต่างๆ ที่ใช้รูปแบบการเขียนพรรณนา มา ๑ เรื่อง ประมาณ ๑๕-๒๐ บรรทัด เพื่อนำมาใช้ทำกิจกรรมในชั่วโมงเรียนต่อไป

ชั่วโมงที่ ๓

๑. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แล้วให้นักเรียนเขียนพรรณนารูปร่างลักษณะของเพื่อนให้เห็นภาพมากที่สุด

๒. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๔-๕ คู่ ออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียนคอยตรวจสอบความถูกต้องและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๓. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนพรรณนา ในหนังสือเรียนเพิ่มเติม

๔. ครูให้นักเรียนคู่เดิม ผลัดกันแลกเปลี่ยนบทความ เรื่องสั้น หรือบทในวรรณคดีต่างๆ ที่ครูมอบหมายในชั่วโมงเรียนที่ผ่านมา แล้วให้เขียนอภิปรายตามหัวข้อที่ครูกำหนด ดังนี้

๑) วิเคราะห์งานเขียนที่เพื่อนนักเรียนนำมาว่า เป็นงานเขียนพรรณนาหรือไม่ อย่างไร โดยให้ยกตัวอย่างประกอบ

๒) วิเคราะห์งานเขียนที่เพื่อนนักเรียนนำมาว่า ชื่นชอบหรือไม่ เพราะเหตุใด

๕. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม แล้วครูให้นักเรียนรวบรวมผลงานนำเสนอครูตรวจ

๖. ครูถามนักเรียนว่า การเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร พร้อมยกตัวอย่างประกอบ โดยครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น สรุปเป็นองค์ความรู้ของกลุ่ม

๗. ครูให้นักเรียนหาภาพที่นักเรียนชื่นชอบ มา ๑ ภาพ แล้วเขียนบรรยายและเขียนพรรณนาให้ถูกต้องตามหลักการเขียน โดยให้ครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

๑) กลวิธีในการเขียน

๒) การแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง

๓) การใช้ภาษา

๘. ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดระยะเวลาในการส่งผลงาน เพื่อให้ครูประเมินผล

ชั่วโมงที่ ๔

๑. ครูถามนักเรียนว่า องค์ประกอบของเรียงความมีอะไรบ้าง โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม เพื่อเป็นการตรวจสอบความรู้เบื้องต้น

๒. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ ในหนังสือเรียน

๓. ครูให้นักเรียนสรุปองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ และครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

๔. ครูแจกกระดาษ A๔ ให้นักเรียน คนละ ๑ แผ่น แล้วให้นักเรียนเขียนผังความคิดเพื่อเขียนเรียงความ จากประสบการณ์ในหัวข้อที่ครูกำหนด

๕. ครูให้นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องโดยเปรียบเทียบจากตัวอย่างในหนังสือเรียน

๖. ครูให้นักเรียนนำผังความคิดส่งครูตรวจ และเขียนเรียงความลงในใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง โรงเรียนของฉัน

๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนเขียนเรียงความสั้นๆ จากประสบการณ์เกี่ยวกับคุณธรรม เช่น ความกตัญญู ความสามัคคี ความมีวินัย เป็นต้น โดยเขียนผังความคิดประกอบให้ถูกต้อง ความยาว ๑ หน้ากระดาษ A๔ เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันอ่าน และรวบรวมผลงานนำเสนอครูตรวจ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๒

๒. ตัวอย่างรูปภาพ

๓. ตัวอย่างข้อความ

๔. กระดาษ A๔

๕. ใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง โรงเรียนของฉัน

๖. ห้องสมุด

๗. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

http://www.jd.in.th/e_learning/thmm๓๐๑/pan๐๘/t๓๐๕_๘๐๐๒.htm

<http://www.absorn.ac.th/e-learning/ebook๒/sangduan/๐๕.html>

ตัวอย่างรูปภาพ

ภาพชาวนากำลังลงแขกเกี่ยวข้าว

ภาพกระท่อมปลายนาที่มีคนอาศัยอยู่และมีสัตว์เลี้ยง

แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบรรยาย

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการเขียนบรรยาย

- ก. การเล่าเรื่องราวลำดับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง
- ข. มุ่งให้รายละเอียดด้านนามธรรมมากกว่ารูปธรรม
- ค. กล่าวถึง ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่ออะไร
- ง. เขียนสาระสิ่งที่ต้องการถ่ายทอดอย่างถูกต้อง ตรงไปตรงมาชัดเจน

๒. หัวข้อเรื่องใดไม่เหมาะกับการเขียนแบบบรรยาย

- ก. ร่วมผจญภัยหนึ่งเดือนไปกับเก้าชีวิตพิชิตยอดเขาหิมาลัย
- ข. กระชับมิตรเมืองพี่เมืองน้อง ชวนกันไปท่องเที่ยวเมืองลาว
- ค. ประสบการณ์แปลกใหม่ในค่ายเยาวชนอาสาพัฒนาแหล่งน้ำ
- ง. สูตรและหลักการคำนวณคณิตศาสตร์ตามแนวหลักสูตรใหม่

๓. ข้อใดบรรยายไม่เข้าพวก

- ก. เรานั่งแพลอยน้ำมาได้เจ็ดร้อยเมตรก็ถึงการเดินทางที่ระทึกใจ
- ข. ชาวบ้านที่ออกมาซักผ้าอยู่ทั้งสองฝั่งต่างก็โบกมือทักทายพวกเรา
- ค. แพลอยผ่านแก่งอันมีโขดหินกระจายเต็มลำน้ำที่มีกระแสเชี่ยว
- ง. ผู้โดยสารที่เกิดจากล้อบดลงดินลูกรังฟุ้งตลบจนต้องใช้ผ้าปิดหน้า

๔. ...."อนิจจา.. แสงเดือนเพ็ญส่องกระจายจับพระพักตร์เมื่อกี้จางซีดขมุกขมัวลง...ท้องฟ้าสลัวมัวยับครี้อากาศเย็นเฉียบหัวใจ...น้ำค้างหยดลงเฉาะๆ..เป็นหยาดน้ำตาแห่งสวรรค์.. เกสรดอกรังรวงพรุเป็นสายสหัสธาราสรองพระพุทธรูประ...จักจั่นเรไรส่งดงเสียงดูไม่มีแก่ใจจะทำเสียง...ธรรมชาติดรอบข้างต่างสดหมดความคะนองทุกสิ่งทุกอย่าง" แล้วจึงมีเสียงกระซิก ๆ..สะอื้นให้แห่งพระสงฆ์...ฝ่ายพวกมัลละก็ร้องไห้โฮ ลงแทบสื้นสมปดี

"น้ำค้างหยดเฉาะๆ เป็นหยาดน้ำตาแห่งสวรรค์" เป็นการใช้อภิปจน์วิธีใด

- ก. อุปมา
- ข. อุปลักษณ์
- ค. สัญลักษณ์
- ง. บุคลาธิษฐาน

๕. จากข้อความข้อ ๔ ข้อความที่เขียนมานี้ใช้กลวิธีแบบใด

- ก. การพรรณนา
- ข. การอธิบายและการบรรยาย
- ค. การแสดงเหตุผลและการบรรยาย
- ง. การพรรณนาและการบรรยาย

๖. ข้อใดใช้ถ้อยคำที่ทำให้เกิดความรู้สึกและนึกภาพได้ตามจินตนาการของกวี

- ก. พระดาดเดือดแล้วดับได้ กลัวเทพไทจะติฉิน
- ข. โอ้หนาวอื่นพอชื่นอารมณ์ได้ แต่หนาวใจยากแค้นนี้แสนเช็ญ
- ค. พอสบเนตรวนิดามารศรี แรงฤติดาลเล่ห์เสนาหา
- ง. อันพวกเขาชาวประมงไม่โหยงหยิบ ล้วนตีนถีบปากกัดขัดเขมร

เฉลย ข้อ ๑ ข ข้อ ๒ ง ข้อ ๓ ง ข้อ ๔ ข ข้อ ๕ ง ข้อ ๖ ค

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นางประพิน อินไช)
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชำนาญการเขียน

เรื่อง การเขียนย่อความ

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑

รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๒/๔ เขียนย่อความ

สาระสำคัญ

การย่อความ เป็นการจับใจความสำคัญ จับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ได้อ่านได้ฟัง หรือได้ดูมาแล้วนำมาเรียบเรียงให้ได้ใจความครบถ้วน สั้น กระชับ ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

สาระการเรียนรู้ / เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน คำสอน บทความทางวิชาการ บันทึกเหตุการณ์ -

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

ทักษะการเขียน

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

การเขียนย่อความ

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ฝึกทักษะการเขียนย่อความ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๓.๑	ใบงานที่ ๓.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๓.๒	ใบงานที่ ๓.๒	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการเขียนย่อความ	แบบประเมินการเขียนย่อความ	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน : ใบงาน

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้องทุกข้อ	๕
ตอบคำถามในใบงานได้ ๘ ข้อ	๔
ตอบคำถามในใบงานได้ ๖ ข้อ	๓
ตอบคำถามในใบงานได้ ๔ ข้อ	๒
ตอบคำถามในใบงานได้ ๒ ข้อ	๑

เกณฑ์การประเมินผล : การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมบ้างครั้ง	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่	ขาดความกระตือรือร้นและไม่สนใจเข้าร่วม
๒.การตรงต่อเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนดบ้าง	ผลงานเสร็จเรียบร้อยหลังเวลาที่กำหนด
๓.การแสดงความคิดเห็น	มีการแสดงความคิดเห็นมากและยอมรับในข้อยุติด้วยดี	มีการแสดงความคิดเห็นมากแต่ยังหาข้อยุติไม่ได้	มีการแสดงความคิดเห็นบ้าง	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น
๔.กล้าคิดกล้าแสดงออก	กล้าคิดกล้าแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างสร้างสรรค์	มีการหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	แสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ดี	แสดงพฤติกรรมเป็นไปตามบทบาทหน้าที่

เกณฑ์การประเมินผล : การย่อความ

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑. รูปแบบ	มีรูปแบบของย่อความครบถ้วน และถูกต้อง	มีรูปแบบ ๑ แห่ง	มีรูปแบบ ๒ แห่ง	มีรูปแบบของการย่อความบ้างเล็กน้อย
๒. เนื้อหา	จับใจความสำคัญ ได้ถูกต้องตรงประเด็น	จับใจความสำคัญ ได้แต่ไม่ครบถ้วน ขาดบางส่วน	จับใจความสำคัญได้ เพียงบางส่วนเท่านั้น	จับใจความสำคัญ ไม่ได้ ได้แต่ใจความรอง
๓. สำนวนภาษา	สำนวนภาษาสุภาพ สละสลวยใช้ถ้อยคำเหมาะสม สื่อความหมายตรง การลำดับความชัดเจนไม่วกวน	สำนวนภาษาสุภาพ สละสลวยใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสม ไม่เกิน ๑ - ๒ แห่ง การลำดับความไม่วกวน	สำนวนภาษาสุภาพ สละสลวยใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสม ไม่เกิน ๓ - ๕ แห่ง การลำดับความไม่วกวน	สำนวนภาษาไม่ สละสลวยใช้ถ้อยคำไม่ตรงความหมาย ข้อความ สับสนวกวน
๔. อักษรวิธี	ใช้อักษรวิธีต่าง ๆ และสะกดคำ ถูกต้องทั้งหมด	ใช้อักษรวิธีต่าง ๆ และสะกดคำผิด ๑ - ๕ แห่ง	ใช้อักษรวิธีต่าง ๆ และสะกดคำผิด ๖ - ๑๐ แห่ง	ใช้อักษรวิธีต่าง ๆ และสะกดคำผิด ๑๑ - ๑๕ แห่ง
๕. ความเป็นระเบียบ	สะอาด อ่านง่าย ไม่มีรอยลบ ตัวอักษร สม่่าเสมอ	อ่านง่าย มีรอยลบ ๑ - ๒ แห่ง ตัวอักษร สม่่าเสมอ	อ่านง่าย มีรอยลบ ๓ - ๕ แห่ง ตัวอักษรไม่ สม่่าเสมอ	อ่านง่าย มีรอยลบ ตั้งแต่ ๖ แห่งขึ้นไป ตัวอักษรไม่ สม่่าเสมอ

กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีการสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ)

ชั่วโมงที่ ๑-๒

๑. ครูสนทนากับนักเรียนถึงละครเรื่องต่างๆ ที่กำลังเป็นที่สนใจของนักเรียน และให้นักเรียนเล่าเรื่องย่อละครที่ได้ดู จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเล่าเรื่องย่อของเพื่อน ดังนี้

- ๑) การเก็บใจความสำคัญครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่
- ๒) การลำดับความต่อเนื่องมากน้อยเพียงใด
- ๓) การใช้ภาษาในการย่อเรื่องเหมาะสมถูกต้องหรือไม่

๒. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า การเล่าเรื่องย่อจากละคร เป็นรูปแบบหนึ่งของการย่อความ ซึ่งการย่อความมีทั้งรูปแบบการเล่าและการเขียน

๓. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนย่อความ ในหนังสือเรียน
๔. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน เพื่อร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง ย่อความให้ได้ความ
๕. ครูนำหนังสือนิทานมาให้ให้นักเรียน แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาเลือกนิทาน กลุ่มละ ๑ เรื่อง และเขียนย่อความให้ถูกต้องตามหลักของการเขียนย่อความ
๖. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ กลุ่ม ออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูคอยตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม
๗. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓.๑ เรื่อง การเขียนย่อความ โดยให้เขียนย่อความจากเรื่องที่ย่านให้ได้ใจความที่ถูกต้อง เมื่อทำเสร็จแล้วให้นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบและเนื้อความจากการเขียนย่อความก่อนนำส่งครูตรวจ
๘. ครูให้นักเรียนแต่ละคนออกมาจับสลากหัวข้อการเขียนย่อความ ได้แก่
๑) การย่อนิทาน นิยาย พงศาวดาร	๒) การย่อคำสอน คำกล่าวปาฐกถา
๓) การย่อบทความทางวิชาการ	๔) การย่อบันทึกเหตุการณ์ (จดหมายเหตุ)
- แล้วให้นักเรียนแต่ละคนเขียนย่อความตามหัวข้อที่จับสลากได้ โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่ครูกำหนด ดังนี้

- ๑) การเขียนคำนำ
- ๒) การเขียนสาระสำคัญของเรื่อง
- ๓) การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดระยะเวลาในการส่งผลงาน เพื่อให้ครูประเมินผล

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๒
๒. หนังสือนิทาน
๓. ใบงานที่ ๓.๑ เรื่อง การเขียนย่อความ
๔. ห้องสมุด
๕. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://www.ntc.ac.th/news/downloads/Ex๐๑.doc>

<http://www.siamhrm.com/?name=chapter&file=read&max...>

<http://www.dtl-law.com/index.php?lay=show&ac=article...>

ใบความรู้ เรื่อง ย่อความให้ได้ความ

การย่อความ ประกอบด้วยทักษะสำคัญ ๒ ประการ ดังนี้

๑. การอ่าน การอ่านเพื่อย่อความ เป็นการอ่านแบบสรุปความหรือการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑.๑ อ่านเรื่องที่จะเขียนย่อความทั้งหมดอย่างละเอียด เพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

๑.๒ แยกอ่านทำความเข้าใจเรื่องแต่ละย่อหน้าอย่างละเอียด

๑.๓ จับความคิดหลัก หรือประโยคใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า โดยความคิดหลัก หมายถึง ความรู้ ความคิด ที่ผู้เขียนเสนอต่อผู้อ่าน ในแต่ละย่อหน้าจะต้องมีความคิดหลักที่ผู้อ่านสรุปได้เพียงอย่างเดียว ซึ่งมักแสดงด้วยประโยคใจความสำคัญซึ่งอาจอยู่ต้นย่อหน้า กลางย่อหน้า หรือท้ายย่อหน้า ส่วนประกอบอื่นๆ ได้แก่ ประโยคขยายความหรือผลความ ซึ่งทำหน้าที่ขยายใจความสำคัญหรือความคิดหลักในย่อหน้าให้ผู้อ่านเข้าใจแจ่มแจ้งชัดยิ่งขึ้น เช่น รายละเอียดข้อเปรียบเทียบ ตัวอย่าง ย่อหน้าบางแบบอาจมีความคิดหลักแต่ไม่มีประโยคใจความสำคัญ มีแต่ประโยคขยายความเรียงต่อเนื่องกันไป

๒. การเขียน การเขียนเพื่อย่อความเป็นการเรียบเรียงสาระสำคัญที่บันทึกไว้จากการอ่าน โดยมีหลักดังนี้

๒.๑ ข้อความที่ย่อ

- ๑) มีเฉพาะสาระสำคัญ คือ ความคิดหลัก ส่วนที่เป็นผลความตัดออกทั้งหมด
- ๒) ในกรณีที่สาระสำคัญซ้ำกันหลายๆ แห่ง เมื่อนำมาเรียบเรียงให้กล่าวเพียงครั้งเดียว
- ๓) ครอบคลุมประเด็นสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วน สมบูรณ์ ถูกต้องตามเรื่องเดิม
- ๔) ข้อความที่เป็นคำพูดอยู่ในเครื่องหมายอัญประกาศ ถ้าไม่ใช่ประเด็นสำคัญให้ตัดออกถ้าเป็นประเด็นสำคัญให้สรุปสั้นๆ

๕) ข้อความที่ย่อเรียงลำดับอย่างไรก็ได้ให้อ่านเข้าใจง่าย ไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับตามเรื่องเดิม

๒.๒ สำนวนภาษา

๑) ใช้สำนวนภาษาของผู้เขียน โดยเป็นการเรียบเรียงเนื้อความใหม่ ไม่ควรใช้สำนวนภาษาของเรื่องเดิม และหลีกเลี่ยงการตัดต่อประโยคใจความสำคัญของต้นฉบับ

๒) เรียบเรียงเป็นเรื่องเล่า ถ้าจะเอ่ยถึงบุคคลอื่น ให้ใช้ชื่อหรือใช้สรรพนามบุรุษที่ ๓ ห้ามใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ ในย่อความ

๓) สำนวนภาษาหรือคำยาก คำยาว ในเรื่องเดิมให้เปลี่ยนมาใช้คำธรรมดา

๔) ไม่จำเป็นต้องใช้อักษรย่อในข้อความที่ย่อ นอกจากชื่อเดิมจะยาวมากและอักษรย่อนั้นเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย เช่น กทม. รสช. รสพ. ททท.

๕) ถ้าเรื่องเดิมเป็นร้อยกรองให้ย่อความเป็นร้อยแก้ว

๖) ใช้สำนวนภาษาที่คงไว้ซึ่งลีลาหรือน้ำเสียงให้เหมือนเดิม เช่น ความรู้สึกสะเทือนใจ

๒.๓ ความยาวของย่อความ

ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวว่า ย่อความควรมีสัดส่วนเหลือเท่าไรจากเรื่องเดิม หรือเรื่องขนาดใด

ควรย่อให้สั้นเท่าใด ขึ้นอยู่กับความต้องการและการนำไปใช้ประโยชน์ และที่สำคัญ คือ สาระสำคัญและผลความ
ในเรื่องเดิม ถ้าเรื่องใดมีสาระสำคัญมาก ผลความน้อย ย่อความก็จะไม่สั้น คือ ประมาณ ๑ ใน ๒ ของเรื่องเดิม
เพราะถ้าย่อสั้นมากเกินไป จะไม่ได้ใจความครบถ้วนตามเรื่องเดิม หากเรื่องใดมีสาระสำคัญน้อย ผลความมาก ย่อ
ความก็อาจจะสั้นประมาณ ๑ ใน ๓ หรือ ๑ ใน ๔ ของเรื่องเดิม

แบบขึ้นต้นย่อความตามประเภทของเนื้อเรื่อง

๑. ย่อความเรียงร้อยแก้วธรรมดา

ย่อเรื่อง.....ของ (ชื่อผู้แต่ง).....
จากหนังสือ.....หน้า.....ความว่า

๒. ย่อจดหมาย

ย่อจดหมายของ.....ถึง.....
ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ความว่า

๓. ย่อประกาศ แถลงการณ์ คำสั่ง ระเบียบ

ย่อคำสั่ง.....เรื่อง.....แก่.....
ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ความว่า

๔. ย่อคำปราศรัยสุนทรพจน์ คำกราบบังคมทูล พระราชดำรัส

ย่อคำปราศรัยของ.....แก่.....เนื่องใน.....
ทาง.....(ที่.....) ณ วันที่.....ความว่า

๕. ย่อปาฐกถา คำบรรยาย คำสอน

ย่อปาฐกถาของ.....เรื่อง.....แก่.....ที่.....
ณ วันที่.....เวลา.....ความว่า

๖. ย่อคำประพันธ์

ย่อคำประพันธ์.....เรื่อง.....ของ.....
ตอน.....ความว่า

เฉลยใบงานที่ ๓.๑ เรื่อง การเขียนย่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนย่อความจากเรื่องให้อ่านให้ได้ใจความที่ถูกต้อง

เรื่อง เก้าหรือสิบ

กาลครั้งหนึ่งในทะเลทรายอันแห้งแล้ง ชายผู้หนึ่งกำลังต้อนฝูงอูฐสิบตัวเดินทางไปยังบ่อน้ำข้างหน้า เดินไปได้สักสองสามไมล์ เขาก็ขึ้นขี่หลังอูฐตัวหนึ่ง แล้วก็นับอูฐที่เหลือนับได้เก้าตัว เขาก็ตะลึงตาลงจากหลังอูฐ เดินกลับหลังไปหาเจ้าตัวที่หายไป หาเท่าใดไม่เห็นร่องรอยของมันเลย ใจคิดว่า อูฐหายไปตัวหนึ่งเสียแล้วแน่ๆ จึงเลิกหา หันหน้าเดินไปยังฝูงอูฐข้างหน้าอย่างรีบเร่ง ด้วยความเสียดายและกัลตักลุ่ม แต่แล้วกลับดีใจโลดโนนง... อูฐทั้งสิบตัวเดินอยู่ข้างหน้าโนนเอง

เขาขึ้นขี่หลังอูฐตัวหนึ่ง เดินไปได้สักพัก ก็ลองนับจำนวนอูฐดูใหม่อีกครั้งหนึ่ง เหลือเก้าตัวอีกแล้ว เขารีบตะกอลงจากหลังอูฐ พิศวงงงงวยเต็มที หันหลังกลับไปเดินหาตัวที่หายอย่างอดทนระอาใจ หาเท่าใดก็ไม่พบ ก็รีบวิ่งทะเลาะทะเลาะกลับไปยังฝูงอูฐข้างหน้าแล้วก็นับดูแสนประหลาดใจนักที่เห็นอูฐสิบตัวเดินเอื่อยเอื่อยอย่างเกียจคร้านอยู่ทั้งฝูง เขาเลยโทษความร้อนแรงของทะเลทรายแล้วก็ขึ้นขี่อูฐตัวที่เดินรั้งท้ายอยู่ ลงมือนับจำนวนอูฐดูอีกเป็นครั้งที่สาม ไม่เข้าใจเอาเลยจริงๆ ว่า ทำไมมันถึงหายไปตัวหนึ่งอีกแล้ว เขาโดดลงจากหลังอูฐ แข่งดำซาตานไปพลาถ นับจำนวนอูฐไปพลาถอย่างเหนื่อยเต็มทน อ้าว !... นับได้สิบตัวอีกแล้ว

“ดีละ...ไอ้ผีร้ายเจ้าเล่ห์” เขาบ่นอุบอับ “ข้าเดินไปเอง แล้วมีอูฐอยู่ครบฝูง ดีกว่าจะขี่มันไปแล้วก็ต้องหายไปอีกตัวหนึ่ง”

ที่มา : (สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา. ท่านผู้หญิง. หนังสือส่งเสริมการอ่านระดับประถมศึกษา เรื่อง มาหัวเราะกันเถิด. กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๓๑ หน้า ๑๕-๑๖)

.....ย่อนิทานเรื่อง เก้าหรือสิบ...ของท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา...แปลจากนิทานอิหร่าน... จากหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับประถมศึกษา เรื่อง มาหัวเราะกันเถิดของกรมวิชาการ...พ.ศ. ๒๕๓๑ หน้า ๑๕-๑๖ ความว่า.....

.....ในทะเลทราย มีชายเลี้ยงอูฐสิบตัวเดินทางไปกินน้ำ เมื่อเขาขึ้นขี่หลังอูฐ เขานับอูฐเหลือเก้าตัว เมื่อเขาลงจากหลังอูฐก็นับได้สิบตัวเหมือนเดิม เป็นเช่นนี้ถึง ๓ ครั้ง เขาโทษว่า ผีร้ายทะเลทรายบันดาลให้เป็นไป เขาจึงไม่ยอมขี่หลังอูฐอีกเลย (ที่แท้เขาลืมนับตัวที่เขาขี่).....

แบบทดสอบเรื่อง การเขียนเพื่อการสื่อสาร
รายวิชาภาษาไทย ท๒๒๑๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

<p>๑. ข้อใด ไม่ใช่ข้อบังคับประกอบของการเขียนเรียงความ</p> <p>ก. คำนำ</p> <p>ข. เนื้อเรื่อง</p> <p>ค. สรุป</p> <p>ง. ผังความคิด</p> <p>๒. ข้อใดหมายถึงสัมพันธภาพในการเขียนเรียงความ</p> <p>ก. เขียนได้เนื้อหาจำนวนมาก</p> <p>ข. เขียนสรุปได้ชัดเจนถูกต้อง</p> <p>ค. เขียนได้ตรงประเด็น ครอบคลุมเรื่อง</p> <p>ง. เขียนได้รวดเร็ว ลำดับเนื้อความได้ดี</p> <p>๓. หากนักเรียนมีเวลาในการศึกษาข้อมูลน้อย นักเรียนควรเขียนเรียงความเกี่ยวกับเรื่องใด</p> <p>ก. แหล่งท่องเที่ยวไทย</p> <p>ข. สัตว์เลี้ยงของฉันทัน</p> <p>ค. วัฒนธรรมไทย</p> <p>ง. กรุงเทพมหานคร</p> <p>๔. การเขียนประเภทใด ผู้เขียนจำเป็นต้องเลือกสรรคำที่สละสลวยและเกิดจินตภาพ</p> <p>ก. การเขียนเรียงความ</p> <p>ข. การเขียนบทความ</p> <p>ค. การเขียนพรรณนา</p> <p>ง. การเขียนบรรยาย</p> <p>๕. ในการเขียนเรียงความ สารสำคัญของเรื่องจะปรากฏอยู่ที่ส่วนใด</p> <p>ก. คำนำ</p> <p>ข. เนื้อเรื่อง</p> <p>ค. สรุป</p> <p>ง. ตัวอย่าง</p>	<p>๖. ถ้านักเรียนจะเขียนเรียงความเรื่อง “ บ้านเรือนไทย ” เรื่องใดที่ไม่จำเป็นต้องกล่าวถึง</p> <p>ก. ลักษณะของบ้านเรือนไทย</p> <p>ข. ประโยชน์ใช้สอยบริเวณใต้ถุนบ้าน</p> <p>ค. เปรียบเทียบเรือนไทยกับบ้านทรงยุโรป</p> <p>ง. ความเหมาะสมกับสภาพอากาศ</p> <p>๗. ส่วนไหนใดสามารถนำมาประกอบการเขียนเรียงความเรื่อง “ การศึกษา ” ได้</p> <p>ก. รักยาวให้บันรูกสันให้ต่อ</p> <p>ข. รักดีห้ามจ้ว รักชั่วห้ามเสา</p> <p>ค. งมเข็มในมหาสมุทร</p> <p>ง. ต่อหน้ามะพลับหลังตะโก</p> <p>๘. เรื่องใดต่อไปนี้ไม่ควรเขียน</p> <p>ก. เรื่องตลกขบขัน</p> <p>ข. เรื่องที่ลอกเลียนผู้อื่น</p> <p>ค. เรื่องเล่าประสบการณ์</p> <p>ง. เรื่องที่เป็นแนวคิดใหม่</p> <p>๙. ลักษณะของคำนำที่ดีเป็นอย่างไร</p> <p>ก. มีความน่าสนใจชวนให้อ่านจนจบ</p> <p>ข. บอกบรรยากาศโดยรวมของเรื่องได้</p> <p>ค. ทำให้ผู้อ่านเกิดความศรัทธาในความสามารถของผู้เขียน</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p> <p>๑๐. การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะอย่างไร</p> <p>ก. ใช้เครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย</p> <p>ข. ผู้ส่งสารกับผู้รับสารเข้าใจตรงกัน</p> <p>ค. ผู้รับและผู้ส่งสารต้องเป็นผู้ทรงความรู้</p> <p>ง. สารที่เขียนด้วยภาษาที่สละสลวยใช้สำนวนภาษาที่ทันสมัย</p>
---	--

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เร่งเรียนวจี

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง การพูดสรุปความ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ท ๓.๑ ม.๒/๑ พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู

สาระสำคัญ

การพูดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู จะต้องอาศัยการวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล จึงจะสามารถนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์

สาระการเรียนรู้ / เนื้อหาย่อย

ด้านความรู้ (K)

๑. การพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

ทักษะการอ่านพูด

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

การพูดสรุปความมีหลักการพูดอย่างไร

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การพูดสรุปความ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๑	ใบงานที่ ๑.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑.๒	ใบงานที่ ๑.๒	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการพูดสรุปความ เรื่องที่ฟังและดู	แบบประเมินการพูดสรุปความ เรื่องที่ฟังและดู	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน : ใบงาน

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้องทุกข้อ	๕
ตอบคำถามในใบงานได้ ๘ ข้อ	๔
ตอบคำถามในใบงานได้ ๖ ข้อ	๓
ตอบคำถามในใบงานได้ ๔ ข้อ	๒
ตอบคำถามในใบงานได้ ๒ ข้อ	๑

เกณฑ์การประเมินผล : การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมบ้างครั้ง	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่	ขาดความกระตือรือร้นและไม่สนใจเข้าร่วม
๒.การตรงต่อเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนดบ้าง	ผลงานเสร็จเรียบร้อยหลังเวลาที่กำหนด
๓.การแสดงความคิดเห็น	มีการแสดงความคิดเห็นมากและยอมรับในข้อยุติด้วยดี	มีการแสดงความคิดเห็นมากแต่ยังหาข้อยุติไม่ได้	มีการแสดงความคิดเห็นบ้าง	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น
๔.กล้าคิดกล้าแสดงออก	กล้าคิดกล้าแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างสร้างสรรค์	มีการหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	แสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ดี	แสดงพฤติกรรมเป็นไปตามบทบาทหน้าที่

กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีการสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการคิดวิเคราะห์)

- **นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน**

ชั่วโมงที่ ๑-๒

๑. ครูอ่านบทความเรื่อง หนังสือคือโลก ให้นักเรียนฟัง แล้วสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน ออกมาพูดสรุปความจากบทความที่ได้ฟัง

๒. ครูและเพื่อนนักเรียนร่วมกันอภิปรายการพูดสรุปความของเพื่อนแต่ละคนว่า มีวิธีการพูดสรุปความอย่างไร และพูดได้ถูกต้อง ครบคลุมทุกประเด็นหรือไม่

๓. ครูอธิบายว่า การรับสารต่างๆ จะต้องรู้จักจับประเด็นสำคัญของเรื่องนั้นๆ จึงจะสามารถสรุปหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

๔. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การถอดสรุปความจากสื่อที่ฟังและดู ในหนังสือเรียน ตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้

๑) การพูดเกี่ยวกับสื่อที่ฟังและดู

๒) หลักการถอดสรุปความจากสื่อ (ศึกษาตัวอย่างจาก การถอดสรุปความจากการดูสื่อ)

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น โดยมีครูช่วยสรุปประเด็นความรู้เพื่อให้นักเรียนเข้าใจตรงกัน

๖. ครูร้องเพลงหรือเปิดซีดีเพลง ขอความสุขคืนกลับมา ให้นักเรียนฟัง เมื่อฟังจบแล้วให้นักเรียนสรุปความและแสดงความคิดเห็น ดังนี้

๑) ใจความสำคัญของเพลงนี้ คืออะไร

๒) เพลงนี้ให้คุณค่าแก่ผู้ฟังอย่างไร

๓) นักเรียนเห็นด้วยกับเพลงนี้หรือไม่ อย่างไร

๗. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน ออกมาถอดสรุปความและแสดงความคิดเห็นที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและเพื่อนนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๘. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง เพลงนี้มีความหมาย โดยให้ให้นักเรียนฟังเพลงที่ตนชื่นชอบคนละ ๑ เพลง แล้วเขียนสรุปความและบอกข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเพลง จากนั้นครูสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน ออกมานำเสนอคำตอบที่หน้าชั้นเรียน

๙. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนตอบเกี่ยวกับการพูดสรุปใจความ เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ เช่น

- การพูดสรุปความมีแนวทางในการพูดอย่างไร

- การพูดสรุปความกับย่อความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

๑๐. ครูถามนักเรียนว่า การพูดสรุปความและการพูดวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวันอย่างไร โดยครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาพูดแสดงความคิดเห็นที่หน้าชั้นเรียนเพื่อเป็นการฝึกทักษะในการพูด จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การพูดสรุป ความจากสื่อที่ฟังและดู

๑๑. ครูให้นักเรียนเลือกฟังและดูสื่อที่สนใจ มา ๑ เรื่อง เพื่อปฏิบัติกิจกรรมการพูดสรุปความเรื่องที่ฟังและดูเมื่อทำเสร็จแล้วครูให้นักเรียนออกมาพูดที่หน้าชั้นเรียน เพื่อให้ครูและเพื่อนนักเรียนประเมินผล

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ภาษาไทย : หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.๒

๒. ตัวอย่างบทความ หนังสือคือโลก

๓. เนื้อเพลงหรือซีดีเพลง ขอความสุขคืนกลับมา

๔. วีดิทัศน์รายการทอล์กโชว์

๕. ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง เพลงนี้มีความหมาย

๖. ห้องสมุด

๗. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

http://www.truelookpanya.com/true/knowledge_summary.php?mul_level_id=๒๐&m

หนังสือคือโลก

วันนี้คุณอ่านหนังสือแล้วหรือยัง หลายคนคงงุนงงที่จะตอบคำถามนี้ หนังสือมีอยู่มากมายวางอยู่บนแผงในร้านและริมถนน จำนวนพิมพ์ของหนังสือแต่ละเล่มแต่ละฉบับ ไม่ได้หมายถึงจำนวนผู้อ่านเสมอไป หนังสือคืออาหารสมอง ก่อให้เกิดปัญญา ทุกถ้อยคำในแต่ละหน้าหนังสือคือความรู้สึกนึกคิดอันเกิดแต่ภูมิปัญญาของผู้เขียน การอ่านหนังสือจึงเป็นกระบวนการทำงานทางความคิด ร่างกายต้องการอาหารเพื่อความเจริญเติบโตฉันใด สมองก็ต้องการอาหารเพื่อความเจริญเติบโตทางสติปัญญาฉันนั้น อาหารสมองที่สำคัญคือหนังสือ วันนี้คุณอ่านหนังสือแล้วหรือยัง

หนังสือเป็นเครื่องมือสื่อความคิด
 ปรงชีวิตประดิษฐ์เป็นเส้น เป็นอักษร
 เป็นเรื่องราว เป็นรูปภาพ เป็นภาพยกลอน
 เป็นอารมณ์แห่งปัญญา เป็นค่าคน

ที่มา : ชีวิตงาม ดร. ระวี ภาวิไล

เพลง ขอความสุขคืนกลับมา

คำร้อง / ทำนอง: นิตินพงษ์ ท่อนาค

เรียบเรียง: อภิไชย เย็นพูนสุข

เราเคยมีรอยยิ้ม ยิ้มให้กันยังจำได้ไหม
 เราเคยมีน้ำใจ บ้านเราเหมือนเมืองในฝัน
 จนไม่นานมานี้ เหมือนมีลมแห่งความขัดแย้ง
 ลมยังคงพัดพา ความสุขและความสดใส
 ขอความสุข ของเราจงคืนกลับมา
 คือน้ำใจที่แน่นหนัก คือน้ำความรักที่จุนเจือ
 ลองมองดูดอกไม้ หลายพวงสีพันธุ์ระการต่างสี
 มันจึงดูงดงาม เพราะความที่ต่างความหมาย
 ขอความสุข ของเราจงคืนกลับมา
 คือน้ำใจที่แน่นหนัก คือน้ำความรักที่จุนเจือ
 เรายังมีหนทาง ถ้าเราต่างยังมีน้ำใจ
 เราจะผ่านเรื่องราว ที่มันบาดใจไปด้วยดี
 ขอความสุข ของเราจงคืนกลับมา (คืนกลับมา)
 คือน้ำใจที่แน่นหนัก คือน้ำความรักที่จุนเจือ

เจอคนไทยที่ไหน ก็ยิ้มให้กัน
 อยู่ตรงไหนสุขใจทั้งนั้น บ้านคนไทย
 คอยพัดความแห้งแล้ง เข้ากลางใจ
 กับรอยยิ้มจากใจคนไทย ไม่มีเหลือ
 ขอความสุข รอยยิ้มที่เคยเหลือเพื่อ
 กลับมาเป็น เมืองไทยสงบดังเดิม
 ในสวนเดียวกันนี้ คละเคล้าไป
 ต่างก็สวยแตกต่างกันไป ไม่เคยฉฉฉ
 ขอความสุข รอยยิ้มที่เคยเหลือเพื่อ
 กลับมาเป็น เมืองไทยสงบดังเดิม
 ยังคงไม่สายหากเริ่มวันนี้
 ยังมีความหวังกลับมาสดใส
 ขอความสุข รอยยิ้มที่เคยเหลือเพื่อ
 กลับมาเป็น เมืองไทยสงบดังเดิม

ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง เพลงนี้มีความหมาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังเพลงที่ตนชื่นชอบ คนละ ๑ เพลง แล้วเขียนสรุปความและบอกข้อคิดและประโยชน์ที่ได้
จากเพลง

๑. ชื่อเพลง .....

๒. ชื่อนักร้อง .....

๓. สรุปเนื้อความของเพลง .....

๔. ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเพลง .....

๕. เพลงอื่นๆ ที่ชื่นชอบและประทับใจ

ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง เพลงนี้มีความหมาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังเพลงที่ตนชื่นชอบ คนละ ๑ เพลง แล้วเขียนสรุปความและบอกข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเพลง

๑. ชื่อเพลง ..... ลีฟ แอนด์ เลิร์น (Live and Learn) .....

๒. ชื่อนักร้อง ..... กมลลา สุโกศล แคลปป์ .....

๓. สรุปเนื้อหาของเพลง ..... ชีวิตของคนเราย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีทั้งความ
สมหวังและความผิดหวัง เราต้องเตรียมใจรับกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้และเรียนรู้ที่จะอยู่กับสิ่งที่
เรามีและเราควรพอใจในสิ่งนั้น .....

๔. ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเพลง ..... สอนให้คนเราเข้าใจชีวิตและความเป็นไปของโลกว่า .....

ไม่มีสิ่งใดที่เที่ยงแท้แน่นอน เราควรพอใจในสิ่งที่มีและตั้งใจทำทุกวันให้ดีที่สุด .....

๕. เพลงอื่นๆ ที่ชื่นชอบและประทับใจ

..... เพลง “ต้นไม้ของพ่อ” ของ ธงไชย แมคอินไตย์ .....

..... เพลง “อิมอูน” ของ ศุ บุญเลี้ยง .....

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
 (นางประพิน อินใจ)
 ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เร่งเรียนวี เรื่อง การวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู
 รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๔ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ
 ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

- ท ๓.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อต่างๆ
 ม.๒/๓ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้
 ในการดำเนินชีวิต
 ม.๒/๖ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระสำคัญ

การพูดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู จะต้องอาศัยการวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมี
 เหตุผล จึงจะสามารถนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์

สาระการเรียนรู้ / เนื้อหาย่อย

- ด้านความรู้ (K)
 - การวิเคราะห์และวิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู
 ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
 ทักษะการอ่านพูด
 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)
 ๑. มีวินัย
 ๒. ใฝ่เรียนรู้
 ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

การวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดูมีหลักการอย่างไร

ชิ้นงานหรือภาระงาน

การวิเคราะห์ วิจารณ์

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๒.๑	ใบงานที่ ๒.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการวิเคราะห์สารจากสื่อที่เลือกฟังและดู	แบบประเมินการวิเคราะห์สารจากสื่อที่เลือกฟังและดู	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน :ใบงาน

เกณฑ์คุณภาพ	คะแนน
ตอบคำถามในใบงานได้ถูกต้องทุกข้อ	๕
ตอบคำถามในใบงานได้ ๘ ข้อ	๔
ตอบคำถามในใบงานได้ ๖ ข้อ	๓
ตอบคำถามในใบงานได้ ๔ ข้อ	๒
ตอบคำถามในใบงานได้ ๒ ข้อ	๑

เกณฑ์การประเมินผล : การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ควรปรับปรุง (๑)
๑.การเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	กระตือรือร้นให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมบ้างครั้ง	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่	ขาดความกระตือรือร้นและไม่สนใจเข้าร่วม
๒.การตรงต่อเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนดบ้าง	ผลงานเสร็จเรียบร้อยหลังเวลาที่กำหนด
๓.การแสดงความคิดเห็น	มีการแสดงความคิดเห็นมากและยอมรับในข้อยุติด้วยดี	มีการแสดงความคิดเห็นมากแต่ยังหาข้อยุติไม่ได้	มีการแสดงความคิดเห็นบ้าง	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น
๔.กล้าคิดกล้าแสดงออก	กล้าคิดกล้าแสดงออกตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างสร้างสรรค์	มีการหมุนเวียนบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	แสดงพฤติกรรมตามบทบาทหน้าที่ดี	แสดงพฤติกรรมเป็นไปตามบทบาทหน้าที่

กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีการสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการคิดวิเคราะห์)

- **นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน**

ชั่วโมงที่ ๑-๒

๑. ครูเปิดวีดิทัศน์รายการทอล์กโชว์ที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนตามความเหมาะสม แล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน ช่วยกันวิเคราะห์และวิจารณ์ในประเด็นที่ครูกำหนด โดยให้สรุปเป็นองค์ความรู้ของกลุ่ม ดังนี้

- ๑) ใจความสำคัญของเรื่อง คืออะไร
- ๒) เนื้อหาเหมาะสมกับบุคคลในวัยใด
- ๓) การพูดวิเคราะห์เรื่องราวของผู้ดำเนินรายการมีเหตุผลเหมาะสมกับเรื่องมากน้อยเพียงใด
- ๔) ประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องมีอะไรบ้าง

๒. ครูสุ่มเรียกตัวแทนนักเรียน ๒-๓ กลุ่ม ออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์และวิจารณ์ที่หน้าชั้นเรียน โดยครูเปิดโอกาสให้เพื่อนนักเรียนที่มีความคิดเห็นแตกต่างแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๓. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า การแสดงความคิดเห็นและการอภิปรายตามประเด็นที่ครูกำหนดเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกการวิเคราะห์วิจารณ์สื่อต่างๆ ที่นักเรียนได้ดูได้ฟังในชีวิตประจำวัน

๔. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การพูดวิเคราะห์วิจารณ์จากสื่อที่ฟังและดู ในหนังสือเรียนเพิ่มเติม ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างสิ่งสำคัญในการพูดวิเคราะห์วิจารณ์ในเรื่องที่นักเรียนได้ฟังและดูพร้อม

อธิบายเหตุผลประกอบ

๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักการพูดวิเคราะห์วิจารณ์ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปปรับใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ และเป็นผู้ที่มีมารยาทที่ดีในการพูดวิเคราะห์วิจารณ์

๖. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒.๑ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ โดยให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์และวิจารณ์บทความที่กำหนดตามประเด็นที่กำหนด

๗. เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน ออกมาพูดนำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน

๘. ครูถามนักเรียนว่า การพูดสรุปความและการพูดวิเคราะห์วิจารณ์ เป็นทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวันอย่างไร โดยครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาพูดแสดงความคิดเห็นที่หน้าชั้นเรียนเพื่อเป็นการฝึกทักษะในการพูด จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การพูดสรุปความจากสื่อที่ฟังและดู

๙. ครูให้นักเรียนเลือกฟังและดูสื่อที่สนใจ มา ๑ เรื่อง เพื่อปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนดให้ ดังนี้

- ๑) การพูดสรุปความเรื่องที่ฟังและดู
- ๒) การพูดวิเคราะห์เรื่องที่ฟังและดู
- ๓) การพูดวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู

เมื่อทำเสร็จแล้วครูให้นักเรียนออกมาพูดที่หน้าชั้นเรียน เพื่อให้ครูและเพื่อนนักเรียนประเมินผล

ใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์และวิจารณ์บทความ เรื่อง การใช้ยาลดความอ้วนอย่างถูกวิธีตามประเด็นที่กำหนด

การใช้ยาลดความอ้วนอย่างถูกวิธี

ยาลดความอ้วน จัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ต้องอยู่ภายใต้ความดูแลของแพทย์ ร้านที่จะขายได้ต้องมีใบอนุญาต ฤทธิ์ของยาจะกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ลดความถี่ของความรู้สึกหิว

การใช้ยาลดน้ำหนักทุกชนิดจะทำให้น้ำหนักลดลงได้ในช่วงที่กินยา แต่น้ำหนักจะสูงกลับขึ้นเท่าเดิมเมื่อหยุดยาด้วยอาการที่เรียกว่า yo-yo effect คือ ผู้ใช้ยาจะมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นกว่าเดิมมาก เพราะร่างกายปรับสภาพให้เผาผลาญพลังงานน้อยไป

ยาลดความอ้วนส่วนใหญ่ จัดเป็นอนุพันธ์ของ แอมเฟตามีน(amphetamine) ที่เป็นยาประเภทเดียวกับยาบ้า แต่พัฒนายาให้มีผลข้างเคียงต่อระบบประสาทน้อยกว่า

ข้อควรระวังของยาที่เตือนโดยบริษัทยาผู้ผลิต ว่าอาจเกิดผลข้างเคียง ที่พบบ่อยคือ นอนไม่หลับ เวียนศีรษะ วิดกกังวล ปวดศีรษะ สั่น ตาพร่า หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานอาจก่อให้เกิดการติดยาและห้ามใช้ยาลดความอ้วนในผู้ป่วยที่มีประวัติเคยใช้ยาในทางที่ผิด หรือมีภาวะซึมเศร้า

แต่การใช้ยาลดความอ้วนช่วยในการลดน้ำหนักได้บ้าง หากปฏิบัติอย่างถูกต้อง โดยออกกำลังกาย ลดอาหารอย่างเหมาะสมควบคู่กันไป ส่วนคนที่ใช้ยาลดความอ้วน แต่ไม่มีการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ยังกินอาหารเหมือนเดิม ไม่มีการเคลื่อนไหวเพื่อเผาผลาญพลังงาน ยาก็ใช้ไม่ได้ผล ทำให้หลายคนใช้วิธีเพิ่มปริมาณยามากขึ้น เพราะหวังว่าจะสามารถควบคุมน้ำหนักได้ ซึ่งเมื่อใช้ยาเกินปริมาณก็จะทำให้เกิดอันตรายจากผลข้างเคียงของยา

ประชาชนที่ซื้อยาลดความอ้วนรับประทานเอง จึงเป็นอันตรายมาก ส่วนใหญ่คนที่ใช้ยาลดความอ้วน เมื่อวัดปริมาณค่าดัชนีมวลกาย มักพบว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่ความต้องการลดความอ้วนมักมาจากเกิดจากกระแสเลียนแบบดารา หรือต้องการทำตามเพื่อน

การหาดัชนีมวลกายทำได้ง่าย คือนำน้ำหนักตัวหน่วยเป็นกิโลกรัม หารด้วยส่วนสูงหน่วยเป็นเมตร ยกกำลังสอง แล้วนำมาวัดค่ามาตรฐานสากล หากต่ำกว่า 20 หมายความว่าน้ำหนักตัวต่ำกว่ามาตรฐาน 20.0-24.9 หมายถึง น้ำหนักปกติสำหรับประเทศไทยอยู่ที่ 18.5-24.9 ค่า 25.0-29.9 หมายถึงน้ำหนักเกิน ค่า 30.0-39.9 หมายถึงโรคอ้วนมากกว่า 40 หมายความว่าโรคอ้วนรุนแรงการคำนวณวิธีนี้ ไม่ใช่กับเด็กที่กำลังเจริญเติบโต สตรีมีครรภ์ และนักกีฬาผู้ที่ต้องการลดน้ำหนัก ลำดับแรกคงต้องเริ่มจากความมุ่งมั่น จากนั้นรับประทานอาหารให้น้อยลงวันละ 500 กิโลแคลอรี น้ำหนักตัวจะลดลงได้ประมาณ 0.45 กิโลต่อสัปดาห์ ถ้าปฏิบัติได้จริงในช่วง 10 เดือน จะลดได้ 18 กิโลกรัม ออกกำลังกายสม่ำเสมอ นอกจากมีผลต่อน้ำหนักตัวที่ลดลงแล้ว ยังทำให้ร่างกายแข็งแรง ความเสี่ยงต่อโรคอื่น ๆ ลดลง แนะนำให้ออกกำลังกายครั้งละ 20-30 นาที 5-7 วันต่อสัปดาห์

โรคอื่น ๆ ลดลง แนะนำให้ออกกำลังกายครั้งละ 20-30 นาที 5-7 วันต่อสัปดาห์

พฤติกรรมมารับประทาน

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เช่น รับประทานอาหารในแต่ละมื้อให้ช้าลง เคี้ยวอาหารให้นานขึ้นก่อนกลืนอาหาร

สาเหตุของเรื่อง

เนื้อหาของเรื่อง

การสนับสนุนหรือเสนอแนะวิธีการแก้ไข

แบบทดสอบ เรื่อง การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์
รายวิชาภาษาไทย ท๒๒๑๐๑

คำชี้แจง...ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

<p>๑. ข้อใดเป็นผลดีของการ “พูดเป็น”</p> <p>ก. พูดแล้วมีคนเชื่อถือ</p> <p>ข. พูดแล้วคนฟังมีความสุข</p> <p>ค. พูดแล้วประสบความสำเร็จ</p> <p>ง. พูดแล้วสามารถพลิกผันได้ตามสถานการณ์</p> <p>๒. การพูดกับบุคคลในข้อใด ไม่สัมฤทธิ์ผลมากที่สุด</p> <p>ก. ฟังหูไว้หู</p> <p>ข. ฟังความข้างเดียว</p> <p>ค. เอาหูไปนาเอาตาไปไร่</p> <p>ง. ฟังไม่ได้ศัพท์จับไปกระเดียด</p> <p>๓. เหตุใดจึงต้องทบทวนความรู้ความเข้าใจเรื่องที่ฟังหรือดู ก่อนสรุปใจความสำคัญ</p> <p>ก. เพื่อให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน</p> <p>ข. เพื่อให้ได้รายละเอียดเพิ่มมากขึ้น</p> <p>ค. เพื่อให้เล่าเรื่องได้ตั้งแต่ต้นจนจบ</p> <p>ง. เพื่อให้ชี้แจงรายละเอียดของเรื่องได้</p> <p>๔. ข้อใดจัดเป็นการพูดเชิงวิเคราะห์</p> <p>ก. การบอกข้อดี ข้อเสียที่เกิดจากเรื่องนั้น ๆ</p> <p>ข. การเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง</p> <p>ค. การพูดแสดงความคิดเห็นในแต่ละประเด็น</p> <p>ง. การพูดแยกแยะเรื่องนั้น ๆ เป็นประเด็นย่อย ๆ</p> <p>๕. การพูดเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ เปรียบเสมือนการพูดในข้อใด</p> <p>ก. เปรียบเสมือนการคัดแยกสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นกองๆ</p> <p>ข. เปรียบเสมือนการคัดแยกของดี ของเสียให้แยกออกจากกัน</p> <p>ค. เปรียบเสมือนการบรรจุสิ่งของต่าง ๆ ให้อยู่ในภาชนะเดียวกัน</p> <p>ง. เปรียบเสมือนการรวบรวมสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน</p>	<p>๖. ใครมีคุณสมบัติของผู้พูดที่ดีมากที่สุด</p> <p>ก. อ้อมพูดด้วยถ้อยคำรุนแรง เพื่อกระตุ้นผู้ฟังให้สนใจ</p> <p>ข. เอกมีความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะพูดอย่างชัดเจน</p> <p>ค. แน่นพูดเกินเวลาที่กำหนด ประมาณ ๑ ชั่วโมง</p> <p>ง. แพรพูดเสียงเบาไม่กล้าสบตาผู้ฟัง</p> <p>๗. การรู้จักวิเคราะห์ผู้ฟัง มีผลดีต่อผู้พูดอย่างไร</p> <p>ก. ทำให้ทราบพื้นฐานความสนใจของผู้ฟัง</p> <p>ข. ทำให้สามารถผูกมิตรกับผู้ฟังได้ดี</p> <p>ค. ทำให้สามารถชนะใจผู้ฟังได้</p> <p>ง. ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ</p> <p>๘. ข้อใด ไม่ใช่ องค์ประกอบสำคัญของหลักการพูดวิเคราะห์วิจารณ์</p> <p>ก. ทราบสาเหตุของเรื่อง</p> <p>ข. ทราบเนื้อหาของเรื่อง</p> <p>ค. การให้ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไข</p> <p>ง. การยกตัวอย่างเปรียบเทียบเรื่องที่กล่าวถึง</p> <p>๙. บุคคลที่มีมารยาทที่ดีในการพูด ควรหลีกเลี่ยงพฤติกรรมในข้อใด</p> <p>ก. พูดเชิงดูถูกผู้ฟัง</p> <p>ข. ใช้ภาษาเข้าใจง่าย</p> <p>ค. แสดงท่าทางเป็นกันเองเต็มที่</p> <p>ง. ออกเสียงควบกล้ำชัดเจนทุกคำ</p> <p>๑๐. ความสามารถในการพูดวิเคราะห์วิจารณ์ ไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยในข้อใด</p> <p>ก. โอกาส</p> <p>ข. ความรู้</p> <p>ค. วุฒิภาวะ</p> <p>ง. ประสบการณ์</p>
---	---

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นางประพิน อินไข)
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณคดีมรดก

เรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร พระสุริโยทัยขาดคอช้าง

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระแยงการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้จัดสึนใจในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปลความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร จะต้องจับใจความสำคัญ สรุปลความ อธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน และยัังต้องรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

- การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น วรรณคดีในบทเรียน

ด้านทักษะ-กระบวนการ

- ๑) ทักษะการเชื่อมโยง
- ๒) ทักษะการสรุปย่อ

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

โคลงภาพพระราชพงศาวดาร เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร และมีความสำคัญอย่างไร

ชิ้นงาน/ภาระงาน

แบบบันทึกการอ่าน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงานที่ ๑.๑	ใบงานที่ ๑.๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงานและรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินการนำเสนอ

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง				
๒	การลำดับขั้นตอนของเนื้อเรื่อง				
๓	การนำเสนอมีความน่าสนใจ				
๔	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
๕	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
..... /..... /.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	๔ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้	๓ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้	๒ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้	๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบบันทึกการอ่าน

ชื่อหนังสือชื่อผู้แต่ง ..... นามปากกา .....

สำนักพิมพ์ สถานที่พิมพ์ ..... ปีที่พิมพ์.....จำนวนหน้า ราคา... บาท

อ่านวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... เวลา .....

๑.สาระสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

๒.วิเคราะห์ข้อคิด/ประโยชน์ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

.....

.....

.....

๓.สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

.....

๔.ข้อเสนอแนะของคุณ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....นักเรียน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ปกครอง
(.....)

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)

แบบประเมินจุลสารวิเคราะห์วิจารณ์ เรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การสรุปเนื้อหา	สรุปเนื้อหาเรื่องได้ ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน ครอบคลุม ทุกประเด็น	สรุปเนื้อหาเรื่องได้ ถูกต้อง แต่ไม่ ละเอียด ไม่ชัดเจน ขาดประเด็นสำคัญ ๑ ประเด็น	สรุปเนื้อหา ได้ ถูกต้อง แต่ไม่ ละเอียด ไม่ชัดเจน ขาดประเด็นสำคัญ ๒ ประเด็น	สรุปเนื้อหาเรื่องได้ ถูกต้อง แต่ไม่ ละเอียด ไม่ชัดเจน ขาดประเด็นสำคัญ ๓ ประเด็น
๒. การวิเคราะห์ และวิจารณ์	วิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่อง พร้อมอธิบาย เหตุผลและ ยกตัวอย่างประกอบ ได้ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน ครอบคลุม ทุกประเด็น	วิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่อง พร้อมอธิบาย เหตุผลและ ยกตัวอย่างประกอบ ได้ถูกต้อง แต่ขาดประเด็น สำคัญ ๑ ประเด็น	วิเคราะห์และวิจารณ์ พร้อมอธิบายเหตุผล และยกตัวอย่าง ประกอบได้ถูกต้อง แต่ขาดประเด็น สำคัญ ๒ ประเด็น	วิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่อง พร้อมอธิบาย เหตุผลและ ยกตัวอย่างประกอบ ได้ถูกต้อง แต่ขาดประเด็น สำคัญ ๓ ประเด็น
๓. การอธิบาย คุณค่า	อธิบายคุณค่าจาก ได้ ถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมยก ตัวอย่าง ประกอบได้ถูกต้อง และตรงประเด็น	อธิบายคุณค่าจาก เรื่อง พร้อมยก เหตุผลประกอบได้ ถูกต้อง ชัดเจนเป็น ส่วนใหญ่	อธิบายคุณค่าจาก เรื่อง พร้อมยก เหตุผลประกอบได้ ถูกต้อง ชัดเจน บางส่วน	อธิบายคุณค่าจาก เรื่อง พร้อมยก เหตุผลประกอบไม่ ถูกต้องและไม่ชัดเจน
๔. การสรุปความรู้ และข้อคิด	สรุปความรู้และ ข้อคิดจากเรื่อง และ กำหนดแนวทางใน การนำความรู้และ ข้อคิดไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริงได้ถูกต้อง ชัดเจน	สรุปความรู้และ ข้อคิดจากเรื่อง และ กำหนดแนวทางใน การนำความรู้และ ข้อคิดไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริงได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	สรุปความรู้และ ข้อคิดจากเรื่อง และ กำหนดแนวทางใน การนำความรู้และ ข้อคิดไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริงได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นบางส่วน	สรุปความรู้และ ข้อคิดจากเรื่อง และ กำหนดแนวทางใน การนำความรู้และ ข้อคิดไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริงไม่ถูกต้อง และไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	๑๔ - ๑๖	๑๑ - ๑๓	๘ - ๑๐	ต่ำกว่า ๘
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน คละกันตามความ สามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้าง เก่ง ปานกลาง ค่อนข้าง อ่อน และอ่อน
๒. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รวมถึงงานพระราชนิพนธ์ของพระองค์
๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม
๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า เรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรและมีความสำคัญอย่างไร
๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร จากหนังสือเรียน ในประเด็นต่อไปนี้
  - ๑) ความเป็นมา
  - ๒) ประวัติผู้แต่ง
  - ๓) ลักษณะคำประพันธ์
  - ๔) เรื่องย่อ
 แล้วบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในแบบบันทึกการอ่าน
๖. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า โคลงภาพพระราชพงศาวดารมีประโยชน์ต่อการศึกษาวิชาใดบ้าง
๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา หน้าชั้นเรียน
๘. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร เสร็จแล้วตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนนำส่งครูตรวจ
๙. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า ผู้ที่เป็นวีรบุรุษในสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศไทย ควรมีลักษณะอย่างไร
๑๐. ครูประเมินความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจากการตรวจใบงานที่ ๑.๑
๑๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

สื่อการเรียนรู้

- ๑ หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๒
- ๒ ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

แหล่งการเรียนรู้

๑. อินเทอร์เน็ต-

ใบงานที่ ๑.๑ ความเป็นมาและประวัติของผู้แต่งโคลงภาพพระราชพงศาวดาร

คำชี้แจง   ให้นักเรียนสรุปและอธิบายความรู้ในประเด็นที่กำหนด

☼ ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

☼ รูปแบบของลักษณะคำประพันธ์และเรื่องย่อ โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๑.๑ ความเป็นมาและประวัติของผู้แต่งโคลงภาพพระราชพงศาวดาร

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปและอธิบายความรู้ในประเด็นที่กำหนด

☼ ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

☼ รูปแบบของลักษณะคำประพันธ์และเรื่องย่อ โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณคดีมรดก โคลงภาพพระราชพงศาวดาร เรื่อง การสรุปเนื้อหาและคำศัพท์
 รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระรยงการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้จัดสึนใจในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิติจริง

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ม.๒/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร จะต้องสรุปเนื้อหาจากเรื่องที่อ่าน และจำเป็นต้องรู้คำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง เพื่อจะได้เข้าใจเนื้อหาของเรื่องได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

- ๑) การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย บทร้อยกรอง เช่น โคลงสี่สุภาพ
- ๒) วรรณคดีเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์

ด้านทักษะ-กระบวนการ

- ๑) ทักษะการจำแนกประเภท
- ๒) ทักษะการตีความ
- ๓) ทักษะการวิเคราะห์
- ๔) ทักษะการตั้งเกณฑ์
- ๕) ทักษะการประเมิน
- ๖) ทักษะการสรุปย่อ

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

โคลงภาพพระราชพงศาวดาร เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร และมีความสำคัญอย่างไร

ชิ้นงาน/ภาระงาน

แบบบันทึกการอ่าน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑) ร่วมกันศึกษาเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ในประเด็นที่กำหนด ดังนี้ ๑) เนื้อเรื่อง ๒) คำศัพท์

๒. นักเรียนอ่านแล้วจับใจความสำคัญและสรุปเนื้อหาตามประเด็นที่ครูกำหนด จากนั้นเขียนแผนผังความคิดสรุปลักษณะ คุณค่า หรือความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

๓. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์การลำดับความของเรื่องที่อ่านว่า เรียงตามลำดับเนื้อหา เหตุการณ์ เวลา หรือ ความสำคัญของเรื่องถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

๔. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง อรรถลักษณะของภาษาจากใบความรู้ แล้ววิเคราะห์อรรถลักษณะในการเขียนของเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดารว่าเป็นแบบใด และให้นักเรียนกำหนดอรรถลักษณะในการเขียนของตน

๕. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคำศัพท์ที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ซึ่งคำบางคำครูไม่บอกโดยตรง แต่ให้นักเรียนเดาหรือสรุปความหมายจากบริบทหรือคำชี้แนะต่าง ๆ

๖. ครูให้นักเรียนแต่ละคนเลือกเขียนเรื่อง พระสุริโยทัย หรือเรื่อง พันท้ายนรสิงห์ ๑ เรื่อง โดยวางแผนการเขียนของตนเองตามตัวอย่างที่อ่าน กำหนดโครงเรื่องให้มีประเด็นหลักตามโคลงแต่ละบท แต่ละประเด็นมีข้อมูลหลักฐานสนับสนุนอย่างไร แยกประเด็นละ ๑ ย่อหน้า

๗. นักเรียนบันทึกสาระของเรื่องตามเป้าหมาย หรือตามแผนการเขียนที่นักเรียนกำหนด

๘. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนเลือกเขียนเรื่องใด เพราะเหตุใดจึงเลือกเขียนเรื่องนั้น

ชั่วโมงที่ ๒

๑. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการเขียนเรื่องเพื่ออะไร เขียนให้ใครอ่าน

๒. นักเรียนลงมือเขียนตามต้นร่างที่ทำไว้โดยขยายความหรือข้อมูลให้ชัดเจน

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า การกำหนดผู้อ่านมีผลต่อการเขียนอย่างไร

๔. นักเรียนแต่ละคนให้เพื่อนในกลุ่มอ่านงานเขียนของตนเอง เพื่ออภิปรายถึงความชัดเจนของข้อความ อรรถลักษณะที่ใช้สื่อสาร และแก้ไขข้อความที่ไม่เหมาะสม ครูคอยให้คำแนะนำและเสนอแนะเพิ่มเติม

๕. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนมีวิธีการพิจารณาอย่างไรว่าการใช้สำนวนภาษาในการเขียนเหมาะสมหรือไม่

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา คำศัพท์ จากเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถาม เช่น
- เมื่ออ่านเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดารแล้ว นักเรียนมีความรู้ความคิดอย่างไร
  - ผู้เขียนบอกอะไร สื่ออะไรให้ผู้อ่าน
  - รูปแบบการเขียนเรื่องนี้เป็นอย่างไร
  - การเขียนเรื่องนี้ใช้วรรณลักษณะแบบใด

สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๒
- ๒) ใบความรู้เรื่อง วรรณลักษณะของภาษา

แหล่งการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(นางประพิน อินไข)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณคดีมรดก โคลงภาพพระราชพงศาวดาร เรื่อง การอธิบายคุณค่า
 รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระแยงยการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้จัดสึนใจในการดำเนินชีวิต
 และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า
 และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ม.๒/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ

ม.๒/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร จะต้องวิเคราะห์วิจารณ์ และอธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

การวิเคราะห์คุณค่าจากวรรณคดี

ด้านทักษะกระบวนการ

๑. ทักษะการวิเคราะห์
๒. ทักษะการประเมิน
๓. ทักษะการสรุปลงความคิดเห็น

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

โคลงภาพพระราชพงศาวดารมีคุณค่าด้านใดบ้าง

ชิ้นงาน/ภาระงาน

แบบบันทึกการอ่าน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างวีรบุรุษและวีรสตรีไทยที่นักเรียนชื่นชอบ พร้อมบอกเหตุผลประกอบ
๒. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร และประโยชน์ของการศึกษาวรรณคดีเรื่องนี้
๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า ผู้ที่จะเป็นวีรบุรุษและวีรสตรี ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร
๔. นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑) ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าจากเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร ในด้านต่าง ๆ จากหนังสือเรียน
๕. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปและอภิปรายคุณค่าที่ได้จากเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร โดยผลัดกันอธิบายที่ละคน จนสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน และสรุปเป็นคำตอบของกลุ่ม
๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่าเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร มีความเหมาะสมหรือขัดแย้งกัน รูปแบบคำประพันธ์เหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือไม่ เนื้อหาสาระของเรื่องมีคุณค่าในการสร้างความเพลิดเพลิน ประเทืองปัญญา สะท้อนอารมณ์ สะท้อนสังคม รวมถึงการใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร ไพเราะ คมคายหรือไม่ อย่างไร
๗. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดการอธิบายเหตุการณ์ประวัติศาสตร์โดยแต่งเป็นโคลงสั้นๆ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวได้ดีหรือไม่ เพราะเหตุใด
๘. ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบความรู้สึกที่มีต่อวีรบุรุษและวีรสตรีของชาติว่า ถ้านักเรียนเป็นพระสุริโยทัย และพันท้ายนรสิงห์ เมื่อรู้ว่าต้องตาย นักเรียนจะอย่างไร เพราะเหตุใด
๙. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดถ้านักเรียนเป็นพระเจ้าเสือ นักเรียนจะหาทางออกอย่างไรต่อภารกิจจะไม่ประหารชีวิตของพันท้ายนรสิงห์
๑๐. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิจารณ์เกี่ยวกับการกระทำของพระสุริโยทัย และพันท้ายนรสิงห์ว่ามีคุณค่าในด้านใดบ้าง อย่างไร
๑๑. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดถ้าจะบอกว่าเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร มีคุณค่าหรือไม่มีคุณค่า นักเรียนมีวิธีพิจารณาอย่างไร
๑๒. นักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าที่ได้จากเรื่อง โคลงภาพพระราช-พงศาวดาร ในด้านต่างๆ

สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๒
-

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณคดีมรดก โคลงภาพพระราชพงศาวดาร เรื่อง การอธิบายคุณค่า
 รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนกรอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจในการดำเนินชีวิต
 และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า
 และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิติจริง

ตัวชี้วัด

ม.๒/๒ วิเคราะห์และวิเคราะห์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ

ม.๒/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิติจริง

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร จะต้องวิเคราะห์วิจารณ์ และสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่
 อ่านแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิติจริงได้

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

- การวิเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดี

ด้านทักษะ-กระบวนการ

๑. ทักษะการวิเคราะห์
๒. ทักษะการสรุปลงความคิดเห็น
๓. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

นักเรียนนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องโคลงภาพพระราชพงศาวดารไปใช้ในชีวิติประจำวันอย่างไรบ้าง

ชิ้นงาน/ภาระงาน

การนำเสนอผลงาน/จุลสารวิเคราะห์วิจารณ์ เรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินจุดสรววิเคราะห์วิจารณ์ เรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	การสรุปเนื้อหา				
๒	การวิเคราะห์และวิจารณ์				
๓	การอธิบายคุณค่า				
๔	การสรุปความรู้และข้อคิด				
รวม					

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = ๔ คะแนน

ดี = ๓ คะแนน

พอใช้ = ๒ คะแนน

ปรับปรุง = ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14 - 16	ดีมาก
11 - 13	ดี
8 - 10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง :ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลง
ในช่อง

ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	ความถูกต้องของเนื้อหา				
๒	ความคิดสร้างสรรค์				
๓	วิธีการนำเสนอผลงาน				
๔	การนำไปใช้ประโยชน์				
๕	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

..... /..... /.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ ๔ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้ ๓ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้ ๒ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูเปิดคลิปเสียงเพลง พันท้ายนรสิงห์ ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เนื้อเพลงกับเนื้อหาจากเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร มีความเหมือนและความแตกต่างกันอย่างไร
  ๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า การนำเอาเรื่องของบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ มาแต่งเป็นเพลงเป็นผลดีอย่างไร
  ๓. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑) จากนั้นนักเรียนและครูวางแผนร่วมกันในการ วิเคราะห์และวิจารณ์เกี่ยวกับความรู้และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร โดยกำหนดความมุ่ง หมายร่วมกัน
    ๔. ครูกำหนดประเด็นการวิเคราะห์และวิจารณ์ ดังนี้
      - ๑) ความเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง
      - ๒) ความกตัญญูกตเวที
      - ๓) การทำหน้าที่พลเมืองดี
      - ๔) การเรียนรู้ประวัติศาสตร์
    ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดกิจกรรมของแต่ละประเด็นและกำหนดสื่อที่จะสืบค้นข้อมูลจากหนังสือ เรียน และห้องสมุด
    ๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น และกำหนดผู้รับผิดชอบ จากนั้น สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรายงานผล และขั้นตอนการปฏิบัติงาน
    ๗. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า ในสังคมปัจจุบันมีบุคคล เช่น พันท้ายนรสิงห์อยู่ มากหรือน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด
    ๘. นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์และวิจารณ์ในประเด็นที่ครูกำหนด จากหนังสือเรียน และห้องสมุด
    ๙. สมาชิกในแต่ละกลุ่มผลัดกันรายงานผลการวิเคราะห์และวิจารณ์ในประเด็นที่รับผิดชอบ แล้วร่วมกัน อภิปรายและสรุปผล เพื่อบันทึกลงในสมุดของแต่ละคน
    ๑๐. นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์และวิจารณ์ในประเด็นต่างๆ มาจัดระบบเพื่อนำเสนอในรูปแบบต่างๆ ตามมติของสมาชิกกลุ่ม
    ๑๑. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า พันท้ายนรสิงห์ เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็กในวัยเดียวกับนักเรียนในเรื่องใด
    ๑๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลการวิเคราะห์วิจารณ์และขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยเลือกใช้รูปแบบและวิธีการที่สร้างสรรค์
    ๑๓. นักเรียนกลุ่มอื่นหมุนเวียนกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในการนำเสนอผลงานของกลุ่มอื่น ๆ
    ๑๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร นำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร
    ๑๕. ครูประเมินผลการนำเสนอผลงาน พิจารณาผลการปฏิบัติงานตามขั้นตอนและจุดประสงค์ของหน่วย
- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำจุลสารวิเคราะห์วิจารณ์ เรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้

- ๑) การสรุปเนื้อหา
- ๒) การวิเคราะห์และวิจารณ์
- ๓) การอธิบายคุณค่า
- ๔) การสรุปความรู้และข้อคิด

สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๒
- ๒) คลิปเสียงเพลง พันท้ายนรสิงห์

แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://www.youtube.com/watch?v=Lsjwhkd๕w&Y>

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(นางประพิน อินไข)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณคดีมรดก โคลงภาพพระราชพงศาวดาร เรื่อง การทอผ้าทอชาน
รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ม.๒/๕ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่แต่งด้วยโคลงสี่สุภาพ ควรค่าแก่การนำมาท่องจำ

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

- บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า
- บทร้อยกรองตามความสนใจ

ด้านทักษะ-กระบวนการ

๑. ทักษะการวิเคราะห์
๒. ทักษะการประเมิน

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

คำถามสำคัญ

นักเรียนมีวิธีการท่องจำบทประพันธ์อย่างไร

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ท่องจำบทประพันธ์ที่ชอบ

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินการท่องบทร้อยกรอง	แบบประเมินการท่องบทร้อยกรอง	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมิน การท่องบทร้อยกรอง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมการท่องบทร้อยกรองของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ถูกต้อง ตามลักษณะ คำประพันธ์				การแบ่ง วรรคตอน				ออกเสียง ชัดเจน				ความ ถูกต้อง ของบท ร้อยกรอง				รวม 16 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
..... /..... /.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติได้ถูกต้อง	ให้ 4	คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ให้ 3	คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องปานกลาง	ให้ 2	คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องมาก	ให้ 1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14 - 16	ดีมาก
11 - 13	ดี
18 - 10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทโคลง เพื่อทบทวนความรู้เดิม
๒. ครูยกตัวอย่างโคลงสี่สุภาพเรื่อง ลิลิตพระลอ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอ่านออกเสียง
๓. ครูอธิบายวิธีการอ่านที่ถูกต้อง การแบ่งวรรคตอน การทอดเสียง เน้นเสียง จากนั้นครูอ่านให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง ๑ รอบ
๔. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนคิดว่า พระวีรกรรมของสมเด็จพระสุริโยทัยและพันท้ายนรสิงห์ มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
๕. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑) ร่วมกันเลือกบทร้อยกรองประเภทโคลงจากเรื่อง โคลงภาพพระราชพงศาวดาร อย่างน้อย ๒ บท เพื่อนำมาฝึกท่องจำ
๖. สมาชิกในแต่ละกลุ่มเขียนลำดับขั้นตอนในการอ่านโคลง การแบ่งวรรคตอน ท่วงทำนองในการอ่าน จากนั้นร่วมกันฝึกอ่านบทโคลงที่รับผิดชอบ เป็นทำนองเสนาะ
๗. สมาชิกแต่ละกลุ่มจับคู่กันกับเพื่อนภายในกลุ่มเป็น ๒ คู่ แล้วผลัดกันอ่านบทโคลงเป็นทำนองเสนาะให้คู่ของตนเองฟัง จากนั้นช่วยกันตรวจสอบข้อบกพร่องในการอ่าน แล้วปรับปรุง แก้ไขให้ถูกต้อง
๘. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (๔ คน) แล้วร่วมกันฝึกอ่านบทโคลงเป็นทำนองเสนาะจนคล่องและถูกต้องชัดเจน จากนั้นฝึกท่องจำ จนสามารถท่องจำได้โดยไม่ต้องดูบทท่อง
๙. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนมีกลวิธีในการท่องจำอย่างไร
๑๐. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันท่องจำบทโคลงที่ได้ฝึกมา โดยท่องให้ถูกต้องตามทำนอง และชัดเจน
๑๑. นักเรียนท่องจำบทร้อยกรองประเภทโคลงกับครูเป็นรายกลุ่ม
๑๒. ครูประเมินการท่องจำของนักเรียนและติชมให้กำลังใจ รวมถึงให้คำแนะนำนักเรียนที่มีปัญหา

สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๒
- ๒) เอกสารประกอบการสอน

แหล่งการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(นางประพิน อินไช)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แบบทดสอบ

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดกล่าวถึงที่มาของโคลงภาพพระราชพงศาวดารได้ถูกต้อง
- เป็นการเชิดชูช่างเขียนที่มีฝีมือ
  - เป็นการทำนุบำรุงงานทางด้านจิตรกรรมและสถาปัตยกรรม
  - เป็นพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
  - เป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
๒. ข้อความในรายนำโคลงภาพพระราชพงศาวดารให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งใด
- การก่อสร้างพระเมรุมาศ และการนำภาพไปตกแต่ง
  - สาเหตุที่มีการวาดภาพและแต่งโคลงภาพพระราชพงศาวดาร
  - การประกวดภาพวาดและการแข่งขันแต่งโคลงภาพพระราชพงศาวดาร
  - พระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์ไทย และวีรกรรมของหมู่เสวกามาตย์
๓. ข้อใด **ไม่ใช่** ความหมายของพงศาวดาร
- เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ของประเทศชาติ
  - เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ของพระมหากษัตริย์
  - เป็นบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชประวัติของ พระมหากษัตริย์
  - เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ของพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์
๔. สรรเพชญ์ที่แปดเจ้า อยู่ชยา
เสด็จประพาสทรงปลา ปากน้ำ
ล่องเรือเอกไชยมา ถึงโคก ขามพ้อ
คลองคดโขนเรือค้ำ ชัดไม้หักสลาย
- ปากน้ำ ในที่นี้เกี่ยวข้องกับแม่น้ำสายใด
- แม่น้ำท่าจีน
  - แม่น้ำแม่กลอง
  - แม่น้ำบางปะกง
  - แม่น้ำเจ้าพระยา
๕. นคราญองค์เอกแก้ว กระษัตริย์
มานมนัสกัตเวที ยิงล้ำ
เกรงพระราชสามี มลายพระ ชนม์เฮย
ซบคเชนทรเช่นค้ำ สะอึกสูตัสกร
- คำประพันธ์ข้างต้น ไม่ปรากฏลักษณะด้านใดของสมเด็จพระสุริโยทัย
- กล้าหาญ
  - กตัญญูกตเวที
  - มีความเสียสละ
  - เกรงกลัวพระราชสามี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณคดีมรดก

เรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก ตอนวิศวกรรมา

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เวลาเรียน ๒ ชั่วโมง

*****

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๕.๑ เขาใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างมีคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๒/๑ อานออกเสียงบทรอยแกว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ท ๑.๑ ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ เขียนสรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๒/๑ สรุป เนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับยากขึ้น

ท ๕.๑ ม.๒/๕ ทอจจำบทอาชยานตามที่กำหนดและบทรอยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ

สาระสำคัญ

วรรณคดีเรื่องบทเสภาสามัคคีเสวกตอนวิศวกรรมาและสามัคคีเสวกเป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว บทเสภาสามัคคีเสวกตอนวิศวกรรมาและสามัคคีเสวกเป็นวรรณคดีที่มีวรรณศิลป์ที่งดงาม จึงทำให้กลอนเสภามีความไพเราะ สามารถสื่อให้เห็นถึงความสำคัญของช่างงานศิลปแขนงต่าง ๆ และความสามัคคี เพื่อเป็นคติสอนใจข้าราชการและให้ผู้อ่านนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

ด้านเนื้อหา

๑. วรรณคดีเรื่องบทเสภาสามัคคีเสวกตอนวิศวกรรมา
๒. การแปลความจากบทประพันธ์
๓. บทอาชยานจารเรื่องบทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

ด้านทักษะ

๑. ทักษะการคิดวิเคราะห์
๒. ทักษะการตีความ
๓. ทักษะการสรุปย่อ
๔. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มีวินัย
๓. รักความเป็นไทย

สมรรถนะสำคัญ

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

คำถามสำคัญ

งานศิลปะและความสามัคคีมีความสำคัญต่อชาติอย่างไร

ภาระงาน/ชิ้นงาน

ท่องบทอาขยาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูแข่งวัดดูประสงคการเรียนรู้ เกมทการวัดและประเมินผลเมื่อเรียนบทเรียนนี้ และครูอธิบาย
๒. ครูถามนักเรียนว่า รู้จักงานพระราชนิพนธ์เรื่องใดบ้าง และให้นักเรียนยกตัวอย่างงานพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่นักเรียนรู้จัก เช่น ท้าวแสนปม โรมิโอ-จูเลียต มัทนะพาธา เป็นต้น
๓. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะได้เรียนเรื่อง บทสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมาและสามัคคีเสวก ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยในชั่วโมงนี้จะเรียนตอนวิศวกรรมา ก่อน
๔. ครูถามนักเรียนว่า รู้จักกลอนเสภาหรือไม่ และกลอนเสปามีลักษณะเป็นอย่างไร โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามเพื่อเป็นการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ
๕. ครูยกตัวอย่างกลอนเสภาที่นักเรียนน่าจะรู้จัก ได้แก่ กลอนเสภาขุนช้างขุนแผน และให้นักเรียนช่วยกันเขียนแผนผังกลอนเสภาบนกระดาน แล้วครูอธิบายแผนผังและยกตัวอย่างกลอนเสภาให้นักเรียนฟัง เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
๖. ครูอธิบายเรื่อง ความเป็นมาของบทเสภาสามัคคีเสวก คำอ่านและความหมายของคำว่า “เสวก” ว่าอ่านอย่างไร และมีความหมายว่าอะไร
๗. ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา ในหนังสือเรียน พร้อมกัน เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ครูอธิบายคำศัพท์ที่ยาก แล้วให้นักเรียนสรุปบทประพันธ์ ในใบงานที่ ๑
๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญ
๙. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเรื่อง ข้อคิดที่ได้รับ และวิเคราะห์คุณค่าบทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา เป็นการบ้าน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่หน้าชั้นเรียนในชั่วโมงถัดไป

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปเมื่อชั่วโมงที่ผ่านมา
๒. ครูให้นักเรียนออกมาอภิปรายการบ้านที่มอบหมายให้เมื่อชั่วโมงที่ผ่านมาที่หน้าชั้นเรียน โดยครูให้นักเรียนทุกคนจดบันทึกสิ่งที่เพื่อนร่วมกันอภิปรายลงในสมุดบันทึก
๓. ครูอธิบายและสรุปสาระสำคัญข้อคิดที่ได้รับ และคุณค่าบทเสภาในด้านต่าง ๆ เช่น คุณค่าด้านศิลปะ คุณค่าด้านวรรณศิลป์ ให้นักเรียนฟังอีกครั้งเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน
๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง บทเสภาสามัคคี ตอน วิศวกรรมา
๕. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
๖. นักเรียนสอบท่องบทอาขยาน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ ๗๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑	ใบงานที่ ๑	ระดับคุณภาพ ดี ผ่านเกณฑ์
ประเมินการท่องบทอาขยาน	แบบประเมินการท่องบทอาขยาน	ระดับคุณภาพ ดี ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ดีผ่านเกณฑ์

แบบประเมิน การท่องอาขยาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมการท่องบทหรือกรองของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ถูกต้อง ตาม ลักษณะ คำ ประพันธ์				การแบ่ง วรรคตอน				ออกเสียง ชัดเจน				ความ ถูกต้อง ของบท ร้อยกรอง				รวม 16 คะแนน	
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติได้ถูกต้อง	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องปานกลาง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติมีข้อบกพร่องมาก	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14 - 16	ดีมาก
11 - 13	ดี
9 - 10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมินการสรุปเนื้อหาบทประพันธ์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การสรุปเนื้อหา	สรุปเนื้อหาได้ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน ครอบคลุมทุกประเด็น	สรุปเนื้อหาได้ถูกต้อง แต่ ไม่ละเอียด ไม่ชัดเจน ขาด ประเด็นสำคัญ ๑ ประเด็น	สรุปเนื้อหาได้ถูกต้อง แต่ ไม่ละเอียด ไม่ชัดเจน ขาด ประเด็นสำคัญ ๒ ประเด็น	สรุปได้ถูกต้อง แต่ไม่ ละเอียด ไม่ชัดเจน ขาด ประเด็นสำคัญ ๓ ประเด็น

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑ สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย วรรณคดีวิจิตร ม.๒
- ๒) ใบความรู้เรื่อง ประวัติพระวิศ्वกรรมา และช่างสิบหมู่
- ๓) ใบงานที่ ๑ เรื่อง ถอดคำประพันธ์
๔. แบบทดสอบ

๒ แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ http://www.st.ac.th/bhatips/tip_testcenter.html <http://www.krama>

www.su.ac.th/index.htm

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(นางประพิน อินไช)
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

ใบงานที่ ๑ ถอดคำประพันธ์

คำชี้แจง ให้สรุปเนื้อหาของบทประพันธ์

๑. อันชาติใดไร้ศานติสุขสงบ
ณ ชาตินั้นรชนไม่สนใจ

ต้องมีวรบราญรอนหาผ่อนไม่
ในศิลปะวิไลละวาดงาม

๒. แต่ชาติใดรุ่งเรืองเมืองสงบ
ย่อมจ้านงศิลปะสง่างาม

ว่างการรบอริพลอันล้นหลาม
เพื่ออร่ามเรืองระยับประดับประดา

๓. อันชาติใดไร้ช่างชำนาญศิลป์
ใครใครเห็นไม่เป็นที่จำเรี่ยตา

เหมือนนารินไร้โฉมบรรโลมสง่า
เขาจะพากันเย้ยให้อับอาย

๔. ศิลปกรรมนำใจให้สร้างโศก
จำเรี่ยตาพาใจให้สบาย

ช่วยบรรเทาทุกข์ในโลกให้เหือดหาย
อีกร่างกายก็จะพลอยสุขสราญ

๕. แม้ผู้ใดไม่นิยมชมสิ่งงาม
เพราะขาดเครื่องระงับดับรำคาญ

เมื่อถึงยามเศร้าอรุณาสงสาร
โอสถใดจะสมานซึ่งดวงใจ

๖. พราะการช่างนี้สำคัญอันพิเศษทุกประเทศนานาทั้งน้อยใหญ่
จึงยกย่องศิลปกรรมนั้นทั่วไป

ศรีวิไลเวลาศดีเป็นศรีเมือง

๗. ใครดูถูกผู้ชำนาญในการช่าง
เหมือนคนปากคนไพรไม่รู้เรื่อง

ความคิดขวางเฉไฉไม่เข้าเรื่อง
จะพูดด้วยนั้นก็เปลืองซึ่งวาจา

แบบทดสอบ เรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

๑. บทเสภาสามัคคีเสวก คำว่า “เสวก” แปลว่าอะไร

ก. ผู้เลื่อมใส	ข. ประชากราชฎูร
ค. ศิษย์ของศาสดา	ง. ข้าราชการในราชสำนัก
๒. ใครเป็นผู้ทรงพระราชนิพนธ์บทเสภาสามัคคีเสวก

ก. พระสมเด็จจพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว	
ข. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	
ค. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	
ง. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	
๓. “ศิลปกรรมนำใจให้สร้างโศก” ทำไมถึงกล่าวเช่นนั้น

ก. เพราะหาดูได้ง่ายไม่ผิดเคือง	ข. เพราะจำเรียดาพาใจให้สบาย
ค. เพราะเป็นของดีมีค่าราคาแพง	ง. เพราะเป็นของหายากลำบากเหลือ
๔. “ผู้ใดไม่นิยมชมสิ่งงาม เมื่อถึงยามเศร้าอราน่าสงสาร” ทำไมถึงกล่าวเช่นนั้น

ก. เพราะขาดเครื่องระงับดับรำคาญ	
ข. เพราะเราต้องซื้อหลากหลากและมากมาย	
ค. เพราะต้องใช้จ่ายทรัพย์แสรูยสุร่ายเป็นก่ายกอง	
ง. เพราะความคิดขวางเฉไฉไม่เข้าเรื่อง	
๕. “ใครดูถูกผู้ชำนาญในการช่าง” ผู้ทรงพระราชนิพนธ์เปรียบเหมือนกับใคร

ก. เหมือนคนจนคนยากที่ผิดเคือง	ข. เหมือนคนโง่คนเขลาเบาปัญญา
ค. เหมือนคนป่าคนไพรไม่รู้งเรื่อง	ง. เหมือนคนบ้าคนบอไม่รู้เรื่อง
๖. เพราะเหตุใดจึงกล่าวว่า “แต่กรุงไทยศรีวิไลทันเพื่อนบ้าน”

ก. เพราะมีการคมนาคมสะดวก	
ข. เพราะมีตีกรามบ้านช่องใหญ่โต	
ค. เพราะมีศูนย์การค้า สนามบิน และท่าเรือที่ยิ่งใหญ่	
ง. เพราะมีงานศิลปกรรมมากมายและช่างศิลปกรรมหลายสาขา	
๗. เพราะเหตุใดนานาประเทศทั้งน้อยใหญ่จึงยกย่องงานศิลปกรรมว่าเป็นสิ่งที่มีค่า

ก. เพราะงานศิลปกรรมแสดงถึงความเจริญของชาติ	
ข. เพราะงานศิลปกรรมแสดงถึงความมีเกียรติภูมิของชาติ	
ค. เพราะงานศิลปกรรมแสดงถึงความร่ำรวยทรัพย์และเงินทองของชาติ	
ง. ถูกทั้ง ก และ ข	

๘. “จึงมีช่างชำนาญวิเลขา” คำว่า “วิเลขา” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. งามยิ่ง

ข. งามอย่างภาพถ่าย

ค. งามอย่างภาพวาด

ง. งามอย่างภาพเขียน

๙. “อีกช่างสถาปนาถูกทำนอง” คำว่า “ช่างสถาปนา” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. ช่างปั้น

ข. ช่างวาด

ค. ช่างเขียน

ง. ช่างก่อสร้าง

๑๐. “ทั้งช่างรูปพรรณสุวรรณกิจ” คือช่างอะไร

ก. ช่างถม

ข. ช่างนาถ

ค. ช่างทอง

ง. ช่างเพชร

๑๑. “ช่างประดิษฐ์รัชดาสง่าผ่อง” คำว่า “ช่างประดิษฐ์รัชดา” คือช่างอะไร

ก. ช่างมุก

ข. ช่างเงิน

ค. ช่างพลอย

ง. ช่างโลหะ

๑๒. “อีกข้าของเชิงรัตนประกร” คำว่า “รัตนประกร” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. ทำเจียรไนวัตถุ

ข. ทำเครื่องประดับตกแต่ง

ค. ทำเพชรนิลจินดา

ง. ทำเครื่องใช้ไม้สอย

๑๓. “อันของชาติไพรัชช่างจัดสรร” คำว่า “ชาติไพรัช” มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. ต่างชาติ

ข. ต่างภาษา

ค. ต่างศาสนา

ง. ต่างวัฒนธรรม

๑๔. ข้อใดมิได้กล่าวถึงประโยชน์ของศิลปะ

ก. ย่อมจำนงศิลปะสง่างาม เพื่ออร่ามเรืองระยับประดับประดา

ข. ศิลปกรรมนำใจให้สร้างโคก ช่วยบรรเทาทุกข์ในโลกให้เหือดหาย

ค. จำเรียดาพาใจให้สบาย อีกร่างกายก็จะพลอยสุขสำราญ

ง. เพราะขาดเครื่องประดับรำคาญ โอสถใดจะสมานซึ่งดวงใจ

๑๕. ตอนสุดท้ายของบทเสภาสามัคคีเสวก ตอน วิศวกรรมา ผู้แต่งได้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. ให้พวกเราชาวไทยประหยัด

ข. ให้พวกเราชาวไทยกินของไทย

ค. ให้พวกเราชาวไทยสนับสนุนช่างไทย

ง. ให้พวกเราชาวไทยช่วยกันต่อต้านสินค้าจากต่างประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณคดีมรดก

เรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก ตอนสามัคคีเสวก

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เวลาเรียน ๒ ชั่วโมง

*****

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๕.๑ เขาใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างมีคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๒/๑ อานออกเสียงบทรอยแกว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ท ๑.๑ ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ เขียนสรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๒/๑ สรุป เนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับยากขึ้น

สาระสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ จึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญจนสามารถจับใจความสำคัญของงานเขียนทุกประเภทได้

สาระการเรียนรู้

ด้านเนื้อหา

๑. วรรณคดีเรื่องบทเสภาสามัคคีเสวกตอนสามัคคีเสวก
๒. สรุปใจความจากการอ่าน
๓. การจับใจความสำคัญ

ด้านทักษะ

๑. ทักษะการคิดวิเคราะห์
๒. ทักษะการตีความ
๓. ทักษะการสรุปย่อ
๔. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มีวินัย
๓. ความสามัคคี

สมรรถนะสำคัญ

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

คำถามสำคัญ

ความสามัคคีมีความสำคัญอย่างไร

ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูกล่าวทักทายและสนทนาพูดคุยกับนักเรียน ได้รับความสนใจโดยการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตอบเกี่ยวกับเรื่องการอ่านในชีวิตประจำวัน
๒. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมในชั่วโมงเรียนให้นักเรียนทราบ
๓. ครูอธิบายเกี่ยวกับการจับใจความสำคัญให้นักเรียนได้ทราบ และให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นม.๒
๔. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คนช่วยกันแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มถึงใจความสำคัญของเนื้อหาเรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก ตอนสามัคคีเสวก แล้วเขียนลงในสมุด
๕. ครูเลือกสุ่มนักเรียน ๕ คน ลุกขึ้นอ่านสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้เพื่อนฟัง ครูคอยประเมินผลพร้อมทั้งเพิ่มเติม และช่วยเสริมในส่วนที่หายไป
๖. จากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก ตอน สามัคคีเสวก
๗. เมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ครูแจกแบบทดสอบคืนแก่นักเรียนโดยสลับกัน เพื่อจะได้เปลี่ยนกันตรวจ โดยครูเฉลยและอธิบายข้อที่ถูก เป็นการฝึกความซื่อสัตย์ สุจริต และมีวินัย กับตนเองและผู้อื่น
๘. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียนเรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก โดยครูใช้คำถามทบทวน ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปเมื่อชั่วโมงที่ผ่านมา
๒. ครูให้นักเรียนออกมาอภิปรายการบ้านที่มอบหมายให้เมื่อชั่วโมงที่ผ่านมาที่หน้าชั้นเรียน โดยครูให้นักเรียนทุกคนจดบันทึกสิ่งที่เพื่อนร่วมกันอภิปรายลงในสมุดบันทึก
๓. ครูอธิบายและสรุปสาระสำคัญข้อคิดที่ได้รับ และคุณค่าบทเสภาในด้านต่าง ๆ เช่น คุณค่าด้านศิลปะ คุณค่าด้านวรรณศิลป์ ให้นักเรียนฟังอีกครั้งเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน
๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง บทเสภาสามัคคี ตอน สามัคคีเสวก
๕. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

๘. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ ๗๐ ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานที่ ๑	ใบงานที่ ๑	ระดับคุณภาพ ดี ผ่านเกณฑ์
ตรวจสมุดงาน	แบบประเมินการจับใจความสำคัญ	ระดับคุณภาพ ดี ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ดีผ่านเกณฑ์

๙. เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ต้องปรับปรุง (๑)
๑. สังเกตการสรุปความรู้การอ่านจับใจความได้ (K)	สรุปความรู้การอ่านจับใจความได้ดีมาก	สรุปความรู้การอ่านจับใจความได้ดีบ้างเป็นบางส่วน	ค่อนข้างเข้าใจสรุปความรู้การอ่านจับใจความได้บ้างบางส่วน	สรุปความรู้การอ่านจับใจความได้เล็กน้อย
๒. ประเมินสมฤตการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ (P)	จับใจความได้ถูกต้อง มีสาระสำคัญครบถ้วน	จับใจความได้ถูกต้อง มีสาระสำคัญบ้างแต่ไม่ครบถ้วน	จับใจความได้บ้างแต่ขาดสาระสำคัญบางส่วน	จับใจความได้อย่างคร่าว ๆ
๓. ประเมินความสามัคคีกันภายในกลุ่ม (A)	มีความสามัคคีภายในกลุ่มดีมาก ทุกคนช่วยกันวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นดี งานเสร็จเรียบร้อย ส่งตามเวลาที่กำหนด	มีความสามัคคีภายในกลุ่มดี ทุกคนช่วยกันวิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความคิดเห็น งานเสร็จเรียบร้อย ส่งตามเวลาที่กำหนด	มีความสามัคคีภายในกลุ่มบ้าง บางคนช่วยกันวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นดี งานเสร็จส่งตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความสามัคคีภายในกลุ่ม ไม่มีงานส่ง

๑๐. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑๐.๑ สื่อการเรียนรู้

๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ม.๒

๒) ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง จับใจความสำคัญ

๓) แบบทดสอบ

๑๐.๒ แหล่งการเรียนรู้

๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ http://www.st.ac.th/bhatips/tip_testcenter.html <http://www.krama๑.su.ac.th/index.htm>

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

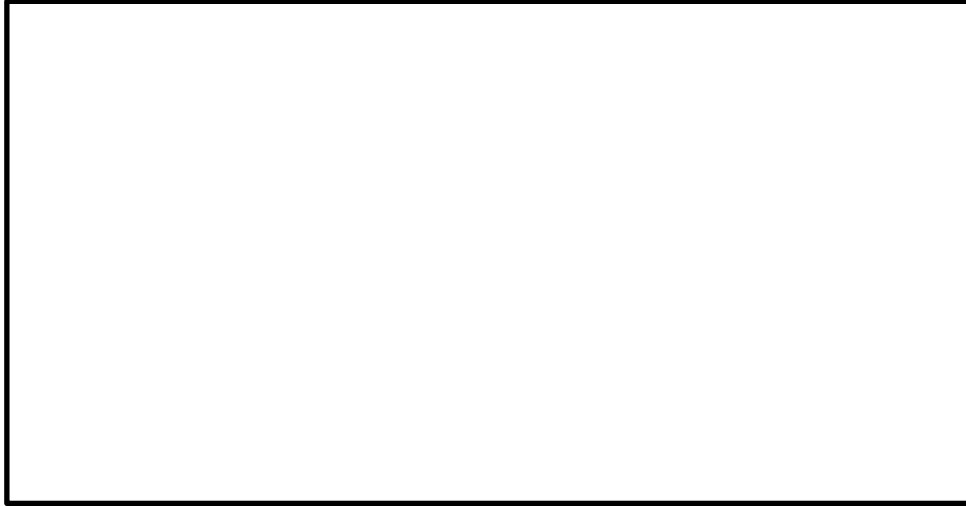
.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
 (นางประพิน อินไข)
 ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

ใบงานที่ ๒.๙
เรื่อง จับใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดรูปเกี่ยวกับเรื่องบทเสภาสามัคคีเสวก ตอน สามัคคีเสวก พร้อมทั้งสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

A series of horizontal dotted lines for writing the summary of the story.

แบบทดสอบ เรื่อง สามัคคีเสวก

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดให้ความหมายคำว่า “เสวก” ได้ชัดเจนที่สุด

ก. ข้าราชการบริพาร	ข. เหล่าเสนาอำมาตย์
ค. ทหารรักษาพระองค์	ง. ข้าราชการในราชสำนัก

๒. เหตุใดที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บทเสภาสามัคคีเสวก

ก. ใช้เป็นบทบรรยายลักษณะความงามศิลปะของชาติ
ข. ใช้เป็นบทสำหรับขับอธิบายนำเรื่องในการพ่อนรำ
ค. ใช้เป็นบทประกอบสำหรับการสรรเสริญเทพเจ้าแห่งศิลปกรรม
ง. ใช้เป็นบทเตือนข้าราชการให้มีความจงรักภักดีและซื่อสัตย์ต่อหน้าที่

๓. ใครเป็นผู้กราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์บทเสภาสามัคคีเสวก

ก. เจ้าพระยารัตนาธิเบศร์	ข. เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
ค. เจ้าพระยาธรรมาธิกรณาธิบดี	ง. เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

๔. แนวคิดสำคัญของบทเสภาสามัคคีเสวก คือข้อใด

ก. ความมีอารยธรรมของชาติและความเจริญรุ่งเรืองของศิลปะ
ข. ความซื่อตรง การมีวินัยและการรักษาเกียรติของข้าราชการ
ค. ความงามด้านศิลปะของไทยทุกแขนงที่ควรส่งเสริมให้คงอยู่สืบไป
ง. ความสามัคคีและความจงรักภักดีของข้าราชการที่มีต่อชาติและพระมหากษัตริย์

๕. ข้อใดใช้คำที่มีความหมายต่างจากข้ออื่น

ก. ถึงเสวีที่เป็นข้าฝ่าพระบาท	ข. สมานใจจงรักพระจักรี
ค. ล้วนเป็นราชบริพารพระทรงศรี	ง. ว่าทรงธรรมเหมือนบิดาบังเกิดหัว

๖. คำประพันธ์ใดไม่ได้กล่าวถึงความสำคัญของหน้าที่ข้าราชการ

ก. รักษาตนเคร่งครัดตรงวินัย	สมานใจจงรักพระจักรี
ข. ควรเคารพยำเียงเกรงกลัว	ประโยชน์ตัวนี้ก็น้อยหน้อยจะดี
ค. เหล่าเสวกตกที่กะลาสี	ควรคิดถึงหน้าที่นั้นเป็นใหญ่
ง. แม้ต่างคนต่างเถียงเกี่ยวแก่งแย่ง	นายเรือจะเอาแรงมาแต่ไหน

๗. วรรณศิลป์ใดที่เป็นลักษณะเด่นที่สุดในบทเสภา ตอน สามัคคีเสวก

ก. การอุปมา	ข. การหลากคำ
ค. การใช้สัญลักษณ์	ง. การเล่นเสียง

๘. ความเปรียบที่ใช้ในบทเสภา ตอน สามัคคีเสวก ข้อใด ไม่ถูกต้อง

ก. เรือ - ประเทศ	ข. กัปตันเรือ - พระมหากษัตริย์
ค. คลื่นลม - ระเบียบวินัย	ง. กะลาสีเรือ - ข้าราชการ

๙. “แม้ต่างคนต่างเถียงเถียงแก่งแย่ง
 นายเรือจะเอาแรงมาแต่ไหน
 แม้ไม่ถือเครื่องคงตรงวินัย
 เมื่อถึงคราวพายุกใหญ่จะครวญคราง”
- คำกลอนบทนี้ผู้แต่งต้องการจะบอกแก่ลูกเรือตามข้อใด
- ก. ไม่มีใครแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน
 ข. ให้มีระเบียบวินัย
 ค. ให้ร่วมมือกันต่อสู้กับพายุใหญ่
 ง. ถูกทั้ง ก และ ข
๑๐. “ข้อใดผู้แต่งไม่ได้กล่าวเปรียบเทียบไว้ในเสภาตอนสามัคคีเสวก
- ก. ประเทศชาติเปรียบเสมือนเรือใหญ่ที่แล่นไปในทะเล
 ข. พระมหากษัตริย์เปรียบได้กับกัปตันเรือ
 ค. เหล่าข้าราชการบริพารเปรียบได้กับกะลาสีเรือ
 ง. ประชาชนพลเมืองทั้งหลายเปรียบได้กับท้องทะเลอันกว้างใหญ่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณคดีมรดก
รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ รายวิชา ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลาเรียน ๒ ชั่วโมง

*****

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย

อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ สรุปรื่องานวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น

ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปรวม และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระสำคัญ

ศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง เป็นจารึกที่สำคัญและเป็นวรรณคดีเรื่องแรกของไทยที่บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การใช้ภาษาในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงนั้น เป็นภาษาของคนโบราณที่มักใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ใช้ประโยคสั้นๆ มีคำคล้องจองกัน ใช้เป็นภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. การเขียนตัวอักษรพ่อขุนรามคำแหง
๒. เนื้อหาสาระในศิลาจารึกหลักที่ ๑
๓. คำศัพท์ยากในเรื่องศิลาจารึก หลักที่ ๑
๔. คุณค่าความสำคัญของศิลาจารึกหลักที่ ๑ และการนำไปประยุกต์ใช้

ด้านทักษะ/กระบวนการ

๑. การตีความ
๒. การเขียนสรุปความรู้

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน
๓. รักความเป็นไทย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด

คำถามสำคัญ

ศิลาจารึกหลักที่ ๑ มีความสำคัญอย่างไร

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ใบงาน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
๑. เฉลยคำตอบ	คำถาม	ร้อยละ ๗๐ ผ่านเกณฑ์
๒. ตรวจใบงาน	ใบงานที่ ๑	ระดับคุณภาพ ดี ผ่านเกณฑ์
๓. ตรวจผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ระดับคุณภาพ ดี ผ่านเกณฑ์
๔. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ดีผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินการตอบคำถามศิลาจารึกหลักที่ ๑

รายการประเมิน	เกณฑ์/คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความครอบคลุม	เขียนได้ครอบคลุม ถูกต้อง เรียบเรียง ข้อความ ได้สละสลวย	เขียนได้ค่อนข้าง ครอบคลุมถูกต้อง และเรียบเรียง ข้อความ ได้สละสลวย	เขียนได้ค่อนข้าง ครอบคลุมถูกต้อง และเรียบเรียง ข้อความ ไม่สละสลวย	เขียนไม่ครอบคลุม ไม่ถูกต้องและ เรียบเรียงข้อความ ไม่สละสลวย
๒. ความถูกต้อง	๑. ทำกิจกรรม ถูกต้องตามคำชี้แจง ๒. ตอบคำถาม ถูกต้องครบทุกข้อ	๑. ทำกิจกรรม ถูกต้องตามคำชี้แจง ๒. ตอบคำถาม ผิด ๑ ข้อ	๑. ทำกิจกรรม ถูกต้องตามคำชี้แจง ๒. ตอบคำถาม ผิด ๒ ข้อ	๓. ทำกิจกรรมไม่ ถูกต้องตามคำชี้แจง ๒. ตอบคำถาม ผิด ตั้งแต่ ๓ ข้อขึ้นไป
๓. การสะกดคำ	เขียนสะกดคำ ถูกต้องทุกคำ	เขียนสะกดคำไม่ ถูกต้องจำนวน ๑ คำ	เขียนสะกดคำไม่ ถูกต้องจำนวน ๒ คำ	เขียนสะกดคำไม่ ถูกต้องตั้งแต่ ๓ คำ ขึ้นไป
๔. มารยาทในการเขียน	มีมารยาทในการ เขียนครบทั้ง ๔ หัวข้อ ๑. เขียนเป็น ระเบียบ ๒. เขียน อ่านง่าย ๓. ไม่มีรอยขีดฆ่า ๔. ใช้ภาษาสุภาพ	มีมารยาทในการ เขียนขาดหัวข้อ สำคัญ ๑ หัวข้อ ๑. เขียนเป็น ระเบียบ ๒. เขียนอ่านง่าย ๓. ไม่มีรอยขีดฆ่า	มีมารยาทในการ เขียนขาดหัวข้อ สำคัญ ๒ หัวข้อ ๑. เขียนเป็น ระเบียบ ๒. เขียนอ่านง่าย	ไม่มีมารยาทในการ เขียนขาดหัวข้อสำคัญ ตั้งแต่ ๓ หัวข้อขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนน

ที่	พฤติกรรม	คะแนน
๑.	ความครอบคลุม	๑ คะแนน
๒.	ความถูกต้อง	๑ คะแนน
๓.	การสะกดคำ	๑ คะแนน
๔.	มารยาทในการเขียน	๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ที่	พฤติกรรม	คะแนน
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
๑๗ - ๒๐	ดีมาก	๑๗ - ๒๐
๑๓ - ๑๖	ดี	๑๓ - ๑๖
๙ - ๑๒	พอใช้	๙ - ๑๒

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูสุ่มนักเรียน จำนวน ๒ คน พุดหลักการเขียนอักษรไทยสมัยพ่อขุนรามคำแหงเพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนจากการเรียนคาบเรียนที่แล้ว

๒. ครูให้นักเรียนเปิดหนังสือหน้า ๕๓ เรื่องศิลาจารึกหลักที่ ๑ ในหนังสือเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๓. นักเรียนร่วมกันหาคำศัพท์ยากและรวบรวมถ้อยคำสำนวนที่มีเสียงสัมผัสและถ้อยคำสำนวน ที่มีลักษณะเป็นคำซ้ำ รวมถึงการใช้ถ้อยคำในศิลาจารึกหลักที่ ๑ ที่แตกต่างจากถ้อยคำในปัจจุบันในด้านเสียงและความหมาย

๔. นักเรียนร่วมกันเรียบเรียงข้อความในศิลาจารึก หลักที่ ๑ เป็นสำนวนภาษาปัจจุบัน พร้อมทั้งครูพูดความรู้ให้ความรู้ในเรื่องสภาพสังคม การปกครอง และประวัติศาสตร์เพื่อให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น

๕. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามในส่วนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ พร้อมทั้งอธิบาย

๖. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายและสรุปเรื่องที่มาและเนื้อเรื่องย่อของศิลาจารึกหลักที่ ๑

๗. ครูให้นักเรียนตอบคำถามเพื่อทบทวนความเข้าใจของนักเรียน

๑. ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราชจัดเป็นวรรณคดีประเภทใด เพราะเหตุใด

ตอบ วรรณคดีสดุดี กล่าวในลักษณะสดุดีเกียรติคุณของพ่อขุนรามคำแหง

๒. ศิลาจารึกที่นำมาเรียนนี้มีลักษณะการแต่งอย่างไร ตอบ อักษรขอม

๓. “ กุบ่าเรอแก่พ่อกู กุบ่าเรอแก่แม่กู กูได้ตัวเนื้อตัวปลากูเอามาแก่พ่อกู ” ข้อความนี้สะท้อนให้เห็นคุณสมบัติด้านใด ตอบ ความกตัญญู

๔. ผู้พระราชทานนาม “ รามคำแหง ” คือใคร ตอบ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

๕. นักเรียนคิดว่าข้อความใดในศิลาจารึกที่นิยมใช้กันอยู่เสมอในปัจจุบัน

ตอบ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ครูทบทวนเรื่องที่มาและเนื้อเรื่องย่อของศิลาจารึกหลักที่ ๑ รวมถึงถ้อยคำสำนวนที่มีเสียงสัมผัสและถ้อยคำสำนวนที่มีลักษณะเป็นคำซ้ำในศิลาจารึกหลักที่ ๑

๒. ครูให้นักเรียนศึกษาศิลาจารึกหลักที่ ๑ เรื่องที่เกี่ยวกับพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และสภาพบ้านเมือง การปกครองในสมัยสุโขทัย

๓. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายประโยชน์ของการเรียนศิลาจารึกหลักที่ ๑ โดยครูตั้งคำถามว่า “หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาในศิลาจารึกหลักที่ ๑ แล้ว นักเรียนคิดว่าประโยชน์ที่ได้จากการเรียนได้แก่อะไรบ้าง”

๔. ครูให้นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ ๑ “ศิลาจารึก หลักที่ ๑”

๕. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายและสรุปความสำคัญ และประโยชน์ของการเรียนศิลาจารึกหลักที่ ๑ โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น

สื่อการเรียนรู้

- ๑ หนังสือวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
- ๒ ใบกิจกรรมที่ ๑ “ศิลาจารึก หลักที่ ๑”

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด
๒. อินเทอร์เน็ต

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(นางประพิน อินไข)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

ใบงาน เรื่อง ศิลปินหลักที่ ๑

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑ นักเรียนคิดว่าการศึกษาศิลปิน มีความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....

๒ การศึกษาศิลปิน มีประโยชน์อย่างไร

.....
.....
.....

๓. หากนักเรียนได้บันทึกเรื่องราวลงในศิลปินนักเรียนจะบันทึกลงในวัสดุใดเพราะเหตุใด

.....
.....
.....

๔ หากนักเรียนได้บันทึกเรื่องราวลงในศิลปินนักเรียนจะบันทึกเรื่องราวอะไร เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

เฉลยใบงาน เรื่อง ศิลปจารึกหลักที่ ๑

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑ นักเรียนคิดว่าการศึกษาศิลปจารึก มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ ทำให้รู้เกี่ยวกับพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และสภาพบ้านเมือง การปกครองในสมัยสุโขทัย

๒ การศึกษาศิลปจารึก มีประโยชน์อย่างไร

ตอบ ทำให้ได้เรียนรู้วิวัฒนาการของภาษา

๓. หากนักเรียนได้บันทึกเรื่องราวลงในศิลปจารึกนักเรียนจะบันทึกลงในวัสดุใดเพราะเหตุใด

ตอบ (คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๔ หากนักเรียนได้บันทึกเรื่องราวลงในศิลปจารึกนักเรียนจะบันทึกเรื่องราวอะไร เพราะเหตุใด

ตอบ (คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบทดสอบ เรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ ๑

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ผู้ใดเป็นผู้ค้นพบศิลาจารึกหลักที่ ๑

ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย	ข. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
ค. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	ง. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๒. ตัวอักษรที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐ์ขึ้น มาจากตัวอักษรใด

ก. ตัวอักษรขอมหวัด	ข. ตัวอักษรมอญโบราณ
ค. ตัวอักษรไทย	ง. ตัวอักษรไทยน้อย

๓. ลักษณะการเขียนในศิลาจารึกหลักที่ ๑ ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง

ก. ตัวอักษรเขียนจากขวาไปซ้าย	ข. พยัญชนะและสระเขียนอยู่บนบรรทัดเดียวกัน
ค. สระเอียใช้ รูป ย เมื่อมีตัวสะกด	ง. ตัวสะกดเขียนซ้อนกันเมื่ออยู่กับสระอะ

๔. ข้อใด ไม่ใช่ลักษณะเด่นด้านลักษณะคำประพันธ์ในศิลาจารึกหลักที่ ๑

ก. เป็นร้อยแก้วมีสัมผัส	ข. ใช้ประโยคสั้นๆ และชัดเจน
ค. มีการซ้ำคำและเน้นย้ำความ	ง. ใช้คำภาษาบาลีและสันสกฤตเป็นส่วนมาก

๕. พระบิดาของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช คือใคร

ก. พระยาศรีจันทราธิบดี	ข. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
ค. พ่อขุนศรีนาวนำถม	ง. พ่อขุนบานเมือง

๖. เมื่ออายุ ๑๙ ปีพ่อขุนรามคำแหงได้ออกรบและต่อสู้กับใคร

ก. ขุนสามชน	ข. พระเจ้าบุเรงนอง
ค. พระเจ้าตะเบ็งชเวงตี้	ง. พระเจ้าตองอู

๗. คำใดมีความหมายไม่ถูกต้อง

ก. ปัว-ผู้หญิง	ข. พ่าย-แพ้	ค. แพ้-ชนะ	ง. เงื่อน-เงิน

๘. “กูบ่หนี กูซี้ข้างเบกพล กูซิบเข้าก่อนพอกู กูต่อข้างด้วยขุนสามชน” ข้อความนี้สะท้อนให้เห็นคุณสมบัติใด

ก. ความเด็ดขาด	ข. ความรัก	ค. ความอดทน	ง. ความกล้าหาญ

๙. คำว่า ตัวเนื้อตัวปลา หมายถึงอะไร

ก. สัตว์เลื้อยคลาน	ข. สัตว์บก สัตว์น้ำ	ค. ปลาขนาดใหญ่	ง. ปลาเจ้าเนื้อ

๑๐. คำว่า หมากส้ม หมายถึงอะไร

ก. ผลไม้รสเปรี้ยว	ข. ผลไม้หมักดอง	ค. ผลไม้ตากแห้ง	ง. ผลไม้เน่าเสีย

๑๑. “กูพรำบ่าเรอแก่ฟี่กูตั้งบ่าเรอแก่พอกู ฟี่กูตายจึงได้เมืองแก่กูทั้งกลม” ข้อความข้างต้น คำว่า “ทั้งกลม” หมายความว่าอย่างไร

ก. ทั้งหมด	ข. ทุกสิ่งทุกอย่าง	ค. ทุกประการ	ง. ทั้งปวง

๑๒. ศิลปินหลักที่ ๑ กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. การทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา
- ข. การทาสงครามเพื่อขยายอาณาเขต
- ค. สภาพบ้านเมืองและชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสมัยสุโขทัย
- ง. พระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

๑๓. ข้อใดแสดงถึงวิถีชีวิตของประชาชนในสมัยสุโขทัย ได้ชัดเจนที่สุด

- ก. คนในเมืองสุโขทัยนี้มักทาน มักทรงศีล มักโอยทาน
- ข. กลางเมืองสุโขทัยนี้มีน้ำ าดระพังโพลี ไสกินดี... ดั่งกินน้ำ าชิงเมื่อแล้ง
- ค. คนใดขี่ช้างมาหาพาเมืองมาสู่ช้อยเหนือเพื่อกู้ มันทบมีช้างปมีม้า บมีปัวปมีนาง บมีเจอนบมีทองให้แก่มัน
- ง. เพื่อนจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย ใครจักใครค้าช้างค้า ใครจักใครค้าม้าค้า ใครจักใครค้าเงินค้ำทองค้ำ

๑๔. “ในปากปตูมีกระดิ่งอันถึงแขวนไว้หั้น ไพรฟ้าหน้าปก กลางบ้านกลางเมือง มีถ้อยมีความเจ็บท้องข้องใจ มันทจักกล่าวถึงเจ้าถึงขุนปไร่ ไปลั่นกะดิ่งอันท่านแขวนไว้” ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นลักษณะด้านใด

ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

- ก. ความยุติธรรม
- ข. การเอาใจใส่ต่อประชาชน
- ค. ความเสมอภาค
- ง. การเรียกร้องสิทธิ

๑๕. “เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจกอบในไพร่ลู่ทาง เพื่อนจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย”

ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นคุณค่าทางวรรณศิลป์ด้านใด

- ก. พรรณนาโวหาร
- ข. อุปมาโวหาร
- ค. บรรยายโวหาร
- ง. สาธกโวหาร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณคดีมรดก รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก เรื่อง การสรุปเนื้อหาและคำศัพท์
 รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระแยงยการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้จัดสึนใจในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิติจริง

ตัวชี้วัด

ม.๒/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ม.๒/๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก จะต้องสรุปเนื้อหาจากเรื่องที่อ่าน และจำเป็นต้องรู้คำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง เพื่อจะได้เข้าใจเนื้อหาของเรื่องได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

- ๑) การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
- ๒) ความหมายของคำศัพท์
- ๓) ใจความสำคัญของเนื้อเรื่อง

ด้านทักษะ-กระบวนการ

- ๑) ทักษะการตีความ
- ๒) ทักษะการวิเคราะห์
- ๓) ทักษะการประเมิน
- ๔) ทักษะการสรุปย่อ

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

ตัวละครสำคัญในเรื่องมีใครบ้าง มีความสำคัญอย่างไรในเรื่อง

ชิ้นงาน/ภาระงาน

แบบฝึกหัด สรุปรูปเรื่องและสมุดบันทึก

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบฝึกหัดและสมุดบันทึก	แบบฝึกหัด	ร้อยละ ๘๐ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูนำภาพตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์ มาให้นักเรียนดู และถามว่านักเรียนรู้จักหรือไม่ มาจากวรรณคดีเรื่องอะไร มีที่มาอย่างไร

๒. ครูบอกวัตถุประสงค์ของการเรียน

๓. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มค้นหาคำศัพท์ยากในบทประพันธ์ พร้อมแปลความหมายของคำศัพท์และศึกษาที่มาประวัติผู้แต่ง ลักษณะธำพรชประพันธ์ จุดมุ่งหมายในการแต่ง และที่มาของเรื่อง

๔. นักเรียนบันทึกงานในสมุด และทำแบบฝึกหัด เรื่อง จับคู่คำศัพท์กับความหมาย

๕. ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลย

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ครูและนักเรียนทบทวนเนื้อหาชั่วโมงที่ผ่านมา

๒. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม แล้วช่วยกันแปลบทประพันธ์ตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. ครูสุ่มตัวอย่าง ให้นักเรียนสรุปรูปเนื้อหาของบทประพันธ์

๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ยังบกพร่อง

๕. นักเรียนดูคลิปวิดีโอสรุปเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนทก

๖. นักเรียนบันทึกเนื้อหาที่สรุปได้ในสมุด

๗. นักเรียนทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียนรู้

๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๒

๒) แบบฝึกหัด

๓) คลิปวิดีโอ

แหล่งการเรียนรู้

อินเทอร์เน็ต

บทละคร เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนทก

ผู้แต่ง พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

ลักษณะคำประพันธ์ กลอนบทละคร

จุดประสงค์ในการแต่ง เพื่อใช้เล่นละครใน และใช้เป็นบทปลูกใจประชาชนให้กล้าหาญ สอนศีลธรรมแก่ประชาชน
ที่มาของเรื่อง บทพระราชนิพนธ์เรื่องรามเกียรติ์ ฉบับพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

เนื้อเรื่องย่อ

นทกนั่งประจำอยู่ที่บันไดของเขาไกลลาศ โดยมีหน้าที่ล้างเท้าให้แก่เหล่าเทวดาที่มาเข้าเฝ้าพระอิศวร ได้
ยื่นเท้าให้ล้างแล้วมักเหย้าหยอกล้อ นทกอยู่เป็นประจำ ด้วยการลูบหัวบ้าง ถอนผมบ้างจนกระทั่งหัวโล้นทั้ง
ศีรษะ นทกแค้นใจมากแต่ว่าตนเองไม่มีกำลังจะสู้ได้ จึงไปเข้าเฝ้าพระอิศวร แล้วกราบทูลว่า ตนได้ทำงานรับใช้
พระองค์มานานถึง 10 ล้านปี ยังไม่เคยได้รับสิ่งตอบแทนใด ๆ เลย จึงทูลขอให้นิ้วเพชร มีฤทธิ์ซึ่งผู้ใดก็ให้ผู้นั้นตาย
พระอิศวรเห็นว่านทกปฏิบัติหน้าที่รับใช้พระองค์มานานจึงประทานพรให้ตามที่ขอ ไม่นานนัก นทกก็มีใจกำเริบ
เพียงแต่ถูกเทวดามาลูบหัวเล่นเช่นเคย นทกก็ชี้ให้ตายเป็นจำนวนมาก พระอิศวรทรงทราบก็ทรงกริ้ว โปรดให้
พระนารายณ์ไปปราบ พระนารายณ์ แปลงเป็นนางพ้ามายั่วยวน นทกนี้รักจึงเกี่ยวนาง นางแปลงจึงชักชวนให้น
นทกร้าตามนางก่อนจึงจะรับรัก นทกร้าตามไปจนถึงท่ารำที่ใช้นิ้วเพชรชี้ขาดตนเองนทกก็ล้มลงจากนั้นนทกเห็น
นางแปลงร่างเป็นพระนารายณ์ จึงตอบว่า พระนารายณ์เอาเปรียบตนเพราะว่าพระนารายณ์มีอำนาจ มีถึง ๔ กร
แต่ตนมีแค่ ๒ มือ และเหตุใดจึงมาทำอุบายหลอกลวงตนอีก พระนารายณ์จึงทำให้นทก ไปเกิดใหม่ให้มี ๒๐
มือ แล้วพระองค์จะตามไปเกิดเป็นมนุษย์มีเพียง ๒ มือ ลงไปสู่กัน หลังจากทีพระนารายณ์พูดจบก็ใช้พระแสงตรีตัด
ศีรษะนทกแล้วนทกก็สิ้นใจตายชาติต่อมานทกจึงได้ไปเกิดเป็นทศกัณฐ์ ส่วนพระนารายณ์ก็อวตารลงมาเกิด
เป็นพระราม

แบบฝึกหัดที่ ๑

ให้นักเรียนจับคู่คำศัพท์และความหมายโดยนำตัวอักษรทางขวามือมาใส่ในช่องว่างทางซ้ายมือให้ถูกต้องเหมาะสม

..... ๑. กร	ก. นกยูง
..... ๒. หัสณัยน์	ข. ร้องไห้สะอึกสะอื้น
..... ๓. อัมรินทร์	ค. ทะเลน้ำนมที่ฟ้านักของพระนารายณ์
..... ๔. ปรรามภ์	ง. ชื่อภูเขาเป็นที่ประทับของพระอิศวร
..... ๕. พระสุรัสวดี	จ. ครุฑ
..... ๖. มโนรส	ฉ. ในที่นี้หมายถึง ชั้นบันได
..... ๗. สุบรรณ	ช. ผู้มีพันทา หมายถึง พระอินทร์
..... ๘. เกษียรวารี	ซ. มาจากภาษามอญว่า เกลิง แปลว่า มา
..... ๙. ไกรลาส	ฌ. ตรีศูล เป็นอาวุธสามง่าม
..... ๑๐. อัฒจันทร์	ญ. พระนารายณ์
..... ๑๑. เกลง	ฎ. พระนามของพระอินทร์
..... ๑๒. ตรี	ฏ. รำพึง, วิตก
..... ๑๓. พระหริวงค์	ฐ. มเหสีของพระพรหม
..... ๑๔. จาบัลย์	ฑ. ความหวัง, ความประสงค์
..... ๑๕. มยุเรศ	ฒ. แขน

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

ผู้สอน

(นางประพิน อินไช)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิด
 รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า
 และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ม.๒/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ม.๒/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกแล้ว จะต้องวิเคราะห์วิจารณ์ สรุปความรู้และอธิบาย
 คุณค่า ข้อคิดจากเรื่องทีอ่านแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

- อธิบายคุณค่าและข้อคิดจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

ด้านทักษะ-กระบวนการ

๑. ทักษะการวิเคราะห์
๒. ทักษะการสรุปลงความคิดเห็น
๓. ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. รักความเป็นไทย

คำถามสำคัญ

นักเรียนคิดว่า เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก มีคุณค่าด้านใดบ้าง และนำข้อคิดที่ได้
 จากเรื่อง ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ชิ้นงาน/ภาระงาน

การนำเสนอผลงาน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
๑	ความถูกต้องของเนื้อหา				
๒	ความคิดสร้างสรรค์				
๓	วิธีการนำเสนอผลงาน				
๔	การนำไปใช้ประโยชน์				
๕	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
..... /..... /.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน ให้ ๔ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน ให้ ๓ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ ให้ ๒ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูแจ้ง มาตรฐานและตัวชี้วัดที่จะเรียนรู้ในชั่วโมง
๒. ครูทบทวนความรู้เดิม บทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกโดยให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญและเล่าเนื้อเรื่องย่อจากภาพตัวละครในเรื่อง
๓. นักเรียนรวมกลุ่มๆ ละ ๖ คน จากนั้นร่วมกันศึกษาความรู้บทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก แล้วทำใบงาน เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากเรื่องทีอ่านตามประเด็นที่ครูกำหนดนี้
  - ๑) คุณค่าด้านเนื้อหา
  - ๒) คุณค่าด้านวรรณศิลป์
  - ๓) คุณค่าด้านสังคม
  - ๔) ข้อคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนในการทำงาน และมอบหมายงานให้สมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบ
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการอภิปรายของสมาชิกในกลุ่ม เป็นองค์ความรู้ของกลุ่ม
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๖. ครูสรุปและประเมินผลการนำเสนอผลงานของนักเรียน
๗. นักเรียนจดบันทึกความรู้ในสมุด

สื่อการเรียนรู้

- ๑) หนังสือเรียน ภาษาไทย : วรรณคดีและวรรณกรรม ม.๒
- ๒) ภาพตัวละครจาก บทละคร เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก
- ๓) ใบงาน
- ๔) อินเทอร์เน็ต

แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://www.youtube.com/watch?v=Lsjwhkd&w&Y>

ใบงาน เรื่อง วิเคราะห์คุณค่าและข้อคิด
จากเรื่อง रामเกียรติ์ ตอน นाराขณ์ปราบนทก

คำชี้แจง .ให้นักเรียนอธิบายคุณค่าของบทละคร เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนทก ในด้านต่อไปนี้

๑) คุณค่าด้านเนื้อหา

.....
.....
.....
.....
.....

๒) คุณค่าด้านวรรณศิลป์

.....
.....
.....
.....
.....

๓) คุณค่าด้านสังคม

.....
.....
.....
.....
.....

๔) ข้อคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

.....
.....
.....
.....
.....

ใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิด จากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก

การพิจารณาคุณค่าวรรณคดี

งานประพันธ์เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น โดยสื่อความคิดที่ต้องการถ่ายทอดผ่านทางสื่อภาษา ผู้อ่านจะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากเนื้อเรื่อง ได้อารมณ์สุนทรีย์จากถ้อยคำสำนวนโวหารที่ไพเราะสละสลวย เรียกว่า เป็นบทประพันธ์ที่คุณค่าอย่างมากในด้านวรรณศิลป์ นอกจากนี้ ผู้อ่านยังได้รับอาหารสมอง จากความรู้ ความคิด คติธรรม ทรรศนะ ความเชื่อที่สอดแทรกในเนื้อเรื่อง หากผู้อ่านมีความตั้งใจที่จะศึกษาวรรณคดีและทำความเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ เรื่องราวและข้อคิดที่ได้จักเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน

การพิจารณาคุณค่าวรรณคดี มีหัวข้อในการพิจารณาดังนี้

- ๑) คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ แนวความคิดและกลวิธีนำเสนอ
- ๒) คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ ความไพเราะของบทประพันธ์ ซึ่งอาจทำให้อ่านเกิดอารมณ์ ความรู้สึกและจินตนาการตามรส ความหมายของถ้อยคำและภาษาที่ผู้แต่งเลือกใช้เพื่อให้ความหมายกระทบใจผู้อ่าน
- ๓) คุณค่าด้านสังคม วรรณคดีและวรรณกรรมจะสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมและวรรณคดีที่ดีสามารถจรรโลงสังคมได้อีกด้วย
- ๔) การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้อ่านสามารถนำแนวคิดและประสบการณ์จากเรื่องทีอ่านไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

คุณค่าของบทละคร เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ในด้านต่าง ๆ มีต่อไปนี้

๑.คุณค่าทางด้านเนื้อหา

๑ การให้ความรู้เกี่ยวกับทำร้าย โดยสอดแทรกกับเนื้อเรื่องอย่างกลมกลืน ใช้ตัวละครในเรื่องอธิบาย ลักษณะของทำร้ายต่าง ๆ ที่เรียกว่า “รำแม่บท” หมายถึง ทำที่เป็นหลักของการรำ หรือแม่ทำเป็นตำราทำรำไทย

๒ ความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างฐานะ โดยให้ยึดหลักที่ว่าสังคมจะสงบสุขอยู่ได้ หากคนเรามีน้ำใจต่อกัน ช่วยเหลือเกื้อกูล ไม่ข่มเหงน้ำใจกัน เรื่องระหว่างนนทกกับเหล่าเทวดาก็จะไม่เกิดขึ้น

๓ ความโกรธและความอาฆาตรุนแรง ทำให้นนทกขอนี้วเพชร แล้วนำมาใช้สังหารผู้ที่กลั่นแกล้งตน เป็นเหตุให้เทวดาล้มตายเป็นจำนวนมาก สร้างความปั่นป่วนให้เทวสังคม พระอิศวร จึงต้องจัดการเรื่องราวให้คืนสู่สันติโดยเร็ว และนนทกต้องถูกสังหารเพราะความอาฆาตแค้น ของตน ซึ่งทำให้อ่านเห็นว่าความโกรธและความอาฆาตแค้นไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใดเลย แต่สุดท้ายแล้วก็กลับมาทำร้ายตนเอง

๒.คุณค่าทางด้านวรรณศิลป์

คือ ความงามด้านภาษาในการเลือกสรรใช้คำ เพื่อก่อให้เกิดความไพเราะ เกิดจินตนาการ และให้ความหมายที่ลึกซึ้ง กินความได้มาก ทำให้อ่านมีความรู้สึกประทับใจ กับบทประพันธ์ ตัวอย่างคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ดังนี้

๒.๑ ความงามและโดดเด่นในด้านรสของวรรณคดี ทั้ง ๔ ด้าน คือ

๑. เสาวรสจณี คือ บทชมความงามของตัวละคร เช่น ชมความงามของนางอัปสรหรือพระนารายณ์แปลง

เหลือบเห็นสตรีวีไลลักษณ์	พิศพัศตร์ตั้งดวงแขไข
งามโอษฐ์งามแก้มงามจู่ไร	งามนัยน์เนตรงามกร

๒. นารีปราโมทย์ คือ บทเกี่ยวพาราสี เช่น บทเกี่ยวที่นนทกมีต่อนางอัปสรแปลง

โฉมเอยโฉมเฉลา	เยวภาคย์แ่งน้อยพิสมัย
เจ้ามาแต่สวรรค์ชั้นใด	นามกรชื่อไรนะเทวี

๓. พิโรธวาทัง คือ บทที่แสดงความโกรธ โมโห เช่น ตอนที่ นนทกได้รับพรจากพระอิศวรให้มีนิ้วเพชร แล้วนำไปชี้เทวดาด้วยความแค้นที่กลั่นแกล้งตน

บัดนั้น	นนทกผู้มีใจแกล้งกล้า
กริ้วโกรธร้องประกาศตวาดมา	อนิจจาข่มแห่งเล่นทุกวัน

๔. คัลปังศพิสัย คือ บทคร่ำครวญ โสกเศร้า รำพึงรำพัน เช่น นนทกถูกกลั่นแกล้งแล้วไปร้องรำพึงรำพันต่อพระอิศวรให้เห็นความดีของตน

ผู้ใดทำขบต่อเบื้องบาท	ก็ประสาททั้งพรแลยศศักดิ์
ตัวข้าก็มีขบนัก	ล้างเท้าสุรารักษ์ถึงโกฏิปี
พระองค์ผู้ทรงศักดิ์ดาเดช	ไมโปรดเกศแก่ข้าบาทศรี
กรรมเวรสิ่งใดเหล่านี้	ทูลพลาญโคศกีรำพัน

๒.๒ การดำเนินเรื่องได้รวดเร็ว อย่างกระชับ แต่สามารถทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงลักษณะของตัวละครได้อย่างชัดเจน ดังตัวอย่างตอนที่เปิดเรื่องกล่าวถึงนนทก เพียง ๓ คำกลอน สามารถทำให้ผู้อ่านรู้จักนนทกว่าทำหน้าที่อะไร อยู่ที่ไหน ดังบทกลอนที่ว่า

“มาจะกล่าวบทไป	ถึงนนทกน้ำใจกล้าหาญ
ตั้งแต่พระสมมภูฏาณ	ประทานให้ล้างเท้าเทวา
อยู่บันไดไกรลาสเป็นนิจ	สุราฤทธิ์ดับหัวแล้วลูบหน้า

และเหตุใดจึงมีรูปลักษณะที่น่าเกลียด ทั้งยังทำให้เห็นภาพที่ชัดเจน ดังบทกลอนที่ว่า

“...จนผมโกรนโล้นเกลี้ยงถึงเพียงหู...”

ตอนที่นนทกตีใจที่ได้นิ้วเพชร เมื่อกลับมาทำหน้าที่ตรงบันไดไกรลาส ดังบทกลอนที่ว่า

“...ขัดสมาธินั่งยิ้มริมอ่างใหญ่...”

๒.๓ การใช้คำหลาก เพื่อให้เห็นถึงความรุ่มรวยของศัพท์ในวรรณคดีไทย ตัวอย่างเช่น การเรียกชื่อพระอิศวรว่า พระสมมภูฏาณ พระอิศราธิบดี พระศลี เป็นต้น หรือเมื่อจะกล่าวถึงเหล่าเทวดา ก็ใช้คำต่างๆ เช่น สุราฤทธิ์ สุรารักษ์ สุราลัย เป็นต้น

๒.๔ การใช้คำซ้ำ ซึ่งก่อให้เกิดจินตนาการ และภาพพจน์ ในบทชมโฉมความงามของนางเทพอัปสร ที่พระนารายณ์ได้แปลงกายมา โดยกวี(ผู้แต่ง) ใช้คำว่า “งาม” ซ้ำๆ กัน เพื่อย้ำให้เห็นความงามอย่างยิ่ง

ของนางเทพอัปสร และยังทำด้วยความว่า “...งามอ่อนทั้งกายา” เพื่อบ่งบอกว่าเป็นความงามของสตรีเพศที่สมบูรณ์ปราศจากที่ติ จนทำให้หนทกนั้นมีความหลงใหล และยอมทำตามทุกอย่าง

๒.๕ การเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพพจน์และเข้าใจถึงความรู้สึกของตัวละคร กวีก็ได้ใช้ภาพพจน์ง่ายๆ เช่น

เปรียบเทียบอาการโกรธของหนทกว่า	“ตาแดงดั่งแสงไฟฟ้า”
เปรียบฤทธิ์ของนิ้วเพชร	“ดั่งพิฆอสูรนี้ไม่ทนได้”
เปรียบเทียบความงามของนางรำที่เป็นนารายณ์แปลงว่า	“งามองค์ยิ่งเทพอัปสร”

๓. คุณค่าด้านสังคม

๑ สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อในเรื่องการกลับชาติมาเกิด ซึ่งเป็นความเชื่อของคนไทยตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน

๒ พฤติกรรมของการจองเวร ก่อให้เกิดการล้างแค้นที่ไม่สิ้นสุด

๓ คติธรรมจากเรื่องนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ เช่น การถูกรังแกจากผู้อำนาจทำให้เกิดการแก้แค้น เมื่อผู้นั้นหมดความอดทนหรือแก้แค้นเมื่อมีโอกาส ทั้งยังสะท้อนให้เห็นว่าการลุ่มหลงในสตรีเพศอาจทำให้ขาดสติได้

๔. ข้อคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

๑. การใช้อำนาจต้องพิจารณาให้ถี่ ถ้าใช้อำนาจอย่างมีคุณธรรม คือ ใช้ให้ถูกต้องก็จะมีบารมีเช่นเดียวกับพระอิศวร หรือพระนารายณ์ที่เป็นที่พึ่งแก่หมู่เทวดา หากใช้อำนาจไม่ถูกต้อง ไม่ยับยั้งชั่งใจอย่างหนทกก็จะเกิดผลร้ายแก่ตนเองและผู้อื่น

๒. การใช้สติปัญญาสำคัญกว่าการใช้กำลัง จะเห็นว่าหนทกกล่าวว่า พระนารายณ์มีสี่กร ตนมีสองกรเท่านั้น พระนารายณ์จึงให้หนทกมีสิบหน้ายี่สิบมือ และพระองค์เป็นมนุษย์มีสองมือให้มาต่อสู้กันใหม่ พระนารายณ์ต้องการให้รู้ว่าสิ่งที่สำคัญสำหรับการต่อสู้ คือ สติปัญญา ไม่ใช่การมีกำลังมากหรือน้อย

๓. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่ควรรังแกผู้อื่นหรือคนที่ด้อยกว่า เช่น หนทกถูกเทวดารังแกบ่อยๆ ก็เป็นที่น่าเห็นใจ

๔. ไม่ควรโอ้อวดว่าตนเองมีความสามารถเหนือผู้อื่น และใช้อำนาจไปในทางที่ผิด

๕. การเป็นผู้ใหญ่ที่ดียอมเป็นที่พึ่งของผู้อื่น นอกจากนั้น ผู้ใหญ่ควรมีเมตตาต่อผู้น้อยจึงจะทำให้สังคมร่มเย็นเป็นสุข ดังคำ ประพันธ์ที่กล่าวถึงพระอิศวรว่า

ครั้นถึงจึงประณตบทหงส์	ทูลองค์พระอิศวรเรื่องศรี
ว่าพระองค์เป็นหลักธาดรี	ยอมเมตตาปราณีทั่วพัศตร์

**เฉลยใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิด
จากเรื่อง रामเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก**

คำชี้แจง .ให้นักเรียนอธิบายคุณค่าของบทละคร เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก ในด้านต่อไปนี้

๑.คุณค่าทางด้านเนื้อหา

- ๑ การให้ความรู้เกี่ยวกับทำรำ
- ๒ ความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างฐานะ
- ๓ ความโกรธและความอาฆาต

๒. คุณค่าทางด้านวรรณศิลป์

๒.๑ ความงามและโดดเด่นในด้านรสของวรรณคดีทั้ง ๔ ด้าน

๑. เสาวรสนี้ คือ บทชมความงามของตัว
๒. นารีปราโมทย์ คือ บทเกี่ยวพาราสี
๓. พิโรธวาทัง คือ บทที่แสดงความโกรธ โมโห
๔. ศัลปังศพิสัย คือ บทคร่ำครวญ โสกเศร้า รำพึงรำพัน

๒.๒ การดำเนินเรื่องได้รวดเร็ว อย่างกระชับ แต่สามารถทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงลักษณะของตัวละครได้อย่างชัดเจน

๒.๓ การใช้คำหลากหลายเพื่อให้เห็นถึงความรุ่มรวยของศัพท์ในวรรณคดีไทย

๒.๔ การใช้คำซ้ำ ซึ่งก่อให้เกิดจินตนาการ และ

๒.๕ การเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพพจน์และเข้าใจถึงความรู้สึกของตัวละคร

๓. คุณค่าด้านสังคม

- ๑ สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อในเรื่องการกลับชาติมาเกิด
- ๒ พฤติกรรมของการจองเวร ก่อให้เกิดการล้างแค้นที่ไม่สิ้นสุด
- ๓ คติธรรมจากเรื่องนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

๔. ข้อคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

๑. การใช้อำนาจต้องพิจารณาให้ดี ถ้าใช้อำนาจอย่างมีคุณธรรม
๒. การใช้สติปัญญาสำคัญกว่าการใช้
๓. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่ควรรังแกผู้อื่นหรือคนที่ด้อยกว่า
๔. ไม่ควรโอ้อวดว่าตนเองมีความสามารถเหนือผู้อื่น และใช้อำนาจไปในทางที่ผิด
๕. การเป็นผู้ใหญ่ที่ดียอมเป็นที่พึ่งของผู้อื่น ผู้ใหญ่ควรมีเมตตาต่อผู้น้อย

แบบทดสอบเรื่อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ธรรมเนียมปฏิบัติของเหล่าเทวดาก่อนที่จะเข้าเฝ้าพระอิศวรจะต้องทำอย่างไร

ก. สรงน้ำแต่งองค์ทรงเครื่อง	ข. นนทกล้างเท้าให้
ค. ปรีกษาหาหรือกันกั้นก่อน	ง. รอเพื่อนเทวดาให้ครบเพื่อจะได้เข้าเฝ้าพร้อมกัน
๒. “ผมโกรนโล้นเกลี้ยงถึงเพียงหู ดุเงาในน้ำแล้วร้องไห้” ข้อใดเป็นเหตุให้นนทกมีลักษณะเช่นนั้นมากที่สุด

ก. เพราะเหล่าเทวดาตบหัว	ข. เพราะเหล่าเทวดาลูบหัว
ค. เพราะเหล่าเทวดาถอนผม	ง. เพราะเหล่าเทวดาลูบหน้า
๓. นนทกคิดแค้นใจเรื่องใดมากที่สุด จึงมาเฝ้าพระอิศวร

ก. เรื่องถูกถอนผม	ข. คิดว่าตนถูกดูหมิ่น
ค. ตาของตนแดง	ง. ภาระหน้าที่อันต่ำต้อย
๔. “ว่าพระองค์เป็นหลักธาตุรี ย่อมเมตตาปราณีทั่วพสกดิ์
ผู้ใดทำขอบต่อเบื้องบาท ก็ประสาททั้งพริยศศักดิ์”
ใครเป็นผู้พูด และเป็นลักษณะของตัวละครใด

ก. นนทก – พระอิศวร	ข. นนทก – พระอินทร์
ค. พระอินทร์ – พระอิศวร	ง. เทวดา – พระอิศวร
๕. “วันนี้จะได้เห็นกัน ขบฟันแล้วซึ้นวไป” เหตุใดนนทกจึงทำเช่นนั้น

ก. เพราะถูกข่มเหงรังแก	ข. เพราะโกรธที่ถูกสั่งหัว
ค. เพราะถือว่าตนมีนิ้วเพชร	ง. เพราะต้องการจะแก้แค้น
๖. “พระองค์ผู้ทรงศักดิ์ดาเดช ไม่โปรดเกศแก่ข้าบาทศรี
กรรมเวรสิ่งใดตั้งนี้ ทูลพลาถโกศีร่าพัน”
นนทกต้องการสิ่งใดจึงกล่าวเช่นนั้น

ก. ต้องการให้พระอิศวรช่วยเหลือตนบ้าง	ข. ต้องการให้พระอิศวรประหลาดใจ
ค. ต้องการให้พระอิศวรสงสารตนบ้าง	ง. ต้องการให้พระอิศวรแสดงฤทธิ์เดช
๗. ผู้ใดถูกนนทกซัดด้วยนิ้วเพชรจนถึงแก่ชีวิตเป็นลำดับแรก

ก. เทวดา	ข. พญาครุฑ	ค. พญานาค	ง. นางฟ้า
----------	------------	-----------	-----------
๘. ผู้ใดอยู่ในเหตุการณ์ครั้งนี้ และแก้ไขอย่างไร

ก. พระนารายณ์ – รีบเข้าเฝ้าพระอิศวร	ข. พระอินทร์ – รีบเข้าเฝ้าพระอิศวร
ค. พระสุรัสวดี – รีบเข้าเฝ้าพระนารายณ์	ง. พระอินทร์ – รีบเข้าเฝ้าพระนารายณ์
๙. พระอิศวรส่งใครไปปราบนนทก

ก. พระอินทร์	ข. พญาครุฑ	ค. พระนารายณ์	ง. พระพรหม
--------------	------------	---------------	------------
๑๐. “ถึงโฉมองค์อัครลักษมี พระสุรัสวดีเส่นหา
สิ้นทั้งไตรภพจบโลกา จะเอามาเปรียบไม่เทียบทัน”
คำประพันธ์ดังกล่าวหมายถึงตัวละครใด

ก. สุวรรณอัปสร	ข. พระมเหสีของพระอิศวร	ค. นางฟ้า	ง. นางสีดา
----------------	------------------------	-----------	------------